

KUVA

Abisirayeli bagwirira muri Egiputa

1 Aya ni yo mazina y'abana ba Isirayeli. bagiyeye muri Egiputa bajanyeye na Yakobo, umuntu wese ajyana abo mu rugo rwe; 2Rubeni na Simeyoni na Lewi na Yuda, 3na Isakari na Zebuluni na Benyamini, 4na Dani na Nafutali na Gadi na Asheri. 5Abantu bose bakomotse mu rukiryi rwa Yakobo bari mirongo irindwi, Yosefu yari asanzwe ari muri Egiputa. 6Yosefu apfana na bene se bose, n'abicyo gihe bose. 7Abisirayeli barororoka, barabyara cyane baragwira, barakomera cyane, buzura icyo gihugu.

Umwami wa Egiputa atinya Abisirayeli, abagira imbata

8 Muri Egiputa hima undi mwami utigeze kumena Yosefu. •Abwira abantu be ati "Dore Abisirayeli, bahindutse ubwoko buturutse. ubwinshi, buturusha n'amaboko. 10Nimuze tubashakire ubwenge be kugwira, bikazatuma bafatanyaga n'ababashya bacu, habaho intambara. bakaturwanya, bakava mu gihugu cyacu." 11Ni cyo cyatumye babaha abo kubatwara ku buretwa, ngo babababarisha imirimo iruhije. Bubakira Farawo imidugudu yo guhunika, Pitomu na Riimesesi. 12Ariko uko barushagaho kubabaza, na bo ni ko barushagaho kugwira no gukwira. Abanyegiputa banga Abisirayeli urunuka. 13Abanyegiputa bakoresha Abisirayeli agahato, 14bababarisha ubugingo bwabo uburetwa bw'agahato, uburetwa bw'urwondo n'amatafari n'ubundi bwose bwo mu gasozi, uburetwa bwose babahatishaga.

Ababyaza bategekwa guhotorera abahungu bavuka

15 Hariho ababyaza b'Abahaburayokazi umwe yitwa Shifura, undi yitwa Puwa. Umwami wa Egiputa arababwirako ari 16Nimubiyaza. Abahaburayokazi mukabona bicaye ku ntebe babyariraho, nihavuka umuhungu mujye mumuhotora, ariko naba umukobwa abeho." 17Maze abo babyaza

bubaha Imana, ntibakora ibyo bategetswe n'umwami wa Egiputa, ahubwo bareka abahungu babaho. 18Umwami wa Egiputa ahamagaza abo babyaza, arababaza ati "Ni iki cyatumye mukora mutyo, mukareka abahungu bakabaho?"

19 Ababyaza basubiza Farawo bati "Ni uko Abahaburayokazi batamara nk'Abanyegiputakazi, kuko ari abanyambara, bakabyara umubyaza atarabageraho." 20Imana igirira neza abo babyaza, ubwo bwoko buragwira, burakomera cyane. 21Kandi kuko abo babyaza bubashyeye Imana, ibaha urubyaro, baba imiryanngo. 22Farawo ateguka abantu be bose ati "Umuhungu uzajya avuka wese mujye mumujugunya mu ruzi, umukobwa uzavuka wese mujye mumureka abeho."

Mose aravuka, umukobwa wa Farawo aramurera

2 Umugabo wo mu muryango wa Lewi aragenda, arongora umukobwa wa Lewi. 2Uwo mugore asama inda abyara umuhungu, maze abonye ko ari umwana mwiza, amuhisha amezi atam. 3Ananiwe guhora amuhisha, amubohera akato gapfundikiye mu ntanyi, agasiga ibumba n'ubushishi, ashyiramo uwo mwana, agashyira mu rufunzo rwo ku nkombe y'uruzi. 4Mushiki, we aramwiturira, ngo amenye ikiri bumubeho.

5 Umukobwa wa Farawo amanurwa no kwiyuhagira mu ruzi, abaja be bagenzagenda ku nkombe y'uruzi, abona ka kato mu rufunzo atuma umuja we kukazana. 6Agapfundeye abonamo uwo mwana, umwana ararira. Aramubabarira ati "Uyu ni umwana w'Abahaburayo."

7 Mushiki we abaza umukobwa wa Farawo ati "Sinajya se kukuzanira umurera. wo mu Baheburayokazi ngo amukurerere?"

8 Umukobwa wa Farawo aramubwira ati "Nuko genda amunzaniye." Umukobwa aragenda, ahamagara nyina w'uwo mwana. 9Umukobwa wa Farawo aramubwirira ati "Jyana uyu mwana umunzerere,

nzaguhemba." Uwo mugore ajyana uwo mwana, aramurera. 10Umwana arakura, amushyira umukobwa wa Farawo, ahinduka umwana we. Amwita Mose ati HNi uko namukuye mu mazi."

Mose yica Umunyegiputa, arahunga ajya i Midiyani

11 Icyo gihe, Mose amaze gukura asanga bene wabo abona uburetwa barimo, bukeye abona Umunyegiputa akubita Umuheburayo muri bene wabo. 12Akebaguza impande zose abona nta wuhari, yica uwo Munyegiputa amuhisha mu musenyi. 13Bukeye bwaho arasohoka, abona abagabo babiri b'Abahaburayo barwana. abwira ugiriyeye undi nabi ati "Ni iki gitumye ukubita mugenzi wawe?"

14 Aramubwira ati "Ni nde waguha ubutwara n'ubucamanza kuri twe? Urashaka kunyica nk'uko wishe wa Munyegiputa?" Mose aratinye aribwira ati "Ni ukuje byaramenyekanye." 15Farawo abyumvise ashaka kwica Mose. Maze Mose aramuhunga ajya gutura mu gihugu cy'i Midiyani, ageze yica iruhande rw'iriba. 16Umumtambyi w'i Midiyani yari afite abakobwa barindwi, baraza badahirira intama za se buzura ibibumbiro. 17Abashumba baraza baraburukana, Mose arahaguruka arabatabara, yuhira umukumbi wabo. 18Bagiye kwa se Reweli arababaza ati "Noneho ko mutebutse?"

19 Baramusubiza bati. "Ni uko umugabo w'Umunyegiputa yadukijije abashumba, kandi akatwahirira, akatwahirira umukumbi."

20 Abaza abakobwa be ati "Ari he? Ni iki gitumye musiga uwo mugabo? Nimumuhamagare, tumufungurire."

21 Mose yemera kubana n'wo mugabo, ashyingira Mose umukobwa we Zipora. 22Abyara umuhungu, se amwita Gerushomu' ati "Nari umusuhuke mu gihugu kitari icyacu."

Abisirayeli batakira Imana, irabumva

23 Hashize iminsi myinshi, umwami wa Egiputa aratanga. Abisirayeli banyishyira n'uburetwa babakoresha barataka, gutaka batakishyira n'uburetwa kurazamuka kugera ku Mana. 24Imana yumva umuniho wabo, yibuka isezzerano ryayo

yasezeranye na Aburahamu na Isaka na Yakobo. 25Imana ireba Abisirayeli, ireranya uko bameze.

Imana ibonekerera Mose mu gihuru cyaka umuriro

3 Icyo gihe Mose yaragiraga umukumbi wa Yetiro sebukwe, umumtambyi w'i Midiyani. Aturukiriza umukumbi inyuma y'ubutayu, ajya ku musozo w'Imana yitwaga Horebu. 2Marayika w'Uwiteka amubonekerera mu kirimi cy'amahwa, arareba abona icyo gihuru cyakamo umuriro nticyakongoka. 3Mose aribwira ati "Reka ntambike ndebe iri shyano riguye, menye igituma igihuru kidakongoka."

4 Uwiteka abonye yuko atambikishywe no kubireba, Imana imuhamagara iri hagarira muri icyo gihuru, iti "Mose, Mose." Aritaba ati "Karame."

5 Iramubwira iti "Wikwegera hano, kandi kwetura inkweto mu birenge byawe, kuko aho uhagaze aho ari ahera." 6Kandi iti "Ndi Imana ya so, Imana ya Aburahamu, Imana ya Isaka, Imana ya Yakobo." Mose yipfuka mu maso, kuko atinye kureba Imana.

Imana ituma Mose kubwira Farawo ngo areke Abisirayeli ...

7 Uwiteka aramubwira ati "Ni ukuri mbonye kubabara kubwoko bwanyje buri muri Egiputa, numvise gutaka batakishyira n'abakoresha uburetwa, kuko nzi imibabaro yabo. 8Kandi manuwe no kubakiza mbakure mu maboko y'Abanyegiputa, mbakure muri icyo gihugu, mbajyane mu gihugu cyiza kigari, cy'amata n'ubuki, gituwemo n'Abanyakanani n'Abaheti n'Abamori, n'Abafarizi n'Abahivi, n'Abayebusi. 9Nuko dore gutaka kw'Abisirayeli... kwangezeho, kallidi nabonye agahato Abanyegiputa babahata. 10Nuko none ngwino ngutume kuri Farawo, ukure muri Egiputa ubwoko bwanyje bw'Abisirayeli."

11 Mose abwirako Imana ati "Ndi mumtambyi ki wahangara kwegera Farawo, ngo nkure Abisirayeli... muri Egiputa?"

12 Iramubwira, iti "Ni ukuri nzabana nawe, ibizakubera ikimenyetso yuko ari jye ugutumye, ni uko uzakura ubwo

1.1-4: Ilang 46.8-27 1.7: Ibyak 7.17 1.8: Ibyak 7.18 1.10: Ibyak 7.19 1.22: Ibyak 7.19

2.10: Ibyak 7.21 2.11: Heb 11.24 2.11-14: Ibyak 7.23-28 2.15: Ibyak 7.29; Heb 14.27

2.24: Itang 15.13-14 3.2-10: Ibyak 7.30-34

a Gerushomu risobanurwa ngo Umusuhuke w'aho hantu.

bwoko muri Egipta, mugakorera Imana kuri uyu musozi."

Imana ibwira Mose izina ryayo

13 Mose abaza Imana ati "Ningera ku Bisirayeli nkababwira nti 'Imana ya ba sekuruza banyu yabantumyeho', bakambaza hati <Yitwa nde', nzasuhiza iki?'"

14 Imana isubiza Mose iti "NDI UWO NDI WE," Kandi iti "Abe ari ko uzabwira Abisirayeli uti 'NDHO yabantumyeho.'" 15 Kandi Imana ibwira Mose iti "Abe ari ko uzabwira Abisirayeli uti 'UWITEKA, Imana ya ba sekuruza banyu, Imana ya Aburahamu, Imana ya Isaka, Imana ya Yakobo yabantumyeho, iryo ni ryoye zina ryanjye iteka ryose, urwo ni rwo rwibutso rwanjye ruzahoraho ibihe byose.' 16 Genda uteranye abakuru b'Abisirayeli, ubabwire uti 'Uwiteka Imana ya ba sekuruza banyu, Imana ya Aburahamu, Imana ya Isaka, Imana ya Yakobo, yarambonekeye irambwira iti: ni ukuri ndabagenderereye, mbona ibyo babagiririra muri Egipta, 17 Ndavugaga nti: nzabakura mu mubabaro wo muri Egipta, mbajyane mu gihugu cy'Abanyakanani... n'Abaheti n'Abamori n'Abafarizi, n'Abihivi n'Abayebusi, igihugu cy'amata n'ubuki.'

18 "Na bo bazakumvira, kandi uzajyane ku mwami wa Egipta n'abakuru... b'Abisirayeli, mumubwire muti 'Uwiteka Imana y' Abaheburayo yarabonekeye, none turakwingize reka tujye mu butayu tugendemo urugendo rw'iminsi itatu, dutambirireyo Uwiteka Imana yacu ibitambo.' 19 Kandi nzi yuko umwami wa Egipta, atazabakundira ko mugenda, n'aho namushyiraho arabakomeye, 20 Nanjye nzarambura ukuboko, nkubitishe Egipta ibitangaza byanjye byose nzakorerera hagati yaho, nyuma yabyo azabareka,

21 "Kandi nzaha ubu bwoko kugirira umugisha ku Banyegiputa, Nimugenda ntimuzagenda ubusa, 22 ahubwo umugore wese azasabe umugore w'umuturanyi we ndetse n'umugore acumbikiye, ibintu by'ifeza n'iby'izahabu n'imyenda mu byambike abahungu banyu n'abakobwa banyu, ni ko muzanyaga Abanyegiputa,"

Imana yigisha Mose gukora ibitangaza, ihindura inkoni inzoka

4 Mose arayisubiza... ati "Ariko ntibazanyemera, ntibazanyumvira kuko bazambwira bati 'Uwiteka ntiyakubonekeye.'"

2 Uwiteka aramubaza ati "Icyo ufite mu ntoki ni iki?"

Aramusubiza ati "Ni itikonL"

3 Aramubwira ati "Yijugunye hasL" Ayijugunya hasi ihinduka inzoka, Mose arayihunga, 4 Uwiteka aramubwira ati "Rambura ukuboko uyifate umurizo," Arambura ukuboko arayifata, irongera iba inkoni mu ntoki ze, 5 Uwiteka ati "Ni ukugira ngo bemere yuko Uwiteka Imana ya ba sekuruza, Imana ya Aburahamu, Imana ya Isaka, Imana ya Yakobo, yakubonekeye."

6 Kandi Uwiteka aramubwira ati "Ishyire ikiganza mu gituzi," Yishyira ikiganza mu gituzi, agikuyemo kiza cyuzuyeho ibibembe, cyera nka shelegL 7 Aramubwira ati "Cyisubize mu gituzi," Acyisubiza mu gituzi, agikuyemo kiza gihwanye n'undi mubiri wose, 8 Uwiteka ati "Kandi nibatakemera ngo bemezwe n'ikimenyetso cya mbere, bazemera icya kabiriL 9 Kandi nibaramuka batemejwe n'ibyo bimenyetso byombi, ntibumvire amagambo yawe, uzavome amazi yo mu ruzi uyasuke imusozi, ayo mazi uvomye mu ruzi azahindukira amaraso imusozi."

10 Mose abwira Uwiteka ati "Mwami, na mbere sindi intyozza mu magambo, n'ubu nubwo uvuganye nanjye umugara wawe, kuko ntabasha kuvuga vuba, kandi ururimi rwanjye rugatinda."

11 Uwiteka aramubwira ati "Ni nde waremye akanywa k'umuntu? Cyangwa ni nde utera uburagi, cyangwa ubupfamtwi, cyangwa uhumura, cyangwa uhumiha? Si jye Uwiteka ubikora? 12 Nuko none genda, nanjye nzajya mbana n'akanwa kawe, nkwigisha ibyo uvuga."

13 Aramusubiza ati "Mwami ndakwingize, tuma uwo ushaka gutuma."

14 Mose yikongereza uburakari bw'Uwiteka, aramubwira ati "Aroni mwene so Umulewi, ntabari? Nzi yuko ari intyozza kandi aje kugusanganira; nakubona azishimira mu mutima we, 15 Nawe uzajye uhora, umubwira ushyire amagambo mu kanwa ke, nanjye nzajya mbana n'akanwa kawe n'ake mbigisha ibyo mukora, 16 Kandi

azajya akubwirira abantu, azakubere akawana, nawe uzamubera nk'Imana. 17 Kandi uzajye witwaza iyo nkoni, ni yo uzakoresha bya bimenyetso."

Mose ajya muri Egipta, akeba umwana we

18 Mose aragenda asubira kwa Yetiro sebukwe aramubwira ati "Ndakwingize, reka nsubire muri bene wacu bari muri Egipta, menye yuko bakiriho." Yetiro asubiza Mose ati "Genda amahoro." 19 Uwiteka abwirira Mose i Midiyani, ati "Genda usubire muri Egipta, kuho abantu bose bashakaga kuwica bapfuye." 20 Mose ajyana umugore we n'abana be, abashyira ku ndogobe, asubira mu gihugu cy'Egipta, kandi yitwaza ya nkoni y'Imana.

21 Uwiteka abwira Mose ati "Nusubira muri Egipta ntuzabure gukorera imbere ya Farawo ibitangaza byose nguhaye gukora, ariko nzanangira umutima we ntazareka abantu bagenda. 22 Kandi uzabwire Farawo uti 'Uwiteka aravuze ati; ubwoko bw'Abisirayeli ni umwana wanjye w'impfura, 23 kandi narakubwiye nti; rekura umwana wanjye agende ankorere, ariko wanze kumurekura. Nuko rero nzica umwana wawe w'impfura.'"

24 Bukeye ari mu rugendo, Uwiteka amusanga mu ndaro yarayemo, ashaka kumwica. "Maze Zipora yenda isarabwayi, akeba umunwa w'icyo umwana we yambariye, awujugunya imbere ya Mose aramubwira ati "Ni ukuri umbereye umukwe uvusha amaraso." 26 Uwiteka aramureka, maze Zipora aramubwira ati "Uri umukwe uvusha amaraso! Gukeba abana ni ko nkwiye ntyo."

27 Uwiteka abwira Aroni ati "Jya mu butayu. usanganirireyo Mose." Aragenda amusanirira ku musozi w'Imana, aramusoma. 28 Mose abwira Aroni amagambo Uwiteka yamutumye yose, n'ibimenyetso byose yamutegetse gukora. 29 Mose na Aroni baragenda, bateranya abakuru bose bo mu Bisirayeli. 30 Aroni ababwira amagambo yose Uwiteka yatumye Mose, akorera bya bimenyetso imbere y'abantu. 31 Abantu baremera, bumvise yuko Uwiteka yagenderereye Abisirayeli akabona umubabaro wabo, barunama bikubita hasi.

4.23: Kuva12.29

Farawo agwiza uburetwa bw'Abisirayeli bagaya Mose na Aroni, Mose atakira Uwiteka

5 Hanyuma y'ibyo, Mose na Aroni baragenda babwira Farawo bati "Uwiteka Imana y'Abisirayeli, aravuze ngo 'Rekura ubwoko bwe bugende, bumuziririze umunsi mukuru mu butayu.'"

2 Farawo arababwira ati "Uwiteka ni nde, ngo numvire ndeke Abisirayeli? Sinzi Uwiteka, kandi ntabwo narekura Abisirayeli."

3 Barambwira bati "Imana y'Abahaburayo yarabonekeye, none turakwinginze reka tujye mu butayu, tugendemo urugendo rw'iminsi itatu, dutambirireyo Uwiteka Imana yacu ibitambo, itadutera ikatwicisha mugiga cyangwa inkota."

4 Umwami wa Egipta arababwira uti "Mose na Aroni, ni iki gitumye murekuresha abantu imirimo yabo? Nimubwire mu buretwa bwanyu." Kandi Farawo ati "Dore abantu bo mu gihugu baragwiriyeye, none mubaruhye uburetwa bwabo."

6 Kuri uwo muni Farawo ateguka abakoresha ubwo bwoko uburetwa, n'ababwira bo muri bo ati "Ntimwongere guha abantu inganagano zo kubumbisha amatafari nka mbere, nibagende bishakire inganagano. 8 Kandi umubare w'amatafari basanzwe babumba bawugumeho, mwe kuwubagabanirizaho na make kuko ari abanebwe. Ni cyo kibatakisha bati 'Tugende duambire Imana yacu ibitambo.' 9 Abo bagabo bategekwe imirimo irushaho kurushya, bayikore be kwita ku magambo y'ibinyoma.'"

10 Abakoresha ubwo bwoko uburetwa basohokana n'ababwira bo muri bo, babwira abantu bati "Farawo aravuze ngo 'Ntabaha inganagano. 11 Nimugende mwishakire inganagano aho mwazibona, kuko mutari bugerurirwe umubare mwaciye na hatu.'" 12 Nuko abantu bakwizwa mu gihugu cy'Egipta cyose no kwishakira ibitsinsi by'inganagano mu cyimbo cy'inganagano. 13 Kandi abakoresha uburetwa babatera umwete bati "Mumare umubare mwaciye w'uburetwa bw'iminsi yose, nk'uko musanzwe mukora." 14 Ababwira bo mu Bisirayeli, abo abakoresha uburetwa ba Farawo bahaye gutwara barakubitwa, barababaza bati "Ni iki cyatuye mudasohozza

umubare mwaciwe ejo na none, ntimwuzuze amatafari nka mberere?"

15 Maze abatware bo mu Bisirayeli baragenda batakira Farawo bati "Ni iki gitumye utugirira' ulya abagaragu bawe? 16 Abagaragu bawe nta nganagano duhabwa, maze bakatubwira ngo tubumbe amatafari kandi dore abagaragu bawe turakubitwa, ariko abantu bawe ni bo **urubanza ruriho.**"

17 Arababwira' ati "Muri abanebwe, muri abanebwe, ni cyo kibavugisha muti 'Tugende dutambire Uwitaka ibitambo.' 18 Nuko none nimugende mukore, kuko ari nta nganagano muzababwa, ariko muzajye **mwuzuzura urnuhare w'amatafari.**" 19 Abatware bo mu Bisirayeli bamenya ko babonye ishyano, kuko babwiye ko batazica umubare w'amatafari babumba ho na muke w'uburetwa bwabo bw'iminsi: yose.

20 Bavuye kwa Farawo bahura na Mose na Aroni, bahagaze mu nzira, 21 barabwirira bati "Uwitaka abarebe abacire urubanza kuko mutumye Farawo n'abagaragu be batwanga urunuka, mukabaha inkota yo kutwica."

22 Mose asubira ku Uwitaka aramubaza ati "Mwami, ni iki gitumye ugirira nabi ubwo bwoko? Ni iki cyaguteye kuntuma? 23 Kuko ubereye aho nagiriye **kwa Farawo, nkavugana na we mu izina ryawe, agirira nabi ubwo bwoko, nawe nta cyo wabakijije na gito.**"

Imana yongera kubwira Mose izina ryayo, ikamutuma

6 Uwitaka abwira Mose ati "Uhereye none uzabona ibyo nzagirira Farawo. Azabarekura bagende, abyemejwe n'amaboko menshi, kandi no kwirukana azabirukana mu gihugu cye ku bw'ayo maboko."

2 Imana ibwira Mose iti "Ndi UWI-TEKA, 3 kandi nabonekeye Aburahamu na Isaka na Yakobo. Nitwa Imana Ishoborabyose ariko sinabimenyeshya, nitwa iryo zina UWITEKA. 4 Kandi nakomeje isezerano ryanjye na bo, ko nzababaha igihugu cy'i Kanani, igihugu cy'ubusuhike bwabo, basubukiyemo. 'Kandi numvise umunihoni w'Abisirayeli, Abanyegiputa bazitiriyemo mu buretwa, nibuka isezerano ryanjye. 6 Nuko bwira Abisirayeli, **yuko ndi** Uwitaka, kandi nzabaturara

imitwara Abanyegiputa babakorera, mbakure mu buretwa babakoresha, mbacunguze ukuboko kurambutse n'ibihano bikomeye. 7 Kandi nzabazana mube ubwoko bwanjye nanjye mbabere Imana, ni ho muzamenya ko ndi Uwitaka Imana yanyu, ibatuye imitwara Abanyegiputa babakorera, ikabakura muri bo. 8 Kandi nzabajyana mu gihugu namanikiye ukuboko yuko nzagihira Aburahamu na Isaka na Yakobo, nzakibabira kuba ibiragwa byanyu. Ndi Uwitaka." 9 Mose abwira Abisirayeli ibyoye, maze babuzwa kumwumvira n'urnubabaro wo mu mitima yabo utewe n'uburetwa bw'agabato.

10 Uwitaka abwira Mose ati "11 Jya kwa Farawo umwami wa Egipta, urnubwire akundire Abisirayeli bawe mu gihugu cye."

12 Mose avugira imbere y'Uwitaka ati "Dore Abisirayeli ntibanyumviye, none Farawo aranyumvira ate, kuko iminwa yanjye yanduye nk'umubiri utakabwewe?"

13 Uwitaka abwira Mose na Aroni, abatuma ku Bisirayeli no kuri Farawo umwami wa Egipta, ngo bakure Abisirayeli mu gihugu cya Egipta.

14 Aba ni bo batware b'amazu ya ba sekuru: Bene Rubeni impfura ya Isirayeli ni Henoki na Palu, na Hesironi na Karumi. Iyo ni yo miryango ya Rubeni. 15 Bene Simeyoni ni Yemuweli na Yamini na Ohadi, na Yakini na Sohari na Shawuli, umwana w'Umunyakananikazi. Iyo ni yo miryango ya Simeyoni. 16 Aya ni yo mazina y'urubyaro rwa Lewi nk'uko ibihwe byabo bikurikirana: bene Lewi ni Gerushoni na Kohati na Merari. Imyaka Lewi yarameye ni ijana na mirongo itatu n'irindwi. 17 Bene Gerushoni ni Libuni na Shimeyi nk'uko, imiryango yabo iri. 18 Bene Kohati ni Amuramu na Isubari na Heburoni na Uziyeli. Imyaka Kohati yarameye ni ijana na mirongo itatu n'itatu. 19 Bene Merari ni Mahali na Mushi. Iyo ni yo miryango y'Abalewi nk'uko ibihwe byabo bikurikirana.

20 Amuramu arongora Yokebedi nyirasenge, babyarana Aroni na Mose. Imyaka Amuramu yarameye ni ijana na mirongo itatu n'irindwi. 21 Abana ba Isubari ni K6ra na Nefegi na Zikiri. 22 Bene Uziyeli ni Mishayeli... na Elisafani na Sitiri.

23 Aroni arongora Elisheba, urnukobwa wa Aminadabu, mushiki wa Nahashoni, babyarana Nadabu na Abihu, na Eleyazari na Itarnari. 24 Bene K6ra ni Asiri na Elukana na Abiyasafu. Iyo ni yo miryango y'Abak6ra. 25 Eleyazari rwene Aroni arongora umwe rmu bakobwa ba Putiyeli, babyarana Finehasi. Abo ni bo batware b'arnazu ya ba sekuru yo rmu Balewi nk'uko imiryango yabo iri.

26 Abo ni bo Aroni na Mose, ba bandi Uwitaka yabwiye ati "Mukure Abisirayeli... mu gihugu cya Egipta, uko imitwe yabo iri." 27 Abo ni bo babwiye Farawo umwami wa Egipta ngo bakure Abisirayeli... muri Egipta. Abo ni bo Mose na Aroni, ba bandi.

28 Ku muni Uwitaka yabwiriyeho Mose mu gihugu cya Egipta, 29 yarabwiyeye ati "Ndi Uwitaka, bwira Farawo umwami wa Egipta icyo ikubwira cyose."

30 Mose avugira imbere y'Uwitaka ati "Dore iminwa yanjye yanduye nk'urnubiri utakabwewe, Farawo yanyumvira ate?"

Mose na Aroni bakorera imbere ya Farawo cya kimenyetso cy'inkoni

7 Uwitaka abwira Mose ati "Dore nkugize nk'irana kuri Farawo, Aroni mwene so azaba umuhanuzi wawe. 2 Uzajye uvuga icyo ngutegeka cyose, Aroni rwene so abibwire Farawo, kugira ngo areke Abisirayeli... bawe rmu gihugu cye. 3 Nanjye nza ngira umutima wa Farawo, ngwize ibimenyetso byanjye n'ibitangaza: byanjye mu gihugu cya Egipta. 4 Ariko Farawo ntazabwira, maze nzababarishe Egipta ukuboko kwanjye, nkure ingabo zanjye, ubwoko bwanjye Abisirayeli... muri icyo gihugu, mbakuzeyo ibihano bikomeye. 5 Abanyegiputa bazamenya yuko ndi Uwitaka, ubwo nzarambura ukuboko ku gihugu cya Egipta, ngakura Abisirayeli, muri cyo." 6 Mose na Aroni bagenza batyo, uko Uwitaka yabategetse aba ari ko bakora. 7 Mose yari amaze imyaka mirongo inani avutse, na Aroni yari amaze imyaka mirongo inani n'itatu, ubwo bavuganaga na Farawo.

8 Uwitaka abwira Mose na Aroni ati "Farawo nababwirira ati 'Mukore igita-ngaza kibahamye', ubwire Aroni uti '**Enda inkoni** witwaje uyijugunye hasi

imbere ya Farawo, kugira ngo ihinduke inzoka." 10 Mose na Aroni binjira kwa Farawo, bakora icyo Uwitaka yategetse. Aroni ajugunya inkoni ye hasi imbere ya Farawo n'abagaragu be, ihinduka inzoka. 11 Farawo na we ahamagaza abahanga n'abarozi, ari bo bakonikoni ba Egipta, na bo babigenza batyo babikoresheje uburozi bwabo. 12 Umuntu wese muri bo ajugunya inkoni ye hasi ziba inzoka, maze inkoni ya Aroni imira izabo. 13 **Umutima wa Farawo uranangira ntiyaburuvira**, uko Uwitaka yari yaravuze.

Icyago cya mberere: amazi ahinduka **amaraso**

14 Uwitaka abwira Mose ati "Umutima wa Farawo uranangiyeye, yanga kukureka ubwoko bwanjye ngo bugende. 15 Mu gitondo uzajye kuri Farawo, dore azaba ajya ku ruzi... Nawe uzahagarare ku nkombe y'uruzi umtegereze, kandi uzitwaze ya nkoni yahindutse inzoka. 16 Umubwire uti 'Uwitaka, Imana y'Abahaburayo yakuntumyeho ngo reka ubwoko bwe bugende bumukorerere mu butayu, none ugejeje ubu utaramwumvira. 17 Uwitaka aravuze ngo iki ni cyo kizakumenyeshya ko ari Uwitaka: dore ngiye gukubitisha amazi y'uruzi inkoni nitwaje ahinduke amaraso, 18 amafi yo mu ruzi apfe, uruzi runuke, Abanyegiputa babihirwe n'amazi yo mu ruzi."

19 Uwitaka abwira Mose ati "Bwira Aroni uti 'Jyana inkoni witwaje uramburere ukuboko kwawe hejuru y'amazi yo muri Egipta, ku nzuzi zabo no ku migende y'amazi yabo, no ku bidendezi byabo n'aho amazi aretse hose ahinduke amaraso'. Kandi mu gihugu cya Egipta, hose hari bube amaraso, mu mivure y'ibiti... no mu bibindi by'amabuye."

20 Mose na Aroni babikora uko Uwitaka yabibategetse: amanika iyo nkoni akubitiye amazi y'uruzi mu maso ya Farawo no mu maso y'abagaragu 00, amazi y'uruzi yose ahinduka amaraso. 21 **Amafi yo mu ruzi arapfa, uruzi rurankuka**, Abanyegiputa ntibabashya kunywa amazi yo mu ruzi, amaraso aba mu gihugu cya Egipta cyose. "Nabakonikoni b'Abanyegiputa babigenza batyo babikoresheje uburozi bwabo. Umutima wa Farawo uranangira ntiyumvira Mose

na Aroni, uko Uwiteka yari yaravuze. 23Farawo asubiraye, aya mu nzu ye n'ibyo ntiyabyitabo. 24Abanyegiputa bose bafukura bugufi bw'uruzi kugira ngo babone amazi yo kunywa, kuko batabashaga kunywa ku mazi yo mu ruzi.

25 Uwiteka amaze konona uruzi bimara iminsi irindwi.

Icyago cya kabiri: igihugu cyuzura ibikeri

26 Uwiteka abwira Mose ati "Injira kwa Farawo umubwire uti 'Uwiteka aravuze ngo reka ubwoko bwe bugende, bumukorere. 27Kandi niwanga kubarekura aragabiza igihugu cyawe cyose ibikeri: 28 uruzi ruruzura ibikeri, bizamuke bijye mu nzu yawe no haruguru, no ku buriri, bwawe no mu nzu y'abagaragu bawe, no mu mazu y'abantu bawe no mu nkono zawe, no mu byibuho muvugiramo imitsima. 29 Ibikeri bizazamuka bijye kuri wowe no ku bantu bawe, no ku bagaragu bawe bese."

8 Uwiteka abwira Mose ati "Bwira Aroni uti 'Rambura ukuboko kwawe kurimo ya nkoni yawe hejuru y'inzuzi n'imigende y'amazi u'ibidendezi, uzamure ibikeri bijye mu gihugu cya Egiptu." 2Aroni arambura ukuboko kwe hejuru y'amazi ya Egiptu, ibikeri birazamuka. bizimagiza igihugu cya Egiptu. 3Ba bakonikoni babigenza batyo babikoresheje uburozi bwabo, bazamura ibikeri bijya mu gihugu cya Egiptu.

4 Farawo ahamagaza. Mose na Aroni arababwira ati "Nimunsabire, Uwiteka ankize ibi bikeri, abikure no mu bantu banjye, nanjye ndareka ubwoko bwe bugende butambire Uwiteka ibitambo."

5 Mose abwira Farawo ati "Unyiririreho utya: ningusabira Uwiteka wowe n'abagaragu bawe n'abantu bawe, mumubwire gihe ki ushaka ko ibikeri bimarirwa kuri wowe oo mu mazu yawe, bigasigara mu ruzi rwonyine?"

6 Aramusubiza ati "Ni ejo."

Na we aramubwira ati "Bibe uko uvuze, kugira ngo umenye yuko ari nta wubwanye n'Uwiteka Imana yacu. 7 Ibikeri bizakubwira bive no mu mazu yawe, no ku bagaragu bawe no ku bantu bawe, bisigaye mu ruzi rwonyine." 8 Mose na Aroni bava

kuri Farawo, Mose atakambirira' Uwiteka ibikeri yateje Farawo. 9 Uwiteka abigenza uko Mose yavuze, bya bikiri bipfira mu mazu oo mu ngo oo mu mirima, birakamuka. 10 Babirunda ibirundo, igihugu kirakirira. 11 Maze Farawo abonye ko bimworoheye yinangira' umutima, ntiyabumvira; uko Uwiteka yari yaravuze.

Icyago cya gatatu: hatara inda

12 Uwiteka abwira Mose ati "Bwira Aroni uti 'Manika inkoni yawe, ukubite umukungugu uhinduke inda mu gihugu cya Egiptu cyose.'" 13 Babigenza batyo, Aroni amanika ukuboko kwe gufite inkoni akubita umukungugu, inda ziba ku bantu no ku matungo, umukungugu wose wo mu gihugu cya Egiptu cyose uhinduka inda. 14 Abakonikoni bagerageza gukora batyo, bagogeshereza uburozi bwabo kugira ngo batere inda ntibabibasha, inda ziba ku bantu no ku matungo. 15 Aba bakonikoni babwira Farawo bati "Ibi bitewe n'urutoki rw'Imana." 16 Umutima wa Farawo uranangira ntiyumvira Mose na Aroni, uko Uwiteka yari yaravuze.

Icyago cya kane: hatara ibibugu

16 Uwiteka abwira Mose ati "Uzazinduke kare mu ruturuturu uhagarare imbere ya Farawo, azaba asohoka aya ku ruzi umubwire' uti. 'Uwiteka aravuze ati: reka abantu banjye bagende bankorere, 17 ntabarekura nzaguteza amarumbo y'ibibugu, wowe n'abagaragu bawe n'abantu bawe n'amazu yawe amazu y'Abanyegiputa azuzura amarumbo y'ibibugu, bizimagize n'ubutaka bwabo. 18 Kuri uwo munsu nzarobanura igihugu cy'i Gosheni abo ubwoko bwanyje butuye, amarumbo y'ibibugu ye kubayo kugira ngo umenye yuko ndi Uwiteka, uri hagati y'isi. 19 Kandi nzashyira itandukaniro' hagati y'ubwoko bwanyje n'abantu bawe. Ejo ni ho icyo kimenyetso kizabaho." 20 Uwiteka abigenza atyo, amarumbo y'ibibugu aza ari icyago mu nzu ya Farawo no mu mazu y'abagaragu be, kandi igihugu cya Egiptu cyose cyononwa n'ayo amarumbo y'ibibugu.

21 Farawo ahamagaza Mose na Aroni arababwira ati "Nimugende mutambirire Imana yanyu ibitambo muri iki gihugu."

22 Mose aramusubiza ati "Si byiza ko dukora dutyo, kuko twaba dutambiye Uwiteka Imana yacu ibyo Abanyegiputa bazira kwica. Twatambira mu maso y'Abanyegiputa ibyo bazira kwica, ntabwicishe amabuye? 23 Reka tuje mu butayu tugendemo urugendo rw'iminsi itatu, dutambirireyo Uwiteka Imana yacu uko izadutegeka."

24 Farawo aramubwira ati "Ndabareka mugende mutambirire Uwiteka Imana yanyu mu butayu icyakora ntimuzajye kure cyane. Nimunsabire."

25 Mose aramubwira ati "Dore ndava imbere yawe nsohoke, nsabe Uwiteka ngo amarumbo y'ibibugu ejo azave kuri Farawo no ku bagaragu be no ku bantu be. Ariko ye kongera kuriganya ntareke ubwoko bwacu bugenda bugatambira Uwiteka ibitambo."

26 Mose ava imbere ya Farawo arasohoka, asaba Uwiteka. 27 Uwiteka abigenza uko Mose yavuze, akura ayo amarumbo y'ibibugu kuri Farawo no ku bagaragu be no ku bantu be, ntihasigara na kimwe. 28 Farawo yinangira umutima n'ubwo na bwo, ntiyareka ubwo bwoko bugenda.

Icyago cya gatanu: hatara muryamo

9 Uwiteka abwira Mose ati "Injira mu nzu ya Farawo umubwire uti 'Uwiteka, Imana y'Abahaburayo aravuze ngo reka ubwoko bwe bugende bumukorere. 2 Niwanga kubarekura ukagumya kubufata, 3 dore ukuboko k'Uwiteka kuri ku matungo yawe yo mu gasozi, no ku mafarashi no ku ndogobe no ku ngamiya, no ku mashyamba no ku mikumbi, muryamo nyinshi cyane izabitera. 4 Kandi Uwiteka azarobanura' hagati y'amatungo y'Abisirayeli n'amatungo y'Abanyegiputa, ntabwazapfa na rimwe mu y'Abisirayeli yose," 5 Uwiteka ateguka igihe ati "Ejo ni ho Uwiteka azakora ibyo mu gihugu."

6 Bukwe bwaho Uwiteka arabikora, amatungo yose y'Abanyegiputa arapfa, ariko mu matungo y'Abisirayeli ntihapfa na rimwe. 7 Farawo aratuma asanga mu matungo y'Abisirayeli hatapfuye na rimwe. Maze umutima wa Farawo uranangira ntiyareka ubwo bwoko bugenda.

9.10: Ibyah 16.2 9.16: Rom 9.17

Icyago cya gatandatu: hatara ibisebe

8 Uwiteka abwira Mose na Aroni ati "Nimujyane amashuri y'ivu ryo mu itanura, Mose aritumirire hejuru imbere ya Farawo. 9 Rirahinduka umukungugu w'ifu ukwire mu gihugu cya Egiptu cyose, utere ibishyute bivamo ibishyura, bifate abantu n'amatungo mu gihugu cya Egiptu cyose." 10 Bajyana ivu ryó mu itanura bahagarara imbere ya Farawo, Mose aritumirira hejuru riba ibishyute bivamwo ibishyura, bifata abantu n'amatungo. 11 Ba bakonikoni bananzwe n'ibyo bishega guhagarara imbere ya Mose, kuko ibishyura byari bifashe abo bakonikoni n'Abanyegiputa bese. 12 Uwiteka anangira umutima wa Farawo ntiyumvira Mose na Aroni, uko Uwiteka yari yarabwiye Mose.

Icyago cya karindwi: hatara urubura

13 Uwiteka abwira Mose ati "Uzazinduke kare mu ruturuturu uhagarare imbere ya Farawo, umubwire uti 'Uwiteka, Imana y'Abahaburayo iravuze itari reka ubwoko bwanyje bugende bumukorere. 14 Uhereye none, nzohereza ibyago ntera byose ku mutima wawe no ku bagaragu bawe no ku bantu bawe, kugira ngo umenye yuko ari nta wuhwanye nanjye mu isi yose. 15 None mba ndambuye ukuboko kwanjye, nkaguterana mugira n'abantu bawe ukarimbura mu isi, 16 ariko ni ukuri iyi ni yo mpamvu itumye nguhagarika: ni ukugira ngo nkwereke mbaraga zanjye, kandi ngo izina ryanjye ryamamare mu isi yose. 17 Na n'ubu uracyishyira hejuru, ukabuzza ubwoko bwanyje ntureke bugenda? 18 Dore ejo bugingo ubu nzavubura urubura ruremereye cyane, rutari rwaboneka muri Egiptu uhereye igihe hatwariwe ukageza ubu. 19 Nuko none tuma ucyuze amatungo yawe n'ibyo ufite mu gasozi byose, umuntu wese n'itungo ryose ruzasanga mu gasozi kidatashye, urubura ruzakigwaho. gipfe," 20 Uwubashye ijambo ry'Uwiteka wo mu bagaragu ba Farawo, ahungishiriza abagaragu be n'amatungo ye mu mazu no mu biraro, 21 utitaye ku ijambory'Uwiteka arekera abagaragu be n'amatungo ye mu gasozi.

8.12: Zab 78.45; 105.31 8.15: Luka 11.20 8.17: Itang 46.34

6 7.26-29: muri Biblia Yera ya mbere, iyi mirongo ni 8.1-4; bityo, 8.5-32 ihwanye na 8.1-28 muri iyi Bibiliya, nk'uko biri mu Ruheburayo.

22 Uwiteka abwira Mose ati "Tunga ukuboko kwawe mu ijuru urubura, rugwe mu gihugu cya Egipta cyose, ku bantu no ku matungo no ku nyamaswa, no ku byatsi byo mu gasozi byose no ku myaka yo mu mirima yose mu gihugu cya Egipta cyose." 23 Mose atunga inkoni ye mu ijuru, Uwiteka akubitisha inkuba, avuba urubura, umuriro ugwa hasi. Uwiteka avubira igihugu cya Egipta urubura. 24 Nuko hagwa urubura n'umuriro uvanze na rwo, by'icyago gikomeye bitigeze kuba mu gihugu cya Egipta cyose uherye aho hatwariwe. 25 Urwo rubura rwica icyari mu gasozi cyose mu gihugu cya Egipta cyose, abantu n'amatungo n'inyamaswa, rwica n'ibyatsi byo mu gasozi byose n'imyaka yo mu mirima yose, ruvuna ibiti byo mu gasozi byose. 2 Mu gihugu cy'i Gosheni aho Abisirayeli bari bari, ni ho rutaguye honyine.

27 Farawo atumira; Mose na Aroni arababwira' ati "Ubu bwo nkoze icyaha. Uwiteka arakirakiruka, jye n'abantu banjye turatsinzwe. 28 Munsabire Uwiteka kuko uka guhinda gukomeye k'urubura bimpagije, nanjye ndabareka mugende mwe kuguma ino."

29 Mose aramubwira ati "Nimara kuba mu ruhembo ndaramburira Uwiteka amaboko guhinda' gushire, kandi ntihari bwongere kugwa urubura kugira ngo umenye yuko Uwiteka ari we nyir'isi. 30 Ariko wowe n'abagaragu bawe, nzi yuko muri bube mutarubaha Uwiteka Imana."

31 Imigwegwe na sayiri birapfa kuho sayiri zari zeze, n'imigwegwe yari irabije. 32 Ariko ingano na kusemeti ntibyapfa, kuko byari bitaramera.

33 Mose ava mu ruhembo imbere ya Farawo aramburira Uwiteka amaboko, guhinda kw'inkuba n'urubura birašhira, imvura ntiyongera kugwa mu isi. 34 Maze Farawo abonye imvura n'urubura n'inkuba zihinda bishize, arushaho gukora; icyaha, yinangira umutima we n'abagaragu be. 35 Umutima wa Farawo urangira ntiyareka Abisirayeli bagenda, uko Uwiteka yavugiyemo mu kanwa ka Mose.

Icyago cya munani: hatera inzige

10 Uwiteka abwira. Mose ati "Injira mu nzu ya Farawo, kuko nangiriyemo umutima we n'iy'abagaragu be kugira

ngo nerekaniye ibi biramenyetso byalljye hagati muri bo, 2 no kugira ngo uzabwire umwana wawe n'umwuzukuru wawe. ibikomeye nagiriyemo Abanyegiputa n'ibimenyetso byanjye nakoreye hagati muri bo, mumenye yuko ndi Uwiteka."

3 Mose na Aroni binjira mu nzu ya Farawo baramubwira bityi "Uwiteka, Imana y' Abaheburayo iravuze iti 'Uzageze he kwanga kwicishiriza bugufi imbere yanjye? Reka ubwoko bwanjye bugende bunkorere: 4 Niwanga kurekura ubwoko bwanjye, dore ejo nzatereza inzige ku rugabano rwawe, 5 zizimagize ubutaka umuntu ye kubasha kububona. Zizarya ibyo mwashigajye bitishwe na rwa rubura, zirye igiti cyose mwamejeje mu gasozi. • Amazu yanyu zizayuzura', zuzure n'ay'abagaragu bawe n'ay'Abanyegiputa bose, ize ba so na ba sogokuru batigeze kubona uherye igihe babereyeho ukageza none... Arahindukira ava imbere ya Farawo.

7 Abagaragu ba Farawo baramubaza bati "Uriya mugabo azageza he kutubera umutege? Reka abo bantu bagende bakorere Uwiteka Imana yabo. Ntaramenya yuko Egipta hafuye?"

8 Bagarura Mose na Aroni imbere ya Farawo, arababwira ati "Nimugende mukorere Uwiteka Imana yanyu. Ariko hazagenda bantu ki?"

9 Mose aramusubiza ati "Tuzajyana n'abakiri bato n'abashaje, abahungu bacu n'abakobwa bacu, tuyane n'imikumbi yacu n'amashyo yacu, kuho dukwiriye kuziriririza Uwiteka umunsi mukuru."

10 Arababwira ati "Uko nabifuriza ko Uwiteka abana namwe, ni ko nabareka mukagenda mujyane abana banyu bato. Mwirinde kuko ibyo mugambiriye ari bibi. 11 Si ko bizaba, ahubwo abagabo bakuru mugende mukorere Uwiteka, kuko ari cyo mushaka." Birukanwa mu maso ya Farawo.

12 Uwiteka abwira Mose ati "Rambura ukuboko kwawe hejuru y'igihugu cya Egipta kuzane inzige, zize mu gihugu cya Egipta zirye ibyatsi byose n'imyaka, yose byo mu gihugu, ibyo rwa rubura rwasize byose." 13 Mose arambura inkoni ye hejuru y'igihugu cya Egipta, Uwiteka azanira icyo gihugu umuyaga uvuye iburasirazuba wiriza umunsi, ukeshya ijoro. Bukeye uwo muyaga uvuye iburasirazuba

uzana inzige, 14 zikwira mu gihugu cya Egipta cyose, zigwa mu ngabano zaho zose. Zari icyago gikomeye cyane, uherye kera kose ntiheze kubaho inzige nk'izo, ntizizongera kubaho. 1 Zizimagiza ubutaka mu gihugu cyose, igihugu kibamo umwijima, zirya ibyatsi byose n'imyaka yose byo mu gihugu, n'imbuta z'ibiti zose rwa rubura rwasize. Mu gihugu cya Egipta cyose ntihasigara ikintu na kimwe kibisi, naho cyaba igiti cyangwa ibyatsi cyangwa imyaka.

16 Farawo ahamagaza vuba Mose na Aroni arababwira ati "Nacumye ku Uwiteka Imana yanyu no kuri mwe! 17 Nuko none ndakwingize, mbabarira icyaha ubu ngubu gusa, munsabire ku Uwiteka Imana yanyu inkureho uru rupfu ubu gusa." 18 Ava imbere ya Farawo, asaba Uwiteka. 19 Uwiteka ahindura umuyaga uhuha cyane w'ishuheri uvuye iburengerazuba, ujyana za nzige uziroha mu Nyanja Itukura, ntihasigara na rumwe mu gihugu cya Egipta cyose. 20 Maze Uwiteka anangira umutima wa Farawo, ntiyareka Abisirayeli bagenda.

Icyago cya cyenda: hacura umwijima

21 Uwiteka abwira Mose ati "Tunga ukuboko kwawe mu ijuru umwijima ucuze mu gihugu cya Egipta, umwijima umeze nk'igikorwaho." 22 Mose atunga ukuboko mu ijuru, umwijima w'icururindi ucure mu gihugu cya Egipta cyose umara iminsi itatu 23 ntiyagira abarebana cyangwa uwahaguruka akava aho ari bimara iminsi itatu, ariko mu mazu y'Abisirayeli bose harabonaga.

24 Farawo ahamagaza Mose aramubwira ati "Nimugende mukorere Uwiteka, ariko imikumbi yanyu n'amashyo yanyu abe ari byo bisigara, abana banyu bato mbujyane."

25 Mose aramubwira ati "Ukwiriye no kuduha ibyo dutamba n'ibyo twosa, kugira ngo dutambire Uwiteka Imana yacu ibitambo. 26 N'amatungo yacu tuzajyana ntihasigara n'urwara, kuko ari yo tuzaba dukwiriye kwendaho ku yakoreshereza Uwiteka Imana yacu. Kandi ntuzi ibyo tuzakoreshereza Uwiteka tutaragerayo."

27 Ariko Uwiteka anangira umutima wa Farawo, ntiyareka bagenda. 28 Farawo

aramubwira' ati "Mvaho, irinde ntukongere kunca iryera, kuko umunsi uzongera kunca iryera uzapfa."

29 Mose aramusubiza ati "Uvuze ukuri, sinzongera kuguca iryera."

Mose aburira Farawo ibyo kwicwa kw'abana b'impfura

11 Uwiteka abwira Mose ati "Hasigaye icyago kimwe nzatera Farawo n'Abanyegiputa, hanyuma azabareka mugende. Nabareka by'ukuri, no kwirukana azaburukana. None bwira abantu, umugabo wese asabe umuturanyi we n'umugore wese asabe umugore w'umuturanyi we, basabe ibintu by'ifeza n'ibintu by'izahabu." 3 Uwiteka aha ubwo bwoko kugirira umugisha ku Banyegiputa. Na Mose ubwe yari umunyacyubahiro cyinshi mu gihugu cya Egipta, mu maso y'abagaragu ba Farawo no mu maso y'abandi bantu.

4 Mose aravuye ati "Uwiteka aravuye ati 'Nko mu giheku nzanayura hagati muri Egipta; abana b'impfura bose bo mu gihugu cya Egipta bapfe, uherye ku mpfura ya Farawo wicariye ku ntebe y'ubwami ukageza ku mpfura y'umuja w'umusi, kandi n'uburiza bwose bw'amatungo buzapfa. 6 Hazaba umubororo mwinshi mu gihugu cya Egipta cyose utigeze kubaho, kandi ntiyazongera kuba nk'uwu. 7 Ariko mu Bisirayeli nta n'uwu imbwa izamokera, mu bantu cyangwa mu matungo, kugira ngo mumenye uko Uwiteka yatandukanije Abanyegiputa n'Abisirayeli. 8 Kandi aba bagaragu bawe bose bazamanuka bansange bampfukamire, bambwire bati 'Va mu gihugu ujyane abantu bose bagukurikiye.' Ubwo ni bwo nzagenda." 9 Ava kuri Farawo arakaye cyane.

9 Uwiteka abwira Mose ati "Farawo ntazabumyira, kugira ngo ibitangaza byanjye bigwirire mu gihugu cya Egipta." 10 Nuko Mose na Aroni bakorera ibyo bitangaza byose imbere ya Farawo. Uwiteka anangira umutima wa Farawo, ntiyareka Abisirayeli bagenda ngo bawe mu gihugu cye.

Uwiteka abwiriza Mose ibya Pasika

12 Uwiteka abwirira Mose na Aroni mu gihugu cya Egipta ati "Uku kwezi kuzababere impfura y'amezi, kuzababere ukwezi kwa mbere mu myaka.

3Mubwire iteraniryo ry' Abisirayeli ryose, ku wa cumi w'uku. kwezi umuntu wese yiyendere umwana w'intama, uko amazu ya ba se ari. **umwana w'intama urowe mu nzu imwe.** 4Kandi niba inta ari nto itari **bumare umwana w'intama, asangire n'u-** muturanyi we babereranye, bawufatanye uko umubare w'abantu... uri, uko imirire y'umuntu... wese iri abe ari ko muzabara umubare w'abasangira umwana w'intama. 'Umwana w'intama wanyu (cyangwa umwana w'ihene) ntuzagire inenge, uzabe isekurumie itaramara' umwaka, muzawukure mu ntama cyangwa mu ihene. 6**Muzawurindirize umunsi wa cumi n'ine** w'uku kwezi, iteraniryo ryose ry' Abisirayeli bazawubikire nimugoroba. 7Bazende ku maraso, bayasige ku nkomanizo zombi no mu rubamo rw'umuryango by'amazu bawuririyemo. 8Muri iryo joro bazayeye inyama zawo zokeje, bazirishye imitsima itasembuwe, bazirishye n'imboga zisharira. 9Ntimuzazirye mbisi cyangwa zitetse, keretse zokeje. Igihanga cyawo n'iminono yawo n'ibyonyo mu nda byawo, Iontimuzagire icyo musiga ngo kirare, iziraye muzazose. 11Uku abe ari ko muzazirya: muzazirye mukenyeye, mukwese inkweto, **mwitwaje inkoni, muzazirye vuba vuba.** Iyo ni yo Pasika y'Uwiteka. 12 "Kuko muri iryo joro nzanyura mu gihugu cya Egipta nkica abana b'impfura bose bo mu gihugu cya Egipta, irimpfura z'abantu, n'uburiza bw'amatungo. N'imana z' Abanyegiputa zose nzasohozwa amateka nziciriyeye ho. Ndi Uwiteka. 13Ayo maraso azababere ikimenyetso ku mazu murimo, nanjye ubwo nzabona ayo maraso nzabanyuraho, nta cyago kizabababona ngo kibarimbure, ubwo nzatera igihugu cya Egipta. 14Kandi uwo munsi uzababere **urwibutso, muzawuziririze ube umunsi** mukuru w'Uwiteka. Mu bihe byanyu byose muzajye muwuziririza, ribe itegeko ry'iteka ryose. 15 "Muzajye muhanga iminsi irindwi murya imitsima itasembuwe, ku munsi uyitangira muje mukura umusemburo mu mazu yanyu. Uzayya imitsima yasembuwe uhereye ku munsi wa mbere ukageza ku wa karindwi, uwo muntu azakurwe mu Bisirayeli. 16Kandi ku munsi wa mbere

mujye muteranira kuba iteraniryo ryera, no ku wa karindwi hazabe iteraniryo ryera he kugira umurimo wose ukorya muri icyo minsi, keretse umurimo w'inda y'umuntu wese. Uwo wonyine abe ari wo mukora. 17Mujye muziririza umunsi mukuru w'imitsima itasembuwe, kuko kuri uwo munsi nzaba mbakuye mu gihugu cya Egipta muri ingabo. Ni cyo gituma mukwiriyeye kujya muziririza uwo munsi mu bihe byanyu byose, rikaba itegeko ry'iteka ryose. 18Mu kwezi kwa mbere ku munsi wako wa cumi n'ine nimugoroba, muzahereho kurya imitsima itasembuwe mugeze ku munsi wako wa makumyabiri n'umwe nimugoroba. 19Muri icyo minsi uko ari irindwi umusemburo we kuzaboneka mu mazu yanyu. Uzayya icyasembuwe, uwo muntu azakurwe mu iteraniryo ry' Abisirayeli, nabo yaba umunyamabanga ubasuhukiyemo cyangwa uwavukiye mu gihugu cyanyu. 20Ntimuzagire icyasembuwe cyose murya, mu mazu yanyu yose mujye murya imitsima itasembuwe."

Mose ateguka Abisirayeli ibya **Pasika**

21 Mose abamagara abakuru b'ose bo mu Bisirayeli arababwirira ati "Nimurubana n'urumunsi w'abantu, uko amazu yanyu ari, muzabikire umwana w'intama wa Pasika. "Mwende umukamata wa ezobu muwinike mu maraso yo mu rwabya, mumishye amaraso yo mu rwabya mu rubamo rw'umuryango, no ku nkomanizo zombi, he kugira uwo muri mwe usohoka mu nzu ye, mugeze mu gitondo. 23Kuko Uwiteka azanyuramuri mwe ajya kwica Abanyegiputa, kandi nabona ayo maraso, ari mu ruhamo rw'umuryango no ku nkomanizo zombi, Uwiteka azanyuramuri urwo rugo ye gukundira umurimbuzi. kwinjira mu mazu yanyu ngo abice. 24Kandi mujye muziririza ibyonyo, biba itegeko kuri mwe no ku buzukuruza banyu iteka ryose. 25Nimuramara kugera mu gihugu Uwiteka azabababwirira ukwese, muzajye muziririza, uwo muhango wera. 26Kandi uko abana banyu bababajije bati 'Uyu muhango wanyu ni uw'iki?' 27Mujye mubasubiza muti 'Ni igitamba cya Pasika y'Uwiteka, kuko yanyuze ku mazu y'Abisirayeli bari muri Egipta akagizwa amazu yacu, ubwo

12.14-20: Kuva 23.15; 34.18: Lewi 23.6-8; Kub 28.17-25; Guteg 16.3-8 12.23: Heb 11.28
 c Pasika risobanurwa ngo, kunyuraho; reba 12.13.
 d ezobu ni agati, Abayuda bagiraga icyuhagiye.

yicaga Abanyegiputa." Abantu barunababwirira hasi. 28Abisirayeli baragenda babigenza batyo, uko Uwiteka yategetse Mose na Aroni aba ari ko bakora.

Icyago cya cumi: abana b'impfura bicwa

29 Mu gicuku Uwiteka yica abana b'impfura b'ose bo mu gihugu cya Egipta, uhereye ku mpfura ya Farawo wicara ku ntebe y'ubwami ukageza ku mpfura y'imbohe mu kazu k'ibwina, **n'uburiza bw'amatungo bwose.** 30 Farawo yibambura nijoro, n'abagaragu be b'ose n' Abanyegiputa b'ose barabyuka. Muri Egipta bacura umubororo mwishy, kuko ari nta nzu n'irwite itapfuyemo umuntu. 31 **Ahamagaza Mose na Aroni iryo joro arababwirira ati uNimuhaguruke muve mu bantu banjye mwe n'Abisirayeli,** mugende mukorere Uwiteka nk'uko mwavugaga. 32Mujyane n'imikumbi yanyu n'amashyamba yanyu nk'uko mwavugaga, mugende kandi **munsabire umugisha.**

33 Abanyegiputa bagomera ubwo bwoko ngo babohereze bawe mu gihugu vuba, kuko bavugaga bati "Turapfuye twese". 34Ubwoko bwoko bujyana amarobe: atarotswa y'imitsima yabo, batarayashyamba, ibyibye byabo byo kuvugiramo bari babihambiriyeye mu myenda yabo bikoreye ku ntugu. 35Abisirayeli bakora ibyonyo byababwiriyeye, basaba Abanyegiputa ibintu by'ifeza n'iby'izahabu n'imyenda. 36Uwiteka aha ubwo bwoko kugirira umugisha ku Banyegiputa babaha ibyonyo babasabye, banyaga Abanyegiputa.

Abisirayeli ... bagenda

37 Abisirayeli barahaguruka, bava i Ramesesi bataha i Sukoti, abigenzaga bari abagabo uduhumbi dutandatu, abana batari mu mbere. 38Kandi n'ikivange cy'amahanga menshi kijyana na bo, n'imikumbi n'amashyamba by'amatungo menshi cyane. 39Botsa imitsima itasembuwe y'amarobe bavanyeye muri Egipta atarotswa, kuko ayo marobe yari atasembuwe kuko birukanywe muri Egipta ntibazarire, kandi bari bataritekeraga icyokurya cyose.

40 Imyaka Abisirayeli bamaze mu rusuhuko rwa Egipta, yari magana ane

12.29: Kuva 4.22-23 12.35-36: Kuva 3.21-22 12.40: Ilang 15.13; Gal 3.17 12.46: Kub 9.12: Yoh 19.36 13.2 Kub 3.13; Luka 2.23

na mirongo itatu. 41Iyo myaka uko ari magana ane na mirongo itatu ishize hatabuzeho umunsi, hadasazeho umunsi, **ingabo z'Uwiteka zose ziva mu** gihugu, cya Egipta. Iryo joro ni iryonyo kuziriririzwa Uwiteka cyane, kuko yakubakuye mu gihugu cya Egipta. Iryo ni rya joro ry'Uwiteka, Abisirayeli b'ose bakwiriyeye kujya baziririza cyane mu bihe byabo byose.

Andi mategeko ya Pasika

43 Uwiteka abwira Mose na Aroni ati "Iri ni ryo tegeko kuri Pasika: ntihakagire umunyamahanga urya ku byayo, 44ariko umugurano w'umuntu wese yaguzwe ifeza, nibamara kumukeba abone kubiryaho. Umusuhuke w'umunyamahanga n'umugaragu ukorera ibihembo, ntibakabiryeho. 46Bye gukurwa mu nzu ngo bijyanwe mu yindi. Ntugasohokane n'itungo y'iyonyo nyama, kandi ntumukavuneho igufwa na rimwe. 47Iteraniryo ry' Abisirayeli ryose rijye riziririza Pasika. 48Kandi umunyamahanga nabasuhukiramo agashaka kuziririza Uwiteka Pasika, abahungu b'ive b'ose b'ababwiriyeye abone kwegera ibya Pasika, akabiziririza. Kandi azamera nk'uwavukiye mu gihugu cyanyu, ariko ntihakagire utakebwe wese ubiryaho. 49Kavukire n'umunyamahanga ubasuhukiyemo bazasangire itegeko." 50Uko ni ko Abisirayeli b'ose bakoze, uko Uwiteka yategetse Mose na Aroni ni ko bakoze, 51kuri wa munsi Uwiteka yakubakubwiriyeye mu gihugu cya Egipta, uko imitwe yabo yari iri.

Mose abibutsa uko bavuye muri Egipta

13 Uwiteka abwirira Mose ati 2 "Mweze uburiza bwose hwo mu Bisirayeli bube ubwanjye, impfura z'abantu n'uburiza bw'amatungo ni ibyanjye."

3 Mose abwirira abantu ati "Mujye mwibuka uyu munsi muviriye muri Egipta, mu nzu y'uburetwa, kuko Uwiteka yakubakubwiriyeye umaboko. Ntimuzagire imitsima yasembuwe murya. 4Uyu munsi muviriye ye ni uwo mu kwezi Abibu. 5Kandi Uwiteka nakujyana mu gihugu cy' Abanyakaganani n'Abaheti, n'Abamori n'Abahivi n'Abayebusi, icyo yarahiriyeye ba sekuruza

bawe ko azakiguha, igihugu cy'amata n'ubuki, uzajye uziririza uwo mubango wera uko uko kwezi gutashye. •Iminsi irindwi ujye urya imitsima itasembuwe, ku muni wa karindwi hazoOho umunsi mukuru w'Uwiteka. 7Imitsima itasembuwe ijye iribwa muri iyo minsi uko ari irindwi. Ntihakagire imitsima yasembuwe ikubonekaho, kandi ntihakagire umusembuho ukubonekaho mu gihugu cyawe cyose. 8Kandi kuri uwo muni uzabwire umwana wawe uti 'Ibi byatewe n'ibyo Uwiteka yankoreye, ubwo navaga muri Egipta.' 'Uwo mubango uzakubere nk'ikimienyetso gishyizwe ku kuboko kwawe, n'urwibutso rushyizwe hagati y'amaso yawe, kugira ngo amategeko y'Uwiteka aOomu kanwa kawe, kuho Uwiteka yakujye amaboko muri Egipta. IONi cyo gituma ukwiriye kuziririza iryo tegeko mu gihe cyaryo, uko umwaka utashye.

Amategeko yo kwereza Uwiteka impfura zose n'uburiza : bwose

11 "Kandi Uwiteka nakujyana mu gihugu cy'Abanyakani, akakiguba nk'uko yakurahiye akarahira na ba sekuruza bawe, 12uzaraburira Uwiteka umwana w'uburiza wese n'uhuriza bwose ufite mu matungo yawe, abahungu bazaba ab'Uwiteka. 13Kandi uburiza bw'indogoOO bwose uzabucunguze umwana w'intama, kandi nudashaka, kuyicungura uzayivune ijosi, kandi impfura z'abantu, iz'abahungu bawe uzazicungure. 14Kandi umwana wawe nakubaza mu gihe kizaza ati 'Ibi ni ibiki?' Uzamusubize uti 'Uwiteka yadukuje amaboko muri Egipta, mu nzu y'uburetwa. 15Farawo yinangiyeye ngo yanze kutarekura, Uwiteka yica uburiza bwose bwo mu gihugu cya Egipta: impfura z'abantu n'uburiza bw'amatungo. Ni cyo gituma n'ya tambira Uwiteka uburiza bwose bw'ibigabo, ariko impfura z'abahungu banjye zose n'ya nziungura.' 1UWO muhango uzabe nk'ikimienyetso gishyizwe ku kuboko kwawe kandi nk'ibishyizwe mu rubanga rwawe hagati y'amaso yawe, kuko Uwiteka yadukuje amaboko muri Egipta."

17 Farawo amaze kureka ubwo bwoko bugenda, Imana ntiyabacisha mu nzira inyura mu gihugu cy'Abafilisitiya nubwo ari yo busamo, kuko Imana yibwiraga iti

"Abantu 00 kwicuza ubwo bazabona intambara, ngo basubire muri Egipta." 18Ahubwo Imana ibagendesha ibizigu, ibacishije mu nzira inyura mu butayu ikajya ku Nyanja Itukura, Abisirayeli. bava mu gihugu cya Egipta bafite intwari.

19 Mose ajyana amagufwa ya Yosefu, kuko yari yararahirije Abisirayeli. indahiro ikomeye ati "Imana ntizabura kubagenderera, namwe muzajyana amagufwa yanjye nimuva imo."

20 Bava i Sukoti babamba amahema muri Etamu, aho ubutayu butangirira. 21Uwiteka ku manywa yabagenda imOore ari mu nkingi y'umuriro ngo abayobore, nijoro yabagendaga imOore ari mu nkingi y'umuriro ngo abamurikire, babone uko bagenda ku manywa na nijoro. 22Ya nkingi y'igicu ntiyavaga imOore y'ubwo bwoko ku manywa, kandi iyo nkingi y'umuriro ntiyabuvaga imbere nijoro.

Abisirayeli bambuka Inyanja Itukura nko ku butaka, Abanyegiputa bagerageje kubakurikira barangerera

14 Uwiteka abwira Mose ati 2"Bwira Abisirayeli basubire inyuma, babambe amahema imOore y'i Pihahiroti hagati y'i Migidoli. n'inyanja, imbere y'i Balisefoni: uti imbere y'aho hantu abe ari ho mubamba amahema, irubande rw'inyanja. 3Farawo azavuye Abisirayeli ati 'Bahabiye mu gihugu, ubutayu burabakiriranye.' 4 Nanjye ndanangira umutima wa Farawo abakurikire. Nziheshereza icyubahiro kuri Farawo no ku ngabo ze zose, Abanyegiputa bamenye yuko ndi Uwiteka." Abisirayeli babigenza batyo.

5 Umwami wa Egipta bamubwira yuko ubwo bwoko bwacitse. Umutima wa Farawo n'iyabagaraga 00 irabubindukira barabazanya bati "Twakoze ibiki kurekura Abisirayeli bakava mu buretwa twabakoresheha?" •Atunganisha igare ry'intambara ajyana abantu, 00; 7ajyana amagare magana atandatu yatoranijwe, n'andi magare y'intambara y'Abanyegiputa yose, n'abatware bategeka abayirwaniramo bwose. 8Uwiteka anangira umutima wa Farawo umwami wa Egipta, akurikira Abisirayeli, kuho Abisirayeli bari bavuye muri Egipta bateze amaboko. •Abanyegiputa babakurikirisha amafarashi n'amagare bya

13.12: Kuva 34.19-20; Luka 2.23 13.19: Itang 50.25; Yos 24.32

Farawo byose, n'abahetswe n'amafarashi be, n'izindi ngabo ze zose, babafatira babambye amahema ku nyanja iruhande rw'i Pihahiroti, imbere y'i Bilisefoni.

10 Farawo abatuze, Abisirayeli... bubura amaso babona Abanyegiputa bahuruye inyuma yabo baratinya cyane. Abisirayeli batakira Uwiteka. 11 Babaza Mose bali "Nta mva zari muri Egipta, kutuzana ngo dupfire mu butayu? Ni iki cyatumye utugirira utyo, kudukura muri Egipta? 12 Si ibyo twakubwiriraga muri Egipta tuti 'Tureke dukorere Abanyegiputa, kuko ikiruta ari uko dukorera Abanyegiputa, biruta ko dupfira mu butayu?'"

13 Mose asubiza abantu. ali "Mwitiyaga mwihagararira gusa, murebe agakiza Uwiteka ari bubazanire uyu muni, kuko Abanyegiputa mwabonye uyu muni mutazongera kubabona ukundi. 14 Uwiteka ari bubarwanire, namwe mwicecekere."

15 Uwiteka abaza Mose ali "Ni iki gitumye untakira? Bwira Abisirayeli bakomeze bagende. 16 Nawe umanike inkoni yawe, urambure ukuboko hejuru y'inyanja uyigabanye, Abisirayeli bace mu nyanja hagati nko ku butaka. 17 Nanjye ndanangira imitima y'Abanyegiputa bajyemo babakurikire, mbone kwihesha icyubahiro kuri Farawo no ku ngabo ze zose, no ku magare ye no ku bahetswe n'amafarashi be. "Abanyegiputa bazamenya yuko ndi Uwiteka, nimara kwihesha icyubahiro kuri Farawo no ku magare ye, no ku bahetswe n'amafarashi be."

19 Marayika w'Imana wajyaga imbere y'ingabo z'Abisirayeli arahava aya inyuma yabo, ya nkingi y'igicu iva imbere yabo ihagarara inyuma yabo, ijya hagati y'ingabo z'Abanyegiputa n'iz'Abisirayeli: bariya ibabera igicu n'umwijima, abandi ibabera umucyo ubamurikira nijoro, n'ibegerana iryo joro ryose.

21 Mose arambura ukuboko hejuru y'inyanja. Uwiteka ahuhisha umuyaga mwinshi uvuye iburasirazuba ijoro ryose, usubiza inyanja inyuma amazi uyagabanyamo kabiri, maze hagati y'aho yari ari hahinduka ubutaka bwumutse. "Abisirayeli bajya mu nyanja hagati bava nko ku butaka, amazi ababera nk'inkike iburyo n'ibumoso. 23 Abanyegiputa barabakurikira, amafarashi ya Farawo yose n'amagare ye, n'abahetswe n'amafarashi be,

14.22: J Kor 10.1-2; Heb 11.29 15.1: Iby.h 15.3 15.2: Z.b 118.14; Ves 12.2

bijya mu nyanja hagati bibakurikiye. 24 Mu gicuku cya nyuma, Uwiteka yita mururiye mu nkingi y'umuriro n'igicu, yitegereza ingabo z'Abanyegiputa bakikamo igikuba. "Akura inziga ku magare yabo, bituma akururika aruhije cyane. Abanyegiputa baravugana bali. "Duhunge Abisirayeli kuko Uwiteka abarunge, akarwanya Abanyegiputa."

26 Uwiteka abwira Mose ati "Rambura ukuboko hejuru y'inyanja, amazi asubireyo aje ku Banyegiputa, no ku magare yabo no ku bahetswe n'amafarashi babo." 27 Mose arambura ukuboko hejuru y'inyanja. Mu museke inyanja isubizwamo guhurura kwayo Abanyegiputa barayihunga, Uwiteka akunkumirira Abanyegiputa hagati mu nyanja. Amazi asubira ahayo arenga ku magare no ku bahetswe n'amafarashi, no ku ngabo za Farawo zose zari zigiyeye mu nyanja zikurikiye Abisirayeli, ntiharokoka n'umwe muri bo. Ariko Abisirayeli bacaga hagali mu nyanja nko ku butaka, amazi ababera nk'inkike iburyo n'ibumoso.

30 Uko ni ko kuri uwo muni Uwiteka yakijije Abisirayeli Abanyegiputa, Abisirayeli babona intumbi z'Abanyegiputa ku nkombe y'inyanja. 31 Abisirayeli babona ibikomeye Uwiteka yakoresheje imbaraga ze ku Banyegiputa, ubwo bwoko butinya Uwiteka kandi bizera Uwiteka n'umugaragu we Mose.

Indirimbo ya Mose

15 Maze Mose n'Abisirayeli baririmba Uwiteka iyi ndirimbo bati "Ndaririmba Uwiteka kuko yanesheje bitangaje, Ifarashi n'uwu ihetse yabiroshye mu nyanja.

Uwiteka ni imbaraga zanjye n'indirimbo yanjye,

Ampindukiye agakiza. Uwo ni we Mana yanjye, nanjye ndayihimbaza,

Ni yo Mana ya data, nanjye ndayishyira hejuru.

3 Uwiteka ni intwari mu ntambara, Uwiteka ni ryoyi zina rye.

4 "Amagare ya Farawo n'ingabo ze yabiroshye mu nyanja,

Abatwara imitwe yatoraniye barengewe n'inyanja Ituku:ura.
 5 Imuhengeri habarenzeho, Barokeye imuhengeri nk'ibuye.
 6 "Uwiteka, ukuboko kwawe kw'iburyo gutewe icyubahiro n'ububasha bwako,
 Uwiteka, ukuboko kwawe kw'iburyo kwashenjaguye ababisha.
 7 Isumbe ryawe ryinshi ryatumye utura hasi abaguhagurukiye, Watumye umujinya wawe ubakongeza nk'ibitsinsi by'inganagano.
 8 Umwuka wo mu mazuru yawe warundanije amazi, Amazi yatembaga yema nk'ikirundo,
 Imuhengeri muri nyina w'inyanja haravura.
 • "Umubisha yaravuze ati 'Ndabakurikira mbafatire, nyage iminyago nyigabane, Nzabimariraho agahinda, Nzakura inkota, ukuboko kwanjye kubarimbure.'
 10 Wahuhishije umuyaga wawe inyanja irabarengera:... Barokera nk'icyuma cy'isasu mu mazi y'umuvumba.
 11 "Uwiteka, mu byitwa imana hari ihwanye nawe?
 Ni iyihe ihwanye nawe?
 Kwera kwawe ni ko kuguhesha icyubahiro,
 Ishimwe ryawe rituma abantu bagutinya kuko ukora. ibitangaza!
 12 Warambuye ukuboko kw'iburyo ishi irabamira.
 13 Ku bw'imbabazi : zawe wagiye imbere y'abantu wacunguye, Wabayoboje imbaraga zawe inzira ijya mu buturo bwawe bwera.
 14 Amahanga yarumvise ahinda imishyitsi,
 Ubwoba bufata abatuye i Filisitiya.

15 icyo gihe abatwara ba Edomu baratangara;
 Intwari z'i Mowabu zifatwa no guhinda imishyitsi,
 Abatuye i Kanani bose barayagara:
 16 Ubwoba no gutinya bizabafata, Gukomera k'ukuboko kwawe kuzabajunjika nk'ibuye.
 Uwiteka, bageze aho ubwoko bwawe buzarengera urugabano,
 Bageze aho ubwoko wacunguye buzarengera.
 17 Uzabugezayo ubushinge ku musozo w'umwandu wawe,
 Ahantu witunganirije kuba ubuturo bwawe, Uwiteka,
 Ahera amaboko yawe yashyizeho, Mwami.
 18 Uwiteka azahora ku ngoma iteka ryose."
 19 Kuko amafarashi ya Farawo yajyananye mu nyanja n'amagare ye, n'abahetswe n'amafarashi be, Uwiteka agasubiza: amazi y'inyanja ahayo akabirengera, ariko Abisirayeli bo bagaca hagati mu nyanja nko ku butaka.
 20 Kandi Miriyamu umuhanuzikazi mushiki wa Aroni, ajyana ishako, abagore bose barasohoka bamukurikira bafite amashako babyina. 21 Miriyamu akabikiriza ati "Muritimbire Uwiteka kuko yanesheje bitangaje,
 Ifarashi n'two ihese yabiroshye mu nyanja."

Imana ikiza amazi y'i Mara kurura

22 Mose agendesha Abisirayeli bakomeza urugendo, bava ku Nyanja Ituku:ura baja mu butayu bw'i Shuri, bagenda iminsi itatu mu butayu babura amazi.
 23 Bageze i Mara ntibabasha kunywa amazi y'i Mara, kuko yaruraga. Ni cyo cyatumye hitwa Mara. 24 Abantu bitotombera Mose bati "Turanywa iki?" 25 Alakira Uwiteka, Uwiteka amwerekaga igiti akijugunya muri ayo mazi, ahinduka meza. 26 Arababwira ati "Nugira umwete wo kumyira Uwiteka Imana yawe, ugakora ibitunganye mu maSO yayo, ukumvira amategeko yayo, ukitondera ibyo yategetse byose, nta ndwara nzaguteza mu

e Mara risobanurwa ngo, Kurura cyangwa Gusharira. Aho ni ho Uwiteka yabashyiriyeho itegeko n'icyo yababwirije, ni ho yabageragereje.

zo nateje Abanyegiputa, kuko ari jye Uwiteka ugukiza indwara."

27 Bagera muri Elimu hari amasoko cumi n'abiri n'imikindo mirongo irindwi, babamba amahema kuri ayo mazi.

Uwiteka aha Abisirayeli... **manu**

16 Bava muri Elimu bakomeza urugendo, iteraniryo ryose ry'Abisirayeli rigera mu butayu bw'i Sini buri hagati ya Elimu na Sinayi, ku muni cumi n'itanu w'ukwezi gukurikiye uko baviriye muri Egiputa. Iteraniryo ry'Abisirayeli ryose ryivovotera Mose na Aroni mu butayu, 3barababwira bati "Iyo twicirwa n'Uwiteka mu gihugu cya Egiputa tucyicyaye ku nkono z'inyama, tukirya ibyokurya tugahaga. None mwadukuyeyo mutuzanira muri ubu butayu kutwicisha inzara n'iri teraniryo ryose."

4 Maze Uwiteka abwira Mose ati "Dore ndabavubira ibyokurya bimanutse mu juru. Iminsi yose abantu bazajya basohoka bateranye iby'ubu muni, kugira ngo mbagerageze yuko bitondera amategeko yanjye cyangwa batayitondera. 5Kandi ku wa gatandatu bajye bitegura ibyo bajyana iwabo, bihwane n'ibyo bajyaga bateranya incuro ebyiri."

6 Mose na Aroni babwira Abisirayeli: bose bati "Nimugoroba ni ho muri bumunye yuko Uwiteka ari we wabakuye mu gihugu cya Egiputa, 7kandi mu gitondo ni ho muzabona icyubahiraf cy'Uwiteka, kuko yumvise mumwivovotera. Natwe turi iki ko mutwivovotera?" 8 Mose arababwira ati "Ibyo biri busohore ubwo Uwiteka ari bubaha inyama zo kurya nimugoroba, mu gitondo akazabaha ibyo murya mugahaga, kuko Uwiteka yumvise kwivovota kwanyu mumwivovotera. Natwe turi iki? Si twe mwivovotera, ahubwo Uwiteka ni we mwivovotera."

9 Mose abwira Aroni ati "Bwira iteraniryo ry'Abisirayeli: ryose uti 'Nimwigire hafi imbere y'Uwiteka kuko yumvise ibyo mwivovota. 10 Aroni akibwira iteraniryo ry'Abisirayeli: ryose, berekese amaso mu butayu babona ubwiza bw'Uwiteka bubonekeye muri, cya gicu. 11Uwiteka abwira Mose ati 'Numvise ibyo Abisirayeli: bivovota. Babwire uti 'Nimugoroba muri burye inyama, mu gitondo muzahaga

16.4: Yoh6.31 16.15: I Kor 10.3 16.18: 2Kor8.15 16.23: Kuva20.8-11.

f icyubahiro: cyangwa ubwiza.

g utuhuto: cyangwa, amabango.

ibyokurya, mubone kumenyayuko ari jye Uwiteka Imana yanyu."

13 Nimugoroba inturumbutsi ziraza zigwa mu ngando z'amahema zirahazimazigiza, mu gitondo ikime kiratonda kigota ingando. 14Ikime gishize, mu butayu hasi haboneka utuntu duto dusa n'utubuto, duto nk'ikime kivuze kuri hasi. 15Abisirayeli batubonye barabazanya bati "Iki ni iki?" Kuko batamenye icyo ari cyo.

Mose arababwira ati "Ibyo ni ibyokurya Uwiteka abahaye ngo murye. 16Ibi ni byo Uwiteka yategetse ati 'Umuntu wese ateranye ibihwanye n'imirire ye. Mujyane ingero za omeru zingana n'umubare w'abantu banyu, umuntu wese abijyanire abo mu ihema rye.'"

17 Abisirayeli babigenza batyo barabiteranya, bamwe bateranya byinshi abandi bike. 18Babigeresheje icyibo cya omeru, uwateranije byinshi ntiyagira icyo atubwirira, n'uwateranije bike ntiyagira icyo atubwirira. Bateranije ibihwanye n'imirire y'umuntu wese. 19 Mose arababwirira ati "Ntiyagira umuntu uraza kuri byo bigeze mu gitondo." Maze ntibumvira Mose, bamwe muri bo baraza kuri byo bigeza mu gitondo, bigwa inyo biranuka, Mose arabarakirira. 21Bajya babiteranya uko bukeye, umuntu wese ateranye ibihwanye n'imirire ye, izuba ryava bikayaga.

22 Ku wa gatandatu bateranya ibyokurya bingana kabiri. n'ibyo bajyaga bateranya, ingero ebyiri za omeru z'umuntu wese, abakuru b'iteraniryo bose baraza babibwira Mose. 23Arababwira ati "Ibyo ni byo Uwiteka yavuze ati 'Ejo uzaba umuni wo kuruhuka, isabato yejerejwe Uwiteka. Mwotse icyo mushaka kotsa, muteke icyo mushaka guteka, ibisaze mubibike birirye bigeze mu gitondo.'" 24Barabiraza bigeze mu gitondo nk'uko Mose yabategetse ntibyanuka, ntibyagwa urunyo na runwe. 25Mose arababwira ati "Uyu muni murye ibi kuko none ari isabato y'Uwiteka, uyu muni ntumubibona mu gasozi. 26 Mu muni itandatu mujye mubiteranya, ariko uwa karindwi ni wo sabato, kuri wo ntibizajya biboneka."

27 Maze ku wa karindwi bamwe mu bantu baja kubiteranya, barabibura. 28 Uwiteka abwira Mose ati "Muzageza

he kwanga kwitondera amategeko yanjye n'ibyo nategetse? 2. Dore ubwo Uwituka abahaye isabato, ni cyo gituma aya abaha ku wa gatandatu imitsima y'iminsi ibiri. Umuntu wese agume aho ari, ntihakagire umuntu uva aho ari ku wa karindwi." 30 Nuko ku wa karindwi abantu bararuhuka.

31 Inzu ya Isirayeli yita icyo kintu manu; yari umweru igasa n'utubuto tw'ibyatsi byitwa gadi, yaryohaga nk'umutsima usa n'ibango uvuganywe n'ubuki. 32 Mose arababwirako ati "Itegeko Uwituka yategetse ni iri: urugero rwa omeru rwa manu rubikirwe ab'ibihe. byanyu bizaza, kugira ngo bazarebe ibyokurya nabagabuririraga mu butayu, ubwo nabakuraga mu gihugu cya Egipta." 33 Mose abwirako Aroni ati "Jyana urwabya urushyiremo omeru ya manu, uyibike imbere y'Uwituka, ibikirwe ab'ibihe byanyu bizaza." 34 Uko Uwituka yategetse Mose, Aroni ayibika imbere y'ibihanyu ngo igumeho. 35 Abisirayeli barya manu imyaka mirongo ine, bageza aho bagereye mu gihugu kibabwamo n'abantu, barya manu bageza aho bagereye ku rugabano rw'igihugu cy'i Kanini. 36 Meru cumi zingana na efa¹ imwe.

Babura amazi, Mose akubita
igitare kivamo amazi
(Kub 20.1-13)

17 Iteranito ry'Abisirayeli ryose riva mu butayu bw'i Sini, baragenda bamara izindi ndaro: zabo nk'uko Uwituka yabategetse, babamba amahema yabo i Refidimu. Nta mazi yo kunywa yari ahari. 2 Ni cyo cyatumye abantu batonganya Mose bakamubwira bati "Duhe amazi tunywe."

Mose arababaza ati "Murantonganiriza iki? Kuki mugerageza Uwituka?"

3 Abantu bagiriraye inyota bitotombere Mose bati "Ni iki cya Umwe udukurira muri Egipta, kugira ngo utwicishanye inyota o'abana bacu n'amatungo yacu?"

4 Mose atakira Uwituka ati "Abantu ndabagenze nte? Bashigajye hatu bakantera amabuye."

16.31: Kub 11.7-8 16.33: Heb 9.4 16.35: YOS 5.12 17.14: Guteg 25.17-19; 1 Sam 15.2-9

¹ efa ni indengo imwe n'umucagata.

² Masa risobanurwa ngo Kugerageza.

³ Meriba risobanurwa ngo Intonganyu.

⁴ Yehovanisi risobanurwa ngo Uwituka ni ibendera ryanjye.

5 Uwituka abwirako Mose ati "Nyura imbere y'abantu ujyane bamwe mu bakuru b'Abisirayeli, witwaze inkoni wakubitehisha rwa ruzi, ugende. 6 Nanjye ndahagarara imbere yawe hariya ku gitare cy'i Horebu, ukubite icyo gitare amazi aravamo abantu bayanywe." Mose abigenzereza atyo imbere y'abakuru b'Abisirayeli.

7 Yila aho hantu Masa¹ na Meriba,² kuko Abisirayeli bamutonganije kandi uko bagerageje Uwituka bati "Mbese Uwituka ari hagati muri twe cyangwa ntahari?"

Abamaleki barwanya Abisirayeli,
Mose arabasabira baranesha

8 Maze haza Abamaleki barwaniriza Abisirayeli i Refidimu. Mose abwirako Yosua ati "Udutoranirize ingabo mugende murwanye Abamaleki, ejo nzahagarara mu mpanga y'umusozo nitwaje inkoni y'Imana." 10 Yosua abigenza uko Mose yamutegetse, arwanya Abamaleki. Mose na Aroni na Huri barazamuka bagera mu mpanga y'uwo musozo. 11 Mose yamanika amaboko Abisirayeli bakanesha, yayamanurako Abamaleki bakanesha, maze amaboko ya Mose araruhuka. Bajyana ibuye bararimutega arycaraho, Aroni na Huri baramira amaboko ye umwe iruhande rumwe n'undi urundi, amaboko ye arakomera ageza ku izuba riranga. 13 Yosua atsindisha Abamaleki n'abantu babo inkota.

14 Uwituka abwirako Mose ati "Andika ibi mu gitabo bibe urwibutso, ubibwire Yosua yuko nzakuraho rwose kwibukwa kw'Abamaleki, bakibagira mu bo muni y'ijuru bese."

15 Mose yubakira igicaniro acyila. Yehovanisi⁴, 16 aravugaga ati "Uwituka yarahiriyeye ko azajya arwanya Abamaleki ibihe byose."

Yetiro sebukwe wa Mose amusanga
mu butayu

18 Yetiro umutambyi w'i Midiyani sebukwe wa Mose, yumva ibyoye Imana yagiriye Mose n'Abisirayeli ubwoko bwayo, kandi uko Uwituka yakuye Abisirayeli muri Egipta. 2 Yetiro sebukwe wa Mose ajyana Zipora muka

Mose, Mose amaze kumusezererana, n'abahungu be bombi. Umwe yitwa Gerushomu kuko se yavuye ati "Nari umusuhuke mu gihugu kitari icyacu." 4 Undi yitwa Eliyezeri kuko se yavuye ati "Imana ya data yambereye umutabazi, inkiza inkota ya Farawo." 5 Yetiro sebukwe wa Mose azanira Mose abahungu be n'umugore we, amusanga muri bwa butayu aho yari yabambye amahema, ku musozo w'Imana. 6 Abwirako Mose ati "Jyewe sobukwe Yetiro nkuzaniye umugore wawe n'abahungu... be bombi na bo." 7 Mose arashohoka aya gusanganira sebukwe, amwikingira imbere aramushyirako barashuhuzanya binjira mu ihema. 8 Mose atekerereza sebukwe ibyoye Uwituka yagiriye Farawo n'Abanyegiputa byose abahora Abisirayeli, n'ibyabaruhirije mu nzira byose, kandi uko Uwituka yakajijije. Yetiro ashimishwa n'ibyoye Uwituka yagiriye Abisirayeli byose, kuko yakajijije Abanyegiputa. 10 Yetiro aravugaga ati "Uwituka ahimbarizwe yuko yakajijije Abanyegiputa na Farawo, agakura ubwo bwoko mu butware bw' Abanyegiputa. 11 None menye yuko Uwituka aruta izindi maza zose, kuko yanesheje Abanyegiputa, ubwo bishyiranaga hejuru ubwibone ngo bagirire Abisirayeli nabi." 12 Yetiro sebukwe wa Mose ajyana igitamba cyo koswa n'ibindi bitambo ngo abitambire Imana, Aroni n'abakuru b'Abisirayeli bese baraza basangirira na sebukwe wa Mose imbere y'Imana.

Yetiro agira Mose inama yo gutoranya abacamanza bo kumufasha
(Guteg 1.9-18)

13 Bukeye bwaho Mose yicazwa no gucira abantu imanza, abantu bahagarara bagose Mose bahera mu gitondo bageza nimugoroba. 14 Sebukwe wa Mose abonye ibyoye akorera abantu byose aramubaza ati "Ibyo ukorera abantu ibi ni ibiki? Ni iki gituma wicara uri umwe, abantu bese bagahagarara bakugose bagahera mu gitondo bakageza nimugoroba?"

15 Mose asubiza sebukwe ati "Ni uko abantu baza kuri jye ngo mbabarize Imana. 16 Iyo bafite amagambo baza kuri jye nkabacira imanza, nkabamenyeshya amategeko v'Imana n'ibyo yategetse."

18.2-3: Kuva 2.2]-22 18.3: Ibyak 7.29

17 Sebukwe wa Mose aramubwira ati "Ibyo ukora ibyo si byiza. 8 Ntuzabura gucikana intege n'aba bantu muri kumwe, kuko binaniranye biruta ibyo washobora gukora wenyine. 19 None umvira ibyo nkubwira: ndakugira inama, Imana iyigufashemo. Ube ari wowe mushyikirwa w'amagambo w'abantu n'Imana, ujye ushyira Imana imanza zabo... kandi ujye ubigisha amategeko yayo n'ibyo yategetse, ujye ubereka inzira bakwiriye gucama n'imirimo bakwiriye gukora." Kandi utoranye mu bantu bese abashoboye ubucamanza, bubaha Imana n'inyangamugayo, banga impongano. Ubahe ubutware bamwe batware igihumbi igihumbi, abandi ijana ijana, abandi miongo itanu itanu, abandi icumi icumi. Bajye bacira abantu imanza ibihe byose kandi urubanza rukomeye rwose bajye barukuzanira, ariko urubanza rworoheje abe ari bo baruka. Ni ho uzinyorohereza umuraho, na bo bazajya bafatanyaga nawe. "Nugira utyo Imana ikabigutegeka uzabishobora, kandi ubu bwoko bwose buzajya ahabwo bufite amahoro."

24 Mose yumvira sebukwe, akora ibyoye yamubwiye byose. 25 Mose atoranyaga mu Bisirayeli bese abashoboye ubucamanza abaha gutwara abantu, bamwe ngo batware igihumbi igihumbi, abandi ngo batware ijana ijana, abandi ngo batware mirongo itanu itanu, abandi ngo batware icumi icumi. 6 Bakajya bacira abantu imanza ibihe byose, imanza zikomeye bazizanyirako Mose, ariko izoroheje zose bakazica ubwabo.

27 Mose asazerera sebukwe, asubira mu gihugu cy'i wabo.

Imana yiyerekerako Abisirayeli : ku
musozo wa Sinayi

19 Mu kwezi kwa gatatu Abisirayeli bavuye mu gihugu cya Egipta, kuri uwo muni bagera mu butayu bwa Sinayi. Bavuye i Refidimu bageze mu butayu bwa Sinayi, babubambamo amahema. Ni ho Abisirayeli babambye amahema, imbere y'umusozo. Mose arazamuka ngo ajye aho Imana iri, Uwituka ari ku musozo amubwira amutera amagambo ati "Uko abe ari ko ubwirako inzu ya Yakobo, ubu butumwaga abe ari bwo ubwirako Abisirayeli. uti 4 Mwabonye ibyo

magiriyi Abanyegiputa, kandi uko naramije mwe amababa nk'ay'ikizu nkabizanzira. None nimunyumvira by'ukuri, mukitondera isezerano ryanjye muzambara **amaronko, mbatoranije mu mahanga yose** kuko isi yose ari iyanjye, kandi muzambara ubwami bw'abatambyi n'ubwoko bwera.' Ayo abe ari yo magambo ubwira Abisirayeli." 7Mose araza ahamagara abakuru b'abantu, abazanira ayo magambo yose Uwitika yamutegetse. • Abantu bose bamusubiriza icyarimwe bali "Ibyo Uwitika yavuze byose tuzabikora. " Mose ashyira Uwitika amagambo y'abantu.

9 Uwitika abwira Mose ati "Dore ndaza aho uri ndi mu gicu gifatanye, **kugira ngo abantu bwinve mvugana nawe maze bakwemere iteka ryose.** "

Mose abwira Uwitika amagambo y'abantu. Uwitika abwira Mose ati "Jya ku **banru ubeze none n'ejo, barnese imyenda yabo; Iluwa gatatu uzasange biteguye, kuko ku muni wa gatatu Uwitika azamunukira imbere y'ubwo bwoko bwose ku musozi Sinayi.** 12 Ubashyirireho urugabano rugota uyu musozi impande zose, ubabwire uti 'Mwirinde mwe kuzamuka ku musozi cyangwa gukora ku rugabano rwawo. Uzakora kuri uyu musozi no kwicwa azicwe. 13 He kugira ukuboko kumukoraho, ahubwo bamwicishe amabuye cyangwa bamurase imyambi, naho ryaba itungo cyangwa umuntu cye kubaho.' Ihembe niriye yaga ijwi rirandaze, **bazamuke bigire ku musozi.**"

14 Mose aramanuka ava kuri uwo **musozi, aza ku bantu araheza, bamesa imyenda yabo.** 15 Abwira abantu ati "Umunsi wa gatatu uzasange mwiteguye, nkimuterane n'abagore banyu."

16 Ku wa gatatu mu gitondo inkuba zirakubita, imirabyo irarabya, igicu gifatanye kiba kuri uwo musozi. Ijwi ry'ihembe riranga cyane rikumvikana, abantu bose bari mu ngando z'amahanga bahinda imishyitsi. 17 Mose azana abantu akuye mu ngando gusanganira Imana, bahagarara **muni y'uwo musozi.** 18 **Umusozi wa Sinayi wose ucumba umwotsi, kuko Uwitika yawumantikiyeho aje mu muriro. Umwotsi wawo ucumba nk'uw'ikome,**

19.5: Guteg 4.20; 7.6; 14.2; 26.18; Tito 2.14 19.5-6: 19.12-13; Heb 12.18-20 19.16: Ibyah4.5 19.16-18: 20.4-5: Kuva 34.17; Lewi 19.4; 26.1; Guteg 4.15-18; 27.15 20.5-6: Kuva 34.6-7; Kub 14.18; Guteg 7.9-10 20.7: 20.9-10: Kuva 23.12; 31.15; 34.21; 35.2; Lewi 23.3

umusozi wose utigita cyane. 19 Ijwi ry'ihembe rirushijeho kurenga Mose aravuga, Imana imusubirisha ijwi. 2 Uwitika amunukira ku musozi wa Sinayi, ku mutwe wawo. Uwitika ahamagara Mose ngo azamuke aje ku mutwe w'uwo musozi, Mose arazamuka. 21 Uwitika abwira Mose ali "Mantuka, utegeke abantu be gutwaza ngo baja aho Uwitika ari kumwitegereza, benshi muri bo bakarimbuka. 22 Kandi n'abatambyi bigire hafi y'Uwitika blyeze, kugira ngo Uwitika atabagwira."

23 Mose abwira Uwitika ali "Abantu ntibabasha kuzamuka, kuri uyu musozi wa Sinayi, kuko ubwawe wadutegetse uli 'Ugoteshe uyu musozi urugabano, **uweze.**"

24 Uwitika aramubwira ali "Genda **umanuke maze uzamukane na Aroni,** ariko abatambyi n'abantu be gutwaza ngo baze aho Uwitika ari, kugira ngo atabagwira." 25 **Nuko Mose aramanuka aya aho abantu bari, arababwira.**

Imana ibwira Abisirayeli amategeko cumi

(Guteg 5.1-33)

20 Imana ivuga aya magambo: yose iti 2 "Ndi Uwitika Imana yawe yagukuye mu gihugu cya Egipta, mu nzu y'uburetwa.

3 "Ntukagire izindi mana mu maso yanjye.

4 "Ntukiremere igishushanyo kibajwe, cyangwa igisa n'ishusho yose iri hejuru mu ijuru, cyangwa hasi ku butaka cyangwa mu mazi yo hepfo y'ubutaka. Ntukabyikubite imbere, ntukabikorere kuko Uwitika Imana yawe ndi Imana ifuha, mpora abana gukiranirwa kwa bese, nkageza ku buzukuruza n'ubuvivi bw'abanyanga, 6 nkababarira abankunda bakitondera amategeko yanjye, nkageza ku buzukuruza babo, b'ibihe igihumbi.

7 "Ntukavugire ubusa izina ry'Uwitika Imana yawe, kuko Uwitika atazamubara nk'utacumuye, uvugiyeye ubusa izina rye.

8 "Wibuke kweza umunsi w'isabato. 9 Mu minsi itandatu: uje ukora, abe ari yo ukoreramo imirimo yawe yose, 10 ariko uwa karindwi ni wo sabato y'Uwitika

1 Pet 2.9 19.6: Ibyah 1.6; 5.10 Guteg 4.11-12

Imana yawe. Ntukagire umurimo wose **uwukoraho, wowe ubwawe, cyangwa umuhungu wawe cyangwa umukobwa wawe, cyangwa umugaragu wawe cyangwa umuja wawe, cyangwa itungo ryawe cyangwa umunyamahanga wawe** uri iwanyu, 11 kuko iminsi itandatu ari yo Uwitika yaremeyemo ijuru n'isi n'inyanja n'ibirimo byose, akaruhukira ku wa karindwi. Ni cyo cyatumye Uwitika aha **umugisha umunsi w'isabato, akaweza.**

12 "Wubahe so na nyoko, kugira ngo uramire mu gihugu Uwitika Imana yawe iguha.

13 "Ntukice.

14 "Ntugasambane."

15 "Ntukibe.

16 "Ntugashinje ibinyoma mugenzi wawe.

17 "Ntukifuze inzu ya mugenzi wawe, **ntukifuze umugore wa mugenzi wawe,** cyangwa umugaragu we cyangwa umuja we, cyangwa inka ye cyangwa indogobe ye, cyangwa ikindi kintu cyose cya mugenzi wawe."

18 Abantu bose bumva za nkuba zikubita, babona ya mirabyo irabya, **bumva ijwi rya rya hembe, babona wa musozi ucumba umwotsi, babibonye bahinda imishyitsi, bahagarara kure.** 19 **Bahwira Mose bati "Ba ari wowe utubwira ni ho turi bwumve, ariko Imana ye kutubwira tudapfa."**

20 Mose abwira abantu ati "Nimuhumure kuko Imana izanywe no kubagerageza, no kugira ngo gutera ubwoba kwayo guhore imbere yanyu mudakora ibyaha." 21 Abantu bahagarara kure. Mose yigira hafi y'umwijima w'icuraburindi **Imana irimo.**

22 Uwitika abwira Mose ati "Uku abe ari ko ubwira Abisirayeli, uti 'Ubwanu mwiboneye ko mbabwiye ndi mu ijuru. 23 Ntimukareme izindi mana ngo muzibangikanye nanjye, imana z'ifeza cyangwa imana z'izahabu ntimukazicurire. 24 Undundire igicaniro cy'ibitaka, ugitarabireho ibitambo byawe byoswa

20.11: Itang 2.1-3; Kuva 31.17

20.12: Guteg 27.16; Mat 15.4; 19.19; Mar 7.10; 10.19; Luka 18.20; Ef6.2-3

20.13: Itang 9.6; Lewi 24.17; Mat 5.21; 19.18; Mar 10.19; Luka 18.20; Rom 13.9; Yak 2.11

20.14: Lewi 20.10; Mat 5.27; 19.18; Mar 10.19; Luka 18.20; Rom 13.9; Yak 2.11

20.15: Lewi 19.11; Mat 19.18; Mar 10.19; Luka 18.20; Rom 13.9

20.16: Kuva23.1; Mat 19.18; Mar 10.19; Luka 18.20 20.17: Rom 7.7; 13.9 20.18-19: Heb 12.18-19

20.25: Guteg 27.5-7; Yos 8.31 21.1-11; Guteg 15.12-18 21.2-6: Lewi 25.39-46 21.12: Lewi 24.17

21.13: Kub 35.10-34; Guteg 19.1-13; YOS20.1-9

1 |Imana: cyangwa, abacamanza; reba Zab 82.

n'ibitambo by'uko uri amahoro, intama zawe n'inka zawe. Aho nzibukiriza izina ryanjye hose, nzaza aho uri nguho umugisha. " Kandi nunyubakira igicaniro cy'amabuye, ntuzacyubakishe amabuye abajwe, kuko nukimanikaho icyuma cyawe uzaba ugubamanije. 2. Kandi ntugashyire urwuririro rw'amabuye ku gicaniro cyanjye ngo ucyurire, kugira ngo ubwambure bwawe butakigafagariraho."

Andi mategeko y'Imana

21 "Aya mategeko ni yo uzashyira imbere yabo. 2 Nugura umugurano w'Umuheburayo agukorere imyaka itandatu, ku wa karindwi azagende abe uw'umudendezo, atagize icyo yicunguje.

3 Niba yaraje wenyine agende wenyine, niba yarazanye n'umugore we ajyane na we. 4 Kandi shebuja n'umushyirira umugore bakabyarana abahungu cyangwa abakobwa, uwo mugore n'abana be bazabe aba shebuja uwo, ariko uwo mugore agende wenyine. 5 Ariko uwo mugurano niyerura ati 'Nkunze databuja n'umugore wanjye n'abana banjye, sinshaka kugenda ngo mbe uw'umudendezo', shebuja amujyane imbere y'Imana amuhagarike ku rugi cyangwa ku nkomanizo, shebuja amupfumeze ugutwi uruhindu, agumye kumukorera iteka.

7 "Umuntu nagura umukobwa we ngo **abe umugurano, ntagenze kumwe o'abagurano b'abagabo.** 8 Niba ataneje shebuja wagambiriye kumurongora, yemere ko acungurwa. Ntiyemererwe kumugurisha abanyamahanga k'uko yamuviriye mu isezerano. 9 Kandi n'umushyirira umuhungu we, amugirira nk'ibyo yagirira umukobwa we. 10 N'umuharika ntagabanye ibyokurya bye n'imyamba baro ye, n'umwiciye igihe. 11 Natamukorera ibyo uko ari bitatu, azagende adakoranuwe.

12 "Ukubise umuntu agapfa ntakabure kwicwa. 13 Kandi umuntu natubikira undi, Imana igatuma amugwa mu maboko, nzagutegekera aho azahungira.

14 Umuntu natera mugenzi: we abyitumye

ngo amwicishe uburiganya, umukure ku gicaniro cyanjye ahorwe.

15 "Ukubise se cyangwa nyina ntakabure kwicwa.

16 "Uwibye umuntu akamugura cyangwa bakamumufatana, ntakabure kwicwa.

17 "Uvumye se cyangwa nyina ntakabure kwicwa.

18 "Abantu nibarwana umwe agaku-bita undi ibuye cyangwa igipfunsi, akabirwara iminsi ntapfe, **19 nasindagirira ku kibando uwamukubise ntazagibweho n'urubanza, ahubwo azarihe iminsi amaze arwaye kandi amuvuze arinde akira neza.**

20 "Umuntu nakubita inkoni umugurano we **w'umugabo cyangwa w'umugore** akamukumbanya, ntazabure guhanwa. 21 Ariko nasibira rimwe cyangwa kabiri, ntashyirweho igihano kuko uwo ari ifeza ye.

22 "Kandi abantu nibarwana bakababaza umugore utwite, akavanamo inda ariko ntagirye ikindi aba, ntazabure kuriha icyo umugabo w'uwo mugore amurishije cyose, azarihe nk'uko abacamanza bategetse. 23 Ariko nihagirye ikindi aba, uzategeke ko ubugingo buhorerwa ubundi, 24 ijisho rihorerwa irindi, iryinyo rihorerwa irindi, **ikiganza gihorerwa ikindi, ikirenge gihorerwa ikindi, 25** bushyie buhorerwa ubundi, uruguma ruhorerwa urundi, umubuyimba uhorerwa undi.

26 "Umuntu nakubita, umugurano we w'umugabo cyangwa w'umugore akamumena ijisho, amuhe umudendezo kuko amumennye ijisho. "Kandi nakubita, umugurano we w'umugabo, cyangwa w'umugore akamukura iryinyo, amuhe umudendezo kuko amukuye iryinyo.

28 "Inka niyica umugabo cyangwa umugore agapfa, iyo nka ntikabure kwicishwa amabuye kandi ntikaribwe, ariko nyirayo ntazagibweho n'urubanza. 2. Ariko niba iyo nka yari isanzwe yica bakaba barabibwiye nyirayo ntayirinde, ikica umugabo cyangwa umugore agapfa, iyo nka yicishwe amabuye, nyirayo na we **bamwice.** 30 **Nibamuca ikarabo, atange** ibyo bamucyeye byose gucungura ubugingo bwe. 31 Naho yaba umuhungu, w'umuntu cyangwa umukobwa we iyo nka yishe, bimubere uko iryo tegeko ritegetse. 32 Inka,

m'ica umugurano. w'umugabo cyangwa w'umugore, nyirayo azahye shebujya w'uwo shekeli z'ifeza mirongo itatu, bicishe iyo nka amabuye.

33 "Umuntu nasibura urwobo rwakuriwe kubika amazi, cyangwa narucukura ntarupfundikire... inka cyangwa indogobe ikagwamo, 34 nyirawo arihe icyo iguze: ahe nyirayo izo feza, intumbi ibe iya nyir'urwobo.

35 "Inka y'umuntu, niyica y'undi igapfa, iyayishe bayigire bagabane, ibiguze byayo, kandi n'intumbi na yo bayigabane, 36 Cyangwa nibimenyekana... yuko iyo nka yari isanzwe yica, nyirayo ntayirinde, ntazabure kurihaho indi, intumbi ikaba iye.

Andi mategeko y'Imana

37 "Umuntu niyiba inka cyangwa intama, akayibaga cyangwa akayigira, inka ayirihaho eshanu, intama ayirihaho enye.^m

22 "Umujura nagwa mu cyuho njiro, amaraso ye ntazaba ku uwamwische. 2 Ariko nibamwica izuba rirashye, amaraso ye azabakoraho... kuko yari akwiriye kwigira, kandi naba adafite icyo yigira, nibamugire ku bw'ubujura. bwe.

3 "Nafatanwa inyibano ikiri nzima, naho yaba inka cyangwa indogobe cyangwa intama, ariheho ebyiri:

4 "Umuntu, niyonesha umurima cyangwa uruzabibu by'undi, cyangwa niyihorerwa itungo rye rikona umurima w'undi, amugerere imyaka irushaho kuba myiza yo mu we murima cyangwa: iyo mu rwe ruzabibu, ayimurire.

5 "Umuriro nukanwa ukagurumana... ugafata uruzitiro rw'amahwa, ukambukiranya ugafata amasaka ari ku murara cyangwa agihagaze, cyangwa umurima ugashya, uwacanye uwo muriro ntakabure kubirira.

6 "Umuntu, nabitsa mugenzi, we ifeza cyangwa ibindi bintu bikibiriya iwe, umujura naboneka azarihe kabiri: 7 Nataboneka, nyir'urwo rugo yigire imbere y'Imana ngo arahire yuko atiyibishije ibya mugenzi: we.

8 "Mu byo guhuguzanya byose, naho yaba inka cyangwa indogobe cyangwa intama, cyangwa umwambaro cyangwa ikindi kintu cyose cyabuze;

umuntu akagishingura ati 'Iki ni cyo nabuze', urubanza rwa bombi ruzaburanirwe imbere y'Imana, **n uwo Imana izacira urubanza ko atsinzwe azarihe** undi kabiri.

9 "Umuntu, naragiza mugenzi we indogobe cyangwa inka, cyangwa intama cyangwa irindi tungo ryose, igapfa cyangwa ikavunika cyangwa ikanyagwa ari nta wubireba, 10 kurahira Uwiteka kuzabe hagati yabo bombi yuko atiyibishije itungo rya mugenzi we, nyirayo yemere undi ntarihe. 11 Ariko ryakwibiriya iwe, azarihe nyirayo. 12 Ryatanyagurwa n'inyamaswa, azazane igikanka kimwemeza, ntazarihe itanyaguwe.

13 "Kandi umuntu natira itungo rya mugenzi we, rikavunika cyangwa rigapfa nyirayo adahari, ntazabure kumuriha. 14 Ariko nyirayo nahaba ntazamurihe. Ariko ryaba rije ngo uwagwariye atange ibiguze by'igihe basezeranye, ibyo biguzi, bizarangize.

15 "Umuntu nashukashuka umwari utasabwe akaryamana na we, ntakabure kumukwa ngo amurongore. 16 Ariko se niyanga rwose kumumushyirira, azatange inkwano nk'iz'abakobwa.

17 "Umugozikazi... ntuzareke abaho. 18 "Uzaryamana n'itungo ntakabure kwicwa.

19 "Uzatambira imana yose igitambo itari Uwiteka, azarimburwe rwose.

20 "Umusuhuke w'umunyamahanga ntukamugirire nabi, ntukamuhate kuko namwe mwari abasuhuke mu gihugu cya Egipta. 21 Ntihakagire umupfakazi cyangwa impfubyi mubabaza. 22 Nugira icyo ubababaza na gato bakantakira, sinzabura kumva gutaka kwabo, 23 uburakari bwanyje bukururumana. nkabicisha inkota, abagore banyu namwe bakaba abapfakazi, abana banyu bakaba impfubyi.

24 "Nuguriza ifeza umukene wese wo mu bwoko bwanjye muri k'umwe, ntuzamugirire nk'uko abishyuzza bakora kandi ntumuzamwaka inyungu. "Niwaka umwenda wa mugenzi wawe ho ingwate, izuba

ntirikarengere utawumushubije ²⁶ kuko ari wo yambara wonyine, ari wo mwambaro wo ku mubiri we. Aziyoroza OO? Nantakira nzamwumvira, kuko ndi umunyambabazi.

27 "Ntugatuke Imanao, ntukavume umutware w'ubwoko bwanyu.

28 "Ntugatinda kuntura ku byuzuye ibigega byawe, no ku mazi y'imbuto z'ibiti byawe.

"Impfura z'abahungu bawe ujye uzitura.

29 "Abe ari ko ugirira n'inka zawe **n'intama zawe: uburiza buzamarane iminsi irindwi na nyina, ku wa munani** ujye ubuntura.

30 "Kandi muzambere abera, ni cyo gituma mudakwiraye kurya ikirira cyo ku gasozi, mujye mukijugunyira imbwa.

Andi mategeko y'Imana

23 "Niwumva inkuru y'impuha ntukayamamaze, ntugakoraniye **mu** ntoki n'umunyabyaha gusezerana guhamya ibinyoma. 2 Ntugakurikize benshi gukora ibyaha, kandi nutangwa ho umugabo ntukajye iyo abenshi bagiye ngo utume baka urubanza nabi, 3 kandi ntugatsindishirize umuntu kuko ari umukene.

4 "Nuhura n'inka y'umwanzi... wawe cyangwa n'indogobe ye izimira, ntukabure kuyimuzanira. 5 Kandi nusanga indogobe y'umwanzi... wawe umutwari ihetse yawugwanye, ukagira ngo wize ngagize kumufasha, ntukabure kumufasha.

6 "Ntukagoreke urubanza rw'umukene uri muri mwe. 7 Wirinde cyane ibirego by'ibinyoma. Ntukice utacumeye ukwiriye gutsinda umuziga akarengane, kuko ntazatsindishiriza, umunyabyaha. • Ntugahongerwe kuko impongano ihumya amaso y'abareba, kandi igoreka imanza^p z'abakiranutsi.

9 "Kandi ntugahate umusuhuke w'umunyamahanga kuko muzi umutima **w'umusuhuke, kuko namwe mwari abasuhuke** mu gihugu cya Egipta.

10 "Mu myaka itatidatu ujye ubiba ku butaka bwawe usurere imyaka yabwo,

22.15-16: Guteg 22.28-29; 22.17: Guteg 18.10-11; 22.18: Lewi 18.23; 20.15-16; Guteg 27.21; 22.19: Guleg 17.2-7; 22.20-21: Kuva 23.9; Lewi 19.33-34; Guteg 24.17-18; 27.19; 22.24: Lewi 25.35-38; Guleg 15.7-11; 23.19-20; 22.25-26: Guteg 24.10-13; 22.27: Ibyak 23.5; 22.30: Lewi 17.15; 23.1: Kuva 20.16; 22.19.11-12; Guteg 5.20; 23.3: Lewi 19.15; 23.4-5: Guteg 22.1-4; 23.6-8: Lewi 19.15; Guteg 16.19; 23.9: Kuva 22.21; Lewi 19.33-34; Guteg 24.17-18; 27.19; 23.10-11: Lewi 25.1-7

n Imana: cyangwa, abacamanza.
o Imana: cyangwa, abacamanza.
p igoreka imanza: cyangwa, yonona amagambo.

21.16: Guteg 24.7; 21.17: Lewi 20.9; Mat 15.4; Mar 7.10

21.24: Lewi 24.19-20; Guteg 19.21; Mat 5.38

m21.37: muri Biblia Yera ya mbere. uyu murongo ni 22.1; bityo 22.2-31 ihwanye na 22.1-30 muri iyi Bibiliya, nk'uko biri mu Ruheburayo.

ari ku wa karindwi bujye buruhuka uburaze, kugira ngo abakene bo mu bwoko bwanyu barye cyimeza, ibyo bawize inyamaswa zo mu gasozi zibirye. Uko abe ari ko ujya ugenza uruzabibu rwawe n'urwelayo rwawe.

12 "Mu minsi itandatu ujye ukora imirimo yawe, ku wa karindwi ujye uruhuka kugira ngo inka yawe n'indogobe yawe ziruhuke, umwana w'umuja wawe n'umusuhuke, w'umunyamahanga basubizwemo intege.

13 "Mwitondere ibyo nababwiye byose, ntikumavuge na hatu amazina y'izindi manya, ntakumvikane mu kanwa kawe.

14 "Uko umwaka utashye ujye unziririza iminsi mikuru gatatu. Ujye uziririza iminsi mikuru y'imitsima itasembuwe. Mu minsi irindwi ujye urya imitsima itasembuwe uko nagutegetse, mu gihe cyategetswe cyo mu kwezi Abibu kuko ari ko waviriyemo muri Egipta, he kugira umuntu. uza ubusa imbere yanjye.

16 "Kandi ujye uziririza umunsi mukuru w'isarura, uw'umuganura w'imirimo yawe wabibye mu murima.

"Kandi ujye uziririza umunsi mukuru w'isarura rya byose, wo ku iherezo ry'umwaka numara gusarura imirimo yawe ni isambu yawe. 17 Uko umwaka utashye, abagabo bo muri mwe bose bajye baboneka imbere y'umwami Uwiteka ibihe bitatu.

18 "Amaraso y'igitambo ntambiwe ntukayatabane n'imitsima yasembuwe, kandi urugimbu rw'icyatambwe ku munsi mukuru wanjye ntirukarere ngo rugenze mu gitondo.

19 "Umuganura w'ibibanje kwera mu butaka bwawe, ujye uwuzana mu nzu y'Uwiteka Imana yawe.

"Ntugatekeshe umwana w'ihene amahenehe ya nyina.

20 "Dore ndatuma marayika imbere yawe akurindire mu nzira akujyane aho nakwitegurire. 21 Mumwitondeho, mumwumvire ntikumakumomere kuko atabababarira ibicumuro byanyu, kuko izina ryanjye riri muri we. 22 Ariko numwumvira by'ukuri ugakora ibyo nzavuga byose, nanjye nzaba umwanzi w'abanzi bawe n'amubisha w'ababisha bawe. 23 Kuko marayika wanjye azaku-

jya imbere akakujyana mu Bamori n'Abaheti, n'Abaferizi n'Abanyakanani, n'Abahivi n'Abayebusi maze nkabari mbura. 24 Ntuzikubite imbere y'imana zabo, ntuzazikorere kandi ntuzagenze nka bo, ahubwo uzabarimbure rwose, utembagaze inkingi z'amabuye bubatse. 25 Kandi muzakorere Uwiteka Imana yanyu, na yo izaha umugisha umutsima wawe n'amazi yawe, kandi nzakurira indwara hagati muri mwe. 26 Mu gihugu cyawe nta wuzavanaga inda, nta wuzagumbaha, umubare w'iminsi yawe nzawusohozza udakenyutse.

27 "Nzohereza igitinyiro cyanjye kikuje imbere, nirukane abantu, uzageramo bese, ntumye ababisha bawe bese baguha ibitugu. 28 Nzohereza amavubi akujye imbere, yirukane Abahivi n'Abanyakanani, n'Abaheti imbere yawe. 29 Sinzabirukana imbere yawe mu mwaka umwe kugira ngo igihugu kidahinduka umwirare, inyamaswa zo mu ishyamba zikagwira zikagutera. 30 Ahubwo nzabirukana imbere yawe ni ruto ni ruto, ngeze aho uzagwirira ukazungura icyo gihugu.

31 Nzagushyiriraho urugabano, ruhere ku Nyanja Itukura rugere ku Nyanja y'Abafilisitiya, kandi ruhere ku butayu rugere ku ruzi (Ufurate), kuko nzabagabiza abatuye muri icyo gihugu. 32 Ntuzagire isezerano usezerana na bo cyangwa n'Imana zabo. 33 Ntibazagumye kuba mu gihugu cyawe kugira ngo batakuncumuzaho, kuko wakorera imana zabo ntibabura kukubera umutego."

Isezerano ry'Uwiteka n'Abisirayeli rirakomezwa

24 Imana ibwira Mose iti "Uzamu-kane na Aroni na Nadabu na Abihu, n'abakuru b'Abisirayeli mirongo irindwi mwerekeje aho Uwiteka ari. Namwe musenge mukiri kure, 2 Mose abe ari we wigira hafi y'Uwiteka, wenyine, bo ntibamwigire hafi kandi abandi bantu, ntibazamukane na we."

3 Mose araza abwira abantu, amagambo y'Uwiteka yose n'amategeko ye yose, abantu bese bamusubiriza icyarimwe bati "Ibyo Uwiteka yavuze byose tuzabikora."

23.12: Kuva 20.10-11; 31.15; 34.21; 35.2; Guteg 5.13-14
23.14-19: Kuva 34.18-26; Guteg 16.1-17 23.15: Kuva 12.14-20; Lewi 23.6-8; Kub 28.17-25
23.16: Lewi 23.15-21,39-43; Kub 28.26-31 23.19: Kuva 34.26; Guteg 14.21; 26.2
r inkingi ... bubatse: cyangwa, ibishushanyo byabo byabajwe mu mabuye.

4 Mose yandika amagambo y'Uwiteka yose, azinduka kare yubaka igicahiro hasi y'uwo musozi, n'inkingi z'amabuye cumi n'ebiyiri zinganya umubare n'imiryango y'Abisirayeli, uko ari cumi n'ibiri. Atuma abashore bo mu Bisirayeli, batambira Uwiteka, ibitambo byoswa, n'inka z'ibitambo by'uko bari amahoro. 6 Mose agabanya amaraso mu bice bibiri bingana: kimwe agisuka mu nzabya, ikindi akimisha ku gicaniro. 7 Yenda igitabo cy'isezerano agisomera abantu, baramubwira, bati "Ibyo Uwiteka yavuze: byose tuzabikora, kandi tuzamwumvira."

8 Mose yenda ayo maraso, ayamisha ku bantu arababwira ati "Ngaya amaraso y'isezerano Uwiteka asezeranye namwe, nk'uko ayo magambo yose ari."

9 Maze Mose azamukana na Aroni na Nadabu na Abihu, n'abakuru b'Abisirayeli, mirongo irindwi bareba Imana y'Abisirayeli, muni y'ibirenge byayo hamaze nk'amabuye ashashye ya safiro ibonerana, ihwanye n'ijuru ry'umupye-mure ubwaryo. 10 Kandi abatoranjwe b'Abisirayeli ntiyagira icyo ibatwara. Baraba Imana, bararya, baranywa.

Uwiteka ahamagara Mose ngo yongere kuzamuka umusozi wa Sinayi

12 Uwiteka abwira Mose ati "Zamuka uze aho ndi ku musozi ugumeyo, nanjye nzaguha ibisate, by'amabuye biriho ariategeko, n'ibyategetswe nandikiye kubigisha." 13 Mose ahagurukana na Yosua umufasha we, Mose azamuka ku musozi w'Imana. 14 Abwira ha bakuru ati "Mudu-tegerereze hano mugeze aho tuzagarukira aho muri, kandi Aroni na Huri murasigiranye, ushaka kuburana abasange."

15 Mose azamuka kuri uwo musozi, cya gicu kirawubundikira. 16 Ubwiza burabagirana bw'Uwiteka bugumira ku musozi wa Sinayi, igicu kiwubundikira iminsi itandatu, ku wa karindwi ahamagarira Mose muri icyo gicu. 17 Mu maso y'Abisirayeli, ishusho y'ubwiza bw'Uwiteka yameraga nk'umuriro ukongora ku mutwe w'uwo musozi. 18 Mose aya imbere muri icyo gicu, azamuka kuri

24.8: Mat 26.28; Mar 14.24; Luka 22.20; 1 Kor 11.25; Heb 9.19-20; 10.29 24.18: Guteg 9.9
25.1-9: Kuva 35.4-9 25.10-22: Kuva 37.1-9 25.17: Heb 9.5

r nandikiye kubigisha: cyangwa, nanditse ngo ubigishe.
r tahashi ni inyamaswa nini yo mu nyanja y'uruhu rusa n'urw'inziyizi.
u abakerubi: umutwe umwe w'abamarayika witwa abakerubi.

uwo musozi awumaraho iminsi mirongo ine n'amajoro mirongo ine.

Ibyo kurema Ihema ry'Imana

25 Uwiteka abwira Mose ati "Bwira Abisirayeli banture amaturu, umuntu wese wemezwa n'umutima we azaba ari we mwakira ituro antura. 3 Ibi abe ari byo mwakira ho amaturu: izahabu n'ifeza n'imiringa, 4 n'ubudodo bw'umukara wa kahayonga n'ubw'umuhengeri, n'ubw'umu-hemba n'ubw'ibitare byiza n'ubwoya bw'ihene, 5 n'impu z'amasekurume y'intama zizigishijwe inzigo itukura, n'impu z'inyamaswa zitwa tahashi, n'imbaho z'ibiti byitwa imishita, 6 n'amavuta y'amata baza n'ibihumira neza byo kuvangwa n'amavuta, ya elayo yo gusiga, n'ibyo kuvangwa bigahinduka umubavu mwiza wo kosa, 7 n'amabuye yitwa shohami n'andi mabuye yo guhundwa, akaba ku mwambaro witwa efodi no ku mwambaro wo ku gituzi. 8 Kandi bandedere ubuturo bwa, nture hagati muri bo. 9 Muzabureme buse n'ibyo ngiye kukwerekana byose, icyitegererezo cy'ubuturo n'icy'ibintu byabwo byose.

10 "Kandi bazabize isanduku mu giti cyitwa umushita: uburebure bwayo bw'umurambaro bube mikono ibiri n'igice, ubugari bwayo bube mukono umwe n'igice, uburebure bw'igihagararo bube mukono umwe n'igice. 11 Uzayiyagirizeho izahabu nziza imbere n'inyuma, uyigote-sha umugungu w'izahabu. "Uyitekere izahabu zivemo ibifunga bine, ubishyire ku nkokora zayo zo hepfo uko ari enye. 12 Ibifunga bibiri bibe mu rubavu rumwe, ibindi bibiri bibe mu rundi. 13 Ubaze imijisho mu mushita, uyiyagirizeho izahabu. 14 Ushyire iyo mijisho mu bifunga byo mu mbavu, z'iyi sanduku, bajye bayiyireremereza. 15 Iyo mijisho igumye mu bifunga by'isanduku, ntikabivemo. 16 Ushyire muri iyo sanduku, ibihanyo nzaguhira.

17 "Kandi ucure intebe, y'ihongerero mu izahabu nziza, uburebure bwayo bw'umurambaro, bube mikono ibiri n'igice, ubugari bwayo bube mukono umwe n'igice. 18 Kandi ureme abakerubi babiri mu izahabu, ubageme mu izahabu icuzwe,

ubareme mu mitwe yombi y'iyi ntebe y'ihongerero. ⁹Ureme umukerubi umwe mu mutwe umwe, n'undi mu wundi, bacuranwe n'intebe y'ibongerero mu mitwe yawo yombi. ²⁰Abo bakerubi batande amababa yabo hejuru ngo bayakingiririshye iyo ntebe y'ihongerero, berekerane, barebe iyo ntebe y'ibongerero. ²¹Ushyire iyo ntebe y'ibongerero kuri ya sanduku, uyishyiremo Ibibamya nzaguhu. ²²Abo ni ho nzajya mbonanira nawe hejuru y'intebe y'ibongerero, hagati y'abo bakerubi bari ku isanduku y'Ibibamya, ni ho nzajya nkubwirira amategeko yanjye yose ntegeka Abisirayeli.

²³ "Kandi uzabaze ameza amwe mu mushita, uburebure bwayo bw'umurambaro bube mikono ibiri, ubugari bwayo bube mukono umwe, uburebure bw'igibagararo bube mukono umwe n'igice. ²⁴Uyayagirizeho izahabu nziza, uyagoteshye umuguno w'izahabu. "Uyabiirize igikomeza amaguru kiyagote, ubugari bwacyo bube intambwe imwe, ukigoteshye umuguno w'izahabu. ²Uyatekere izahabu zivemo ibifunga bine, ubishyire ku nkokora uko ari enye ziri ku maguru yawo uko ari ane. ²⁷Ibyo bifunga bibe hafi y'igikomeza amaguru, bibe ibyo gushyirwamo imijisho yo kuremerezwa ameza. ²⁸Ubiize imijisho mu mushita uyiyagirizeho izahabu, abe ari yo ijya iremerezwa ayo meza. ²⁹Ucure amashani n'udukombe byo kuri yo, ucure n'ibikombe n'imperezo byo kuri yo byo gusukisha amaturo y'ibyokunywa, ubicure mu izahabu nziza. ³⁰Ujje utereka kuri ayo meza imitsima yo kumurikwa, ibore imbere yanjye iteka.

³¹ "Kandi uzareme igitereko cy'amatabaza mu izahabu nziza, bakireme mu izahabu icuzwe: indiba yacyo n'umubyimba wacyo, ibikombe n'ibubumbabumbye n'uburabyo byo kuri cyo bicuranwe na cyo. ³²Kandi gishamike amashami atandatu: amashami atatu y'icyo gitereko ashamike mu rubavu rumwe, n'ayandi atatu mu rundi. ³³Ishami rimwe rigire ibikombe bitatu bisa n'uburabyo bw'ind6zi', cyose gifatanye n'ikibumbabumbye n'ururabyo, n'iryo ku rundi rubavu rigire ibikombe bitatu

bisa n'uburabyobw'ind6zi, cyose gifatanye n'ikibumbabumbye n'ururabyo. Amashami yose uko ari atandatu ashamitse kuri icyo gitereko, abe ari ko amera. ³⁴Umubyimba wacyo ugire ibikombe bine bisa n'uburabyo bw'ind6zi, n'ibubumbabumbye n'uburabyo bifatanye na byo. ³⁵Ikibumbabumbye kibe muni y'amashami abiri acuranywe na cyo, n'ikindi kibe muni y'andi mashami abiri acuranywe na cyo, ikindi kibe muñsi y'andi mashami abiri acuranywe na cyo, uko amashami ashamitse kuri icyo gitereko ari atandatu. ³Ibubumbabumbye byacyo n'amashami yacyo acuranywe na cyo, cyose gicurirwe hamwe mu izahabu nziza. ³⁷Ucure amatabaza yacyo arindwi, bazajye bayagishyiraho w uburyo butuma amurikira imbere yacyo. ³⁸Cyuma cyacyo cyo gukuraho ibishirira n'udusahani two kubishyiraho, bicurwe mu izahabu nziza. ³⁹Italanto Y'izahabu nziza abe ari yo icyo gitereko n'ibyo bintu byacyo byose biremeshwa. ⁴⁰Ugire umwete wo kubirema, ukurikize icyitegerezo cyabyo werekewe kuri uyu musozi.

Ibintu by'Ihema ry'Imana
(Kuva 36.8-38)

26 "Kandi uzareme ubwo buturo, ubusakaze imyenda cumi, uyiboheshe ubudodo bw'ibitare bwiza buboheranije, n'ubw'umukara wa kabayonga n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, bayibohemo ibishushanyo by'abakerubi, abahanga b'ibyo abe ari bo babiboha. ²Uburebure bw'umwenda wose bube mikono makumyabiri n'umunani, ubugari bwawo bube mikono ine, imyenda yose ibe urugero rumwe. ³Imyenda itanu ikombatwe ukwayo, n'iyindi itanu ikombatwe ukwayo. ⁴Kandi udode imikondo y'udutambaro tw'imikara ya kabayonga ku musozo w'umwenda uhara igikombate kimwe, udode yindi nka yo ku musozo w'umwenda uhara ikindi gikombate. •Udode imikondo mirongo itanu ku mwenda umwe, n'indi mirongo itanu uyidode ku musozo w'umwenda uhara ikindi gikombate, iyo mikondo yerekerane. •Ucure ibikwasi by'izahabu mirongo

25.23-30: Kuva 37.10-16 25.30: Lewi 24.5-8 25.31-40: Kuva 37.17-24 25.40: Ibyak 7.44; Heb 8.5

v indozi ni imbuto zisa n'ububemba.

w bayagishyiraho: cyangwa, bayakongeza.

y Italanto ni nk'indatira mirongo ine n'eshanu.

itanu ubifatanishe ibyo bikombate, ubwo buturo bube bumwe.

⁷ "Kandi uzabohe imyenda yo gusakara y'ubwoya bw'ihene, ibe ihema risakara ubwo buturo, ubohe imyenda cumi n'umwe. ⁸Uburebure bw'umwenda wose bube mikono mirongo itatu, ubugari bwawo bube mikono ine, iyo myenda uko ari cumi n'umwe ibe urugero rumwe. ⁹Ukombate imyenda itanu ukwayo, n'iyindi atandatu uyikombate ukwayo, uwa gatandatu uwubindilire imbere y'ihema. ¹⁰Udode imikondo mirongo itanu ku musozo w'umwenda uhara igikombate kimwe, n'indi mirongo itanu uyidode ku musozo w'umwenda uhara ikindi gikombate. ¹¹Ucure ibikwasi by'imiringa mirongo itanu ubishyire muri iyo mikondo, ufatanye iryo hema ribe rimwe. ¹²Igice cy'imyenda y'ihema gisagaho kikarereta, ni cyo gice gisagaho cy'umwenda umwe kingana n'ikindi, kireterere inyuma y'ubwo buturo. ¹³Ubwobw'ibikombate by'ihema bisagaho mukono umwe mu burebure bw'uruhande rumwe, n'indi ibiri mu rundi, ireretere mu mbavu z'ubuturo zombi, iritwikire.

¹⁴ "Kandi uzaciranye igisakara iryo hema mu mpu z'ama-ekurume y'intama zizigishijwe inzigo itukura, ukirenzeho igicirane cy'impu z'inyamaswa zitwa tahashi.

¹⁵ "Kandi uzabaze imbaho z'imiganda y'ubwo buturo mu mushita, uzishinge. ¹⁶Uburebure bw'urubaho rwose bube mikono cumi, ubugari bwarwo bube mikono umwe n'igice. ¹⁷Kandi ku rubaho rwose habe inkarwe ebyiri zifatanye, abe ari ko uzibiiza ku mbaho z'ubwo buturo zose. ¹⁸Ubiize imbaho z'imiganda yabwo, iz'uruhande rw'iburyo zibe makumyabiri. ¹⁹Kandi uzacure imyobo mirongo ine mu ifeza, ibe hasi y'izo mbaho uko ari makumyabiri. Imyobo ibiri ibe hasi y'urubaho rumwe, ishingwemo inkarwe zarwo zombi, bityo bityo. ²⁰Kandi uzabiize imbaho makumyabiri z'urundi ruhande rw'ubwo buturo rw'ubumoso, ²¹uzacurire imyobo mirongo ine mu ifeza, imyobo ibiri ibe hasi y'urubaho rumwe, bityo bityo. ²²Kandi uzabaze imbaho esheshatu zo mu mwinjira w'ubwo buturo, iburengerazuba. ²³Ubiize imbaho ebyiri z'impfuruka: zabwo zo mu mwinjira. ²⁴Hasi zibe izivuyemo nk'ebiyiri,

26.33: Heb 6.19; 9.3-5

kandi zibe imyishyikire' zigere ku mpeti ya mbere, abe ari ko biba kuri zombi zibe izo ku mpfuruka zo mu mwinjira. ²⁵Nuko izo mbaho zizababw'umunani, imyobo y'ifeza yo kuzishingamo izabe cumi n'itandatu, imyobo ibiri ibe hasi y'urubaho rumwe, bityo bityo.

²⁶ "Kandi uzahaze imbumbwe mu mushita, imbumbwe eshanu zo ku mbaho z'imiganda y'uruhande rumwe rw'ubwo buturo, ²⁷na zindi eshanu zo ku mbaho z'imiganda y'urundi ruhande rwabwo, n'izindi eshanu zo mu mwinjira wabwo, iburengerazuba. "Imbumbwe yo hagati y'izindi iringaniye imbaho, ibe umwishyikire. ²⁹Kandi izo mbaho uzaziyagirizeho izahabu, ucure impeta mu izahabu zo kuzishyiraho, zisesekwemo izo mbumbwe, imbumbwe na zo uziyagirizeho izahabu. ³⁰Uzashinge ubwo buturo buhwanye n'icyitegerezo cyabwo werekewe kuri uyu musozi.

³¹ "Kandi umwenda ukingiriza uzawuboheshe ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije, bawubohemo ibishushanyo by'abakerubi, abahanga b'ibyo abe ari bo babiboha. ³²Uwurumukira ku nkingi enye zibajwe mu mushita ziyagirijweho izahabu, inkonzo zo kuri zo zicurwe mu izahabu, zishingwe mu myobo ine y'ifeza. "Umanike uwo mwenda, muni ya bya bikwasi, ushyire hirya yawo ya sanduku y'Ibihamya, uwo mwenda ubabere urugabano rw'Ahera n'Ahera cyane. ³Kandi uzashyire ya ntebe y'ihongerero kuri iyo sanduku y'Ibihamya, iri Ahera cyane. ^{3s}Kandi ya meza uyashyire hino y'uyo mwenda, na cya gitereko cy'amatabaza ugishyire mu ruhande rw'iburyo rw'ubwo buturo, kibangikane n'ayo meza, ameza uyashyire mu ruhande rw'ubumoso.

³⁶ "Kandi umwenda wo gukinga umuryango w'iryo Hema, uzawuresheshe ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije, abahanga b'ibyo abe ari bo bawudodaho amabara. ³⁷Kandi uzawubiirize inkingi eshanu mu mushita uziyagirizeho izahabu, inkonzo zo kuri zo zicurwe mu izahabu, kandi utekere izo nkingi imiringa, ivemo imyobo itanu yo kuzishingamo.

Ibindi bintu by'Ihema ry'Imana
(Kuva 38.1-19)

27 "Kandi uzabiize igicaniro mu mushita, uhuhurire hwacyo h'umuramharo huhe mikono itanu, n'uhugari hwacyo huhe mikono itanu, kingane impande zose, ubuhurire hwacyo h'igihagararo huhe mikono itatu. ²Mu nkokora zacyo uko ari enye, uzabiizeho amahemhe uyahazanye na cyo, ukuyagirizeho imiringa. ³Kandi uzagicurire ibibindi byo kuyoreramwo ivu ryacyo n'ibintu byo kuriyoza, n'inzabya zacyo n'ihyo kwaruzaza inyama, n'ibyo gushyiramo umuriro w'amakara, ibyo bintu hyacyo hyose uhicure mu miringa. ⁴Kandi uzagicurire mu miringa igisobekere nk'urushundura, mu nkokora z'icyo gisohekere uko ari enye, ushyireho ihifunga bine hy'imiringa. ⁵Ugishyire muni y'umuguno ugo-se icyo gicaniro, gihere hasi kiringanize igicaniro. •Kandi uhiirize icyo gicaniro imijisho mu mushita, uyiyagirizeho imiringa. ⁷Iyo mijisho yacyo ijishwe muri ibyo bifunga, ibe mu mhavu zacyo zomhi, nibakiremerwa. ⁸Ukiyibize mu maha-ho kihe umurangara mu nda, uko werekewe icyitegererezo cyacyo kuri uyu musozi, abe ari ko bakibaza.

⁹"Kandi uzareme urugo rw'uhwobuturo, iburyo ruhe imyenda ikinzwe ihoheshejwe uhudodo h'uhitare, hyiza huhoheranije, umuhururu warwo w'urwo ruhande ube mikono ijana. I-Inkingi zayo zihere makumyabiri, n'inyobo yo kuzishingamo ibe makumyabiri, bicurwe mu miringa, inkonzo zo kuri zo n'imitambiko yo kuri zo bicurwe mu ifeza. ¹¹No mu ruhande rw'ibumoso urugo ruhe imyenda ikinzwe, umuhururu warwo ube mikono ijana, inkingi zayo zibe makumyabiri, n'inyobo yo kuzishingamo ibe makumyabiri bicurwe mu miringa, inkonzo zo kuri zo n'imitambiko yo kuri zo bicurwe mu ifeza. ¹²Mu ruhande rw'iburengazuba urugo ruhe imyenda ikinzwe, ubugari bwarwo bube mikono mirongo itanu, inkingi zayo zibe cumi n'inyobo yo kuzishingamo ibe icumi. ¹³Mu ruhande rw'iburasirazuha, uhugari bw'urwo rugo bube mikono mirongo itanu. ¹⁴Mu ruhande rw'irembo rumwe, ubugari bw'imyenda ikinzwe bube mikono cumi n'itanu, inkingi zayo zibe eshatu, n'inyobo yo

kuzishingamo. ibe itatu. ISMu rundi ruhande rwaryo, habe imyenda ikinzwe y'ubugari bwa mikono cumi n'itanu, inkingi zayo zibe eshatu, n'inyobo yo kuzishingamo ibe itatu. I-Irembo ry'urwo rugo ryugarirwe n'inyenda y'ubugari bwa mikono makumyabiri iremeshejwe ubudodo h'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'uhw'umuhemba, n'ubw'uhitare, byiza buboheranije, ahahanga b'ibyo abe ari bo bayidodaho amabara, inkingi zayo zibe enye n'inyobo yo kuzishingamo ibe ine. ¹⁷Inkingi zose z'urwo rugo, mu mpande zose zizafatanywe n'imitambiko y'ifeza, iinkonzo zo kuri zo zikurwe mu ifeza, imyoho yo gushingamo, izo nkingi icurwe mu miringa. ¹⁸Umuhiruru w'urwo rugo uhe mikono ijana mu mpande zombi, uhugari bwarwo huhe mikono mirongo itanu mu mpande zombi, ubuhurire hwarwo huhe mikono itanu, ruhe imyenda ihoheshejwe ubudodo h'uhitare byiza huhoheranije, imyobo yo gushingamo inkingi zayo icurwe mu miringa. I-Ibintu byo muri ubwo huturo byose bakoresha imirimo yo muri bwo, n'imambo zabwo zose n'imambo z'urwo rugo zose, bicurwe mu miringa.

²⁰"Kandi uzategeke Abisirayeli bakuzanire amavuta abonye ya elayo zasekuwe ya cya gitereko, kugira ngo hitume iryo tabaza rihora ryaka. ²¹Mu ihema ry'ibonaniro inyuma ya wa mwenda ukuringira Ihiamya, ahe ari ho Aroni n'abana be bazajya baritunganiriza kugira ngo ryakire imbere y'Uwiteka, rihere nimugoroha rigeze mu gitondo. Mu bihe by'Ahisirayeli hyose rizahe itegeko ridakuka hakwiraye kujya bitondera.

Imyambaro y'abatambyi
(Kuva 39.1-31)

28 "Uziyegerere Aroni mwene ⁸⁰n'ahana he, ubatoranye mu Bisirayeli, kugira ngo ankorere umurimo w'uhutambyi, Aroni na Nadabu na Abihu, na Eleyazari na Itamari, abana be. ²Ubohere Aroni mwene so imyambaro yejeje, ibe iyo kumutera icyuhahiryo n'umurimho. ³Kandi uzahwire ahahanga hose nujje umwuka w'ubwenge, hahohere imyambaro ya Aroni yo kumweraza kugira ngo ankorere umurimo w'ubutambyi. ⁴Iyi ahe ari yo myambaro baboha:

uwo ku gituzwa n'uwitwa efodi, n'ikanzu n'indi kanzu y'amabara y'ibika, n'igitaro cyo kuzingirwa mu mutwe n'umushumi. Bazabohere Aroni mwene so n'abana be imyambaro yejeje, kugira ngo ankorere umurimo w'ubutambyi. ⁵Bajyane imikweye y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'uhitare byiza byo kuyibohesha.

⁶"Efodi bazayiremeshe imikweye y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'uhitare byiza buboheranije, abahanga b'ibyo abe ari bo bayibohaha. ⁷Gire imishumi ku ntugu zombi ifatanye imitwe yayo yombi, kugira ngo efodi ifatanywe hamwe. ⁸Umushumi uboshywe n'abahanga uyirimo wo kuyikenyeza, ubohwe nka yo bibohanwe. Bawuremeshe imikweye y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'uhitare byiza buboheranije. ⁹Kandi uzende amabuye abiri yitwa shohamu, uyandikishesha gukeba amazina y'abana ba Isirayeli. ¹⁰Amazina ya batandatu uyandike kuyibye rimwe, n'amazina y'abandi batandatu uyandike ku rindi, uko ubukuru bwabo bukurikirana. ¹¹Uko umukebyi wo ku mabuye akeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso, abe ari ko wandikisha gukeba kuri ayo mabuye yombi amazina y'abana ba Isirayeli, uyakwikire mu izahabu, iyakomeze. ¹²Ushyire ayo mabuye yombi kuri ya mishumi ya efodi yo ku ntugu, abere Abisirayeli amabuye yo kwibukwa. Aroni ajye yambara amazina y'abana ba Isirayeli ku ntugu ze zombi, ayajyane imbere y'Uwiteka kuba urwibutso. ¹³Kandi uzacure udufunga mu izahabu, ¹⁴n'imikufi ibiri y'izahabu niza, uyirememo imboherane nk'imigozi, uhotorere iyo mikufi y'imboherane muri utwo dufunga.

¹⁵"Kandi uzabohe umwambaro wo ku gituzwa wo kuringirisha inama, abahanga b'ibyo abe ari bo wubohaha. Uko efodi iboshywe abe ari ko uwubohaha, uwuremeshe imikweye y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'uhitare byiza buboheranije. ¹⁶Ugane impande zose inkubirane: ububure bwawo bube

igice cya mukono, n'ubugari bwawo bube igice cya mukono. ¹⁷Uwuhundemo amabuye akwikeye y'impushya enye: urwa mberere rubere urw'amabuye yitwa odemu na pitida. na bareketi, ¹⁸urwa kabiri rubere urw'ayitwa nofekina na safitro na yahalomu, ¹⁹urwa gatatu rubere urw'ayitwa leshe-mu na shevo na akilarna, ²⁰urwa kane rubere urw'ayitwa tarushishi na shohamu na yasipi, akwikirwe mu izahabu iyakomeza. ²¹Ayo mabuye anganye umubare n'amazi. na y'abana ba Isirayeli, abe cumi n'abiri nk'uko amazina yabo ari, abe ay'imirya-ngo yabo uko ari cumi n'ihiri, izina ry'umuryango ryandikishwe gukeba ku ibuye, bityo bityo nk'uko bakeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso. ²²Kandi uzacurire uwo mwambaro wo ku gituzwa imikufi y'izahabu niza y'imboherane, isa n'imigozi. ²³Kandi uwucurire impeta ebyiri mu izahabu, izo mpeta zombi uzihunde ku mitwe yawo yombi. ²⁴Uhotore iyo mikufi yombi y'izahabu y'imboherane muri izo mpeta zombi zo ku mitwe yombi y'wo mwambaro wo ku gituzwa. "Indi mitwe yombi y'yo mikufi y'imboherane yombi, uyihoterere muri twa dufunga twombi, uduhunde kuri ya mishumi ya efodi yo ku ntugu, mu ruhande rw'imbere. ²⁶Kandi ucure impeta ebyiri mu izahabu, uzihunde ku mitwe yombi y'wo mwambaro wo ku gituzwa ku musozi wawo, mu ruhande ruhera kuri efodi iri imbere yawo. ²⁷Ucure izindi mpeta ebyiri mu izahabu, uzihunde ku mishumi yombi ya efodi yo ku ntugu imbere ahagana hasi, hafi y'aho ifatanira na efodi, haruguru ya wa mushumi waboshywe n'abahanga ukenyeza efodi. ²⁸Kandi uwo mwambaro wo ku gituzwa bazawufatanishe ku mpeta zo kuri efodi, agashumi kaboheshejwe ubudodo bw'umukara wa kabayonga gacye mu mpeta zo kuri wo, kugira ngo ube kuri wa mushumi wa efodi waboshywe n'abahanga, uwo mwambaro wo ku gituzwa we gupfundurwa kuri efodi.

²⁹"Aroni azajye yambara ku mutima we amazina y'abana ba Isirayeli ari kuri uwo mwambaro wo ku gituzwa wo kuringirisha inama uko yinjijye Ahera, abe urwibutso rububukisha imbere y'Uwiteka ubudasiba. ³⁰Kandi uzashyire Urjmu na Tumimu imbere muri uwo mwambaro wo ku gituzwa zo kuringirisha inama, bibe ku mutima wa Aroni uko yinjijye imbere

z'ikuringirisha inama: cyangwa, gucisha imnza, reba 28.30.

y'Uwiteka. Aroni azajye yambara ku mutima we ibyungurisha inama z'Abisirayeli, abijyane imbere y'Uwiteka ubudasiba.

31 "Kandi ikanzu iriho efodi, uzayiboheshe ubudodo bw'umukara wa kabayonga busa, igire umwenge wo gucishamo umutwe hagati yayo, igire umusozo uboshywe' ugose uwo mwenge, uko umwenge w'ikoti y'icyuma umeze, kugira ngo idasaduka. 33Ku musozo wayo wo hepfo uzadodeho ibisa n'imbuto z'amakomamanga, biboheshejwe ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, bigote uwo musozo impande zose. Uzawuhundeho n'imidende y'izahabu irobekwe hagati yabyo, iwugote impande zose: 34Umudende w'izahabu urobekwe hagati y'amakomamanga abiri, bityo bityo bigote umusozo wo hepfo w'iyu kanzu impande zose. 35Aroni azajye ayambara uko agiye gukora umurimo w'ubutambyi, kandi uko yinjyeye Ahera imbere y'Uwiteka kandi uko asohotse, kujegera kwayo kujye kumvikana kugira ngo adapfa.

36 "Kandi uzacure igisate mu izahabu nziza, mazè nk'uko bakeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso, ucyandikisheho gukeba aya magambo ngo: **YEREJWE UWITEKA**. 37Ugifatanye n'agashumi kaboheshejwe ubudodo bw'umukara wa kabayonga, gitamirizwe kuri cya gitambaro kizinzwe cyo mu mutwe. 38Icyo gisate kibe mu ruhanga rwa Aroni, agibweho no gukiranirwa ko mu byera Abisirayeli bazeza iyo batura amaturo yabo yose yera, gihore kiba mu ruhanga rwe iteka, kugira ngo bemerwe n'Uwiteka.

39 "Kandi ikanzu ibanza ku mubiri, uzayiboheshe ubudodo bw'ibitare byiza igire amabara y'ibika, n'igitambaro cyo kuzingirwa mu mutwe ukiboheshe ubudodo bw'ibitare byiza, ubohe n'umushumi, abahanga b'ibyo bawudodeho amabara.

40 "Abana ba Aroni uzababohere amakanzu abanza ku mubiri, ubabohere n'imishumi n'ingofero, mibe ibyo kubatera icyubahiro n'umurimo. 41Iyo myambaro yose uzayambike. Aroni mwene so n'abana be hamwe na we, ubasige ubereze umurimo waho, ubanyereze kugira ngo

bankorere umurimo w'ubutambyi. 42Kandi uzababohere amakabutura y'ibitare bayambare batagaragaza. ubwambure, ahere mu rukenyerero agere mu bibero. 43Aroni n'abana be bazajye bayambara uko bagiye kwinjira mu ihema ry'ibonaniro, no kwegera igicaniro ngo bankorerere Ahera, kugira ngo batagibwaho. no gukiranirwa bagapfa, rizamubere itegeko ridakuka we n'uruburyo rukurikiraho,

Amategeko yo kweza abatambyi
(Lewi 8.1-36)

29 "Ibi abe ari byo ugirira Aroni n'abana be, ngo ubereze kunyereza umurimo w'ubutambyi: ujyane ikimasa kimwe n'amasekurume y'intama abiri adafite inenge, n'imitsima itasembuwe n'udutsima lutasembuwe twavuganywe n'amavuta ya elayo, n'udutsima dusa n'amabango lutasembuwe twasizweho amavuta ya elayo, uzabivuge mu ifu y'ingezi y'ingano. 3Ubishyire mu cyibo kimwe, ubizanane na cya kimasaga na ya masekurume.

4 "Kandi uzazane Aroni n'abana be ku muryango w'ihema ry'ibonaniro, ubihagiriho. Wende ya myambaro wambike Aroni ya kanzu. ibanza ku mubiri, na ya kanzu iriho efodi na efodi, na wa mwamboro wo ku gituzi, umukonyeze wa mushumi waboshywe n'abahanga uri kuri efodi, umwambike mu mutwe cya gitambaro kizinzwe ugishyiraho cya gisate, ni cyo gisingo cyera. 7Maze wende amavuta yo gusiga uyamuseke mu mutwe, uyamusige.

8 "Uzane abana be ubambike amakanzu. Ukenyeze imishumi Aroni n'abana be, ubambike ingofero; ubutambyi buzabe ubwabo bwubakomerejwe n'itegeko ridakuka, wereze Aroni n'abana be umurimo wabo.

10 "Uzane cya kimasaga imbere y'ihema ry'ibonaniro, Aroni n'abana be bakirambike ibiganza mu ruhanga. 11 Bakirambike imbere y'Uwiteka, ku muryango w'ihema ry'ibonaniro. 12Wende ku maraso yacyo uyashyirishye ku mahembe y'igicaniro: urutoki rwawe, ubyarire amaraso yacyo yose ku gicaniro hasi. 13Kandi wende uruta n'urugimbu rundi rwo ku maraso rwoze,

n'umwijima w'ityazo n'impayiko zombi n'urugimbu rwo kuri zo, ubyosereze ku gicaniro. 14Ariko inyama z'icyo kimasaga n'uruho rwacyo n'amayezi yacyo, ubyosereze inyuma y'abo mubambye amabema. Icyo ni igitambo gitambirwa ibyaba.

15 "Uzane n'isekurume y'intama imwe muri ya yandi, Aroni n'abana be bayirambike ibiganza mu ruhanga. 16Uyibikire, wende amaraso yayo uyamishe impande zose z'igicaniro. 17Uyicore, woze amara yayo n'ibinyita byayo, ubishyire hamwe n'ibindi bice byayo n'igihanga cyayo. 18Wosereze iyo sekurume itagabanije ku gicaniro. Iyo ni igitambo cyoserezwa Uwiteka, ni umubabwe, ni igitambarwa Uwiteka kigakongorwa n'umuturo.

19 "Wende iyindi sekurume yari ishigaye, Aroni n'abana be bayirambike ibiganza mu ruhanga. 20Maze uyibikire, wende ku maraso yayo uyakoze hejuru ku gutwi kw'iburyo kwa Aroni no hejuru ku matwi y'iburyo y'abana be, no ku bikumwe byabo by'iburyo no ku mano yabo y'iburyo m'ubwoba, ayandi uyamishe impande zose z'igicaniro. 21Wende ku maraso yo ku gicaniro, no ku mavuta yo gusiga, ubimishe kuri Aroni no ku myambaro ye, no ku bana be na bo no ku myambaro yabo, yezanywe n'imyambaro ye n'abana be n'imyambaro yabo.

22 "Kandi wende ibinure by'icyo sekurume n'umurizo wayo, wende n'uruta n'urugimbu rundi rwo ku maraso yayo, n'umwijima w'ityazo n'impayiko zombi n'urugimbu rwo kuri zo, n'urushyi rw'ubukoko kw'iburyo kuko ari isekurume yo kubereza umurimo. 23Wende n'umutsuma umwe n'agatsima kamwe kasizwe amavuta ya elayo, n'agatsima gasa n'ibango kamwe, ubikuye muri cya cyibo cy'imitsima itasembuwe kiri imbere y'Uwiteka. 24Ibyo byose ubishyire ku mashyi ya Aroni no ku y'abana be, ubizunguze bibe ituro rijungurijwe imbere y'Uwiteka. 25Ubikure ku mashyi yabo, ubyosereze ku gicaniro hejuru ya cya gitambo cyoshejwe kitagabanije, bibe umubabwe imbere y'Uwiteka. Icyo ni igitambo gitambirwa Uwiteka kigakongorwa n'umurimo.

26 "Kandi wende inkoro ya ya sekurume y'intama yereje Aroni umurimo,

uyizunguze, ibe ituro rijungurijwe imbere y'Uwiteka, izabe umwanya wawe.

27 "Kandi uzeze ituro rijungurijwe. Ni ryo nkoro bazunguza n'ituro ryererejwe, ni ryo rushyi rw'ubukoko berereza byo ku isekurume yo kwejesha, yereza Aroni n'abana be ubutambyi, 28Bibe imyanya ya Aroni n'abana be, Abisirayeli bategekwe n'itegeko ridakuka iteka kujya bababa, kuko ari ituro ryerereza. Kandi uko Abisirayeli bazatamba ibitambo by'uko bari amaboro, bazajye batura ibyo bice bibe ituro ryerereza, ituro berereza Uwiteka.

29 "Kandi imyambaro yera ya Aroni izabe iy'abana be bazakurikiraho, bajye bayisigirwamo, bajye byereza umurimo bayambaye. 30Umwana we umuzunguye mu butambyi azajye ayambara iminsi irindwi, uko agiye kwinjira mu ihema ry'ibonaniro ngo ankorereze Ahera.

31 "Kandi wende ya sekurume yereje abatambyi umurimo, uteke inyama zayo abantu, hera. 32Aroni n'abana be barishirizwe inyama zayo imitsima yo muri cya cyibo, ku muryango w'ihema ry'ibonaniro. 33Barye ya maturo y'impongano yabongerewe kubereza umurimo no kubanyereza, utari uwo mu batambyi ntakayareho kuko ari aya. 34N'ubwoba inyama cyangwa umutsuma mu byereje abatambyi umurimo gisigara kizarara, wose igisigaye, ntikaribwe kuko ari icyera.

35 "Uko abe ari ko uzagirira Aroni n'abana be ukurikije ibyo nagutegetse: byose, ubereze umurimo iminsi irindwi. 36Uko bukeye uzajye utamba bene cya kimasaga cyo gutambirwa ibyaba, bibe impogano. Utunganishe igicaniro iyo mpongano kandi ugisigire kucyeza. 37Muminsi irindwi uzajye uhongerera icyo gicaniro' ucyeye maze kizabe icyera cyane, ikizagikorabo cyose kizabe ari icyera.

Ibitambo by'iminsi yose
(Kub 28.1-8)

38 "Ibi abe ari byo uzajya utambira kuri icyo gicaniro: uko bukeye uje utamba abana b'intama babiri bataramara umwaka, 39ujye utamba umwe mu gitondo, undi nimugoroba. 40Hamwe na wa mwana w'intama wa mbere uje utara igice cya cumi cya efa y'ifu y'ingezi,

29.18: Ef 5.2; Fili 4.18

^a umwijima w'ityazo: cyangwa, ingobyi yo ku rwijima. Hano n'ahandi hose byahindurwa bityo.

^e icyo gicaniro: cyangwa, kuri icyo gicaniro.

28.30: Kub 27.21; Guteg 33.8; Eziza 2.63; Neh 7.65

^a ibyungurisha ioama: cyangwa, ibicisha imanza; ariko reba Kub 27.21.

^b YEREJWE cyangwa KWERERA.

^c ubereze .. wabo: mu Ruheburayo byanditswe ngo wuzuze amashyi yabo (iby'umurimo wabo.)

yavuganywe n'igice cya kane cya *hiniJ* y'amavuta ya elayo zasekuwe, uture n'igice cya kane cya hini ya vino ibe ituro ry'ibyokunywa. 4'Undi mwana w'intama ujye uwutamba nimugoroba, uturane na wo ituro ry'ifu n'iry'ibyokunywa nk'uturwa mu gitondo bibe umubabwe, bibe igitambo gitambirwa Uwiteka kigakongorwa n'urnuriro. 42Mu bihe byanyu byose kibe igitambo cyoswa kidasiba, gitambirwa ku muryango w'ihema ry'ibonaniro imbere y'Uwiteka. Aho ni ho nzajya mbonanira namwe, nkahavuganira nawe. 43Aho ni ho nzabonanira n'Abisirayeli, iryo Hema rizezwa n'ubwiza bwanjye burabagira. 44Nzeza ihema ry'ibonaniro n'igicaniro, na Aroni n'abana be nzabereza kunkorera umurimo w'abatabyiyi. 45Kandi nzaturu hagati mu Bisirayeli, mbe Imana yabo. 4'Na bo bazamena yuko ndi Uwiteka Imana yabo, yabakuriye mu gihugu cya Egiputa kugira ngo nturê hagati muri bo. Ndi Uwiteka Imana yabo.

Andi mategeko y'Ihema ry'Imana

30 "Kandi uzabaze igicaniro cyo koreserezaho imibavu, ukibaze mu mushita. 2Ububure bwacyo bw'umurambararô bube mukono umwe, n'ubugari bwacyo bube mukono umwe kingane impande zose, uburebure bwacyo bw'igihagararô bube mikono ibiri, ukibazanye n'amahembe yacyo. 3Ukiyagirizeho izahabu nziza hejuru yacyo, no mu mbavu zacyo impande zose no ku mahembe yacyo, kandi uzakigoteshe umuguno w'izahabu. 4Ugicurire ibifunga bibiri mu izahabu, ubishyire muni y'umuguno wacyo ku mbavu zacyo zombi, ku mpande zacyo zombi abe ari ho ubishyira, bibe ibyo gusekwamo imijisho ikiremerezwa. 5Iyo mijisho uyibaze mu mushita, uyiagirizeho izahabu. Ucyegereze umwenda ukingiriza ya sanduku y'Ibihamya, kibe imbere y'intebe y'ihongerero iri hejuru y'ibyo Bihamya, aho nzajya mbonanira nawe. 7Aroni aje acyoserezaho imibavu. y'ikivange uko bukeye mu gitondo, uko agiye gutunganya ya matabaza aje ayosa. •Kandi nimugoroba uko Aroni agiye gukungeza ayo matabaza, aje ayosa ibe imibavu itavaho, iri imbere

y'Uwiteka mu bihe byanyu byose. 9Ntimukacyoserezaho imibavu icye ukundi, ntimukagitambireho igitambo cyoswa kitagabanijwe cyangwa iturê ry'ifu, ntimukagisukeho ituro ry'ibyokunywa. 10Aroni ahongerere ku mahembe yacyo impanganano rimwe uko urinwaka utashye, amaraso y'igitambo gitambirwa ibyaha cy'impongano abe ari yo ahongerera icyo gicaniro rimwe uko urinwaka utashye, mu bihe byanyu byose. icyo gicaniro ni icyera cyane cyerejwe Uwiteka."

II Uwiteka abwira Mose ati 12"Nu-barâ umubare w'Abisirayeli, uw'ababarwa muri bo, umuntu wese azahê Uwiteka incungu y'ubugingo bwe mu ibarwa, kugira ngo badaterwa na mugiga murj iryo barwa. 13Iyi abe ari yo ncungu batanga: umuntu wese ugiye mu babazwe atange igice cya kabiri cya shekeli igezwe ku y'ahera, shekeli imwe ingana na gera makumyabiri. igice cya kabiri cya shekeli abe ari cyo baturu Uwiteka. 14Umuntu wese ugiye mu babazwe, umaze imyaka makumyabiri: avutse cyangwa isaga aturê iryo turo. 15Abaturu, ntibasazeho, n'abakene ntibagabanyeho kuri icyo gice cya kabiri cya shekeli, nibatura Uwiteka iryo turo ryo guhongerera ubugingo bwabo. 16Nuko uzake Abisirayeli izo feza zibacunguza uzikoreshe imirimo y'ihema ry'ibonaniro, zibere Abisirayeli urwibutso rububukisha imbere y'Uwiteka, bihongerere ubugingo bwanyu."

17 Uwiteka abwira Mose ati "Kandi uzacure igikarabiro mu miringa n'igitereko cyacyo ugicure mu miringa, gikarabirwemo, ugishyire hagati y'ihema ry'ibonaniro n'igicaniro. ugisukemo amazi. 18 Aroni n'abana be bajye bakarabiramo bogemo n'ibirenge. 20Uko bagiyeye kwinjira mu ihema ry'ibonaniro; bajye bakaraba boge n'ibirenge badapfa, cyangwa bagiyeye kwegera cya gicaniro gukora umurimo wabo, wo koresereza Uwiteka igitambo gikongorwa. 21Nuko bakarabe boge n'ibirenge badapfa, bizabere Aroni n'urubyaro rwe itegeko ridakuka mu bihe byabo byose."

22 Kandi Uwiteka abwira Mose ati 23"Uzende imibavu iruta iyindi shekeli magana atanu z'ishangi yivushije, n'umucagata wa mudarasini ihumura neza w'urwo rugero. Ni rwo shekeli magana

abiri na mirongo itanu, na shekeli magana abiri na mirongo itanu za kane ihumura neza, 24na shekeli magana atanu za kesiya zigerwe kuri shekeli y'ahera, na hini imwe y'amavuta ya elayo, 25ubivange bibe amavuta yera yo gusiga, amavuta yinjijwe n'abahanga, abe amavuta yera yo gusiga. 26Uyasige ku ihema ry'ibonaniro no kuri ya sanduku y'Ibihamya, 27no kuri ya meza no ku bintu byayo byose, no kuri cya gitereko cy'amatabaza no ku bintu byacyo byose, no ku gicaniro cyo koserezaho imibavu, 2800 ku gicaniro cyo koserezaho ibitambo no ku bintu byacyo byose, no kuri cya gikarabiro no ku gitereko cyacyo. 2.Ubyeze bibe ibyera cyane, ikizabikoraho cyose kizabe ari icyera. 30Kandi uzayasige Aroni n'abana be, ubereze kugira ngo bankorere umurimo w'ubutambyi. 31Uzabwire Abisirayeli uti "Mu bihe byanyu byose, aya azabe amavuta yo gusiga anyerejwe. 32Ntagasukwe ku mubiri w'utari umutambyi, kandi ntimukareme ayandi asa na yo, uko avangwa. Ni aya, namwe azababera ayera. 33Umuntu wese uzavanga asa na yo cyangwa uzayasiga utari umutambyi, azakurwe mu bwoko bwe."

34 Kandi Uwiteka abwira Mose ati "Uzende imibavu natafu na sheheletu na helubana, iyo mibavu uyivange n'icyome cyiza bihwanye kuremera. 35Ubivangire kuba umubavu winjijwe n'abahanga, ushyirwemo umunyu we kugira ikindi kivangwamo, ube uwera. 36Uwendeho uwusye uwunozze, na wo uwukoreho uwushyire imbere ya bya Bihamya mu ihema ry'ibonaniro aho nzajya mbonanira nawe. Uzababere uwera cyane. 37Kandi umubavu uzarema, ntimukiremere uwangwa nka wo. Uzababere uwerejwe Uwiteka. "Umuntu wese uzarema usa na wo ngo awinukirize, azakurwe mu bwoko bwe."

Uwiteka atoranya abahanga bo kuremesha rya Hema n'ibyaryo byose
(Kuva 35.30-36.1)

31 Uwiteka abwira Mose ilti 2"Dore mpamagaye mu izina Besaleli mwene Uri ya Huri, wo mu muryango wa Yuda, 3mwuzuzwa Umwuka w'Imana

ngo agire ubwenge bwo guhimba n'ubwo gutora, n'ubuhanga n'ubukorikori bwose 4byo guhimba imirimo y'ubuhanga, no gucuba izahabu n'ifeza n'imiringa, 5no gukeba amabuye yo gukwikirwa no kubiiiza, no kugira ubukorikori bwose. 6Nanjye dore mushyiranyeho Oholiyabu mwene Ahisamaki wo mu muryango wa Dani. Kandi mu mitima y'abahanga bose nashyizemo ubwenge ngo bakore ibyo nagutegetse byose: 7ihema ry'ibonaniro na ya sanduku y'Ibihamya, na ya ntebe y'ihongerero iyiraho n'ibindi bintu byose byo kuba muri iryo hema. Ya meza n'ibintu byayo byose, na cya gitereko cy'amatabaza cy'izahabu nziza n'ibintu byacyo byose, na cya gicaniro cyo koserezaho imibavu, 9na cya gicaniro cyo koserezaho ibitambo n'ibintu byacyo byose, na cya gikarabiro n'igitereko cyacyo, 100a ya myambaro y'imirimo yera, ni yo myambaro yejewe wo kwambarwa na Aroni umutambyi n'iy'abana be, ngo bankorere umurimo w'ubutambyi, 11na ya mavuta yo gusiga, na wa mubavu w'ikivange wo koserezwa ahera. Uko nagutegetse kose abe ari ko bakora."

Itegeko ry'isabato. Mose ahabwa ibisate by'amabuye biriho Bihamya

12 Uwiteka abwira Mose ati 13"Kandi ubwire Abisirayeli uti 'Ntimukabure kuziririza amasabato yanjye, kuko ari yo kimenyetso hagati yanjye namwe mu bihe byanyu byose, kugira ngo mumenye yuko ndi Uwiteka ubeza. 14Nuko mujye muziririza isabato kuko ari iyera kuri mwe, uyiziruye ntakabure kwicwa. Umuntu wese uzagira umurimo akora kuri yo azakurwe mu bwoko bwe. 15Mu minsi itandatu abe ari mo imirimo iya ikorwa, ariko uwa karindwi ni isabato yo kuruhuka yerejwe Uwiteka. Uzagira umurimo akora ku muni w'isabato ntakabure kwicwa. 16Nuko Abisirayeli baziririze isabato, bajye bayitondera mu bihe byabo byose, ibe isezzerano ridakuka. 17Ni ikimenyetso cy'iteka ryose hagati yanjye n'Abisirayeli, kuko iminsi itandatu ari yo Uwiteka yaremeyemo ijuru n'isi, ku wa karindwi akarorera, akaruhuka."

18 Amaze kuvuganira na Mose ku musozi Sinayi, Uwiteka amuha ibisate

by'amabuye bibiri, biriho Ibihanya bya-ndikishijweho urutoki rw'Imana.

Aroni acurira Abisirayeli...
ikigirwamana cy'ikimasa mu izahabu
(Guteg 9.6-29)

32 Abantu babonye Mose atinze ku-manuka wa musozi, bateranira kuri Aroni baramubwira bati "Haguruka utumere imana yo kutujya imbere, kuko wa wundi Mose, umuntu wadukuye mu gihugu cya Egipta tutazi icyo abaye."

2 Aroni arababwirira ati "Muklitilire impeta z'izahabu ziri ku matwi y'abagore banyu, no ku y'abahungu banyu. no ku y'abakobwa banyu, muzinzanire." 3 Abantu bose baklitira impeta z'izahabu 20 ku matwi yabo, bazishyira Aroni. 4 Aragenda azishyira mu gifite ishusho ashaka, aziyazamo igishushanyo cy'ikimasa. Baravuga bati

"Iki ni cyo mana yawe wa bwoko bw'Abisirayeli we, yagukuye mu gihugu cya Egipta."

5 Aroni abibonye yubaka igicaniro imbere yacyo, avuga ijwi riranga ati "Ejo hazaba umunsi mukuru. w'Uwiteka." •Bukeye bazinduka kare batamba ibitambo byoswa, bazana ibitambo by'uko bari amahoro, abantu bicazwa no kurya no kunywa, bahagurutswa no gukina.

7 Uwiteka abwira Mose ati "Manuka ugende, kuko ubwoko bwawe wakuye mu gihugu cya Egipta bwiyononnye. •Bateshutse vuba bava mu nzira nabategetse, biremera igishushanyo cy'ikimasa kiyagijwe baragisenga, bagitambira ibitambo bati 'Wa bwoko bw'Abisirayeli... we, iki ni cyo mana yawe yagukuye mu gihugu cya Egipta."

9 Kandi Uwiteka abwira Mose ati "Ubwo bwoko ndabubonye, dore ni ubwoko butagonda ijosi. 10 None nyihorera, uburakari bwanjye buhagurumanire mbarimbure, nawe nzaguhindura ubwoko bukomeye."

11 Mose yinginga Uwiteka Imana ye Ilti "Uwiteka, ni iki kigurumanishije uburakari bwawe, ukarakarira ubwoko bwawe wakuye mu gihugu cya Egipta imbaraga nyinshi n'amaboko menshi? 12 Ni iki cyatuma uvugisha Abanyegiputa bati 'Kubagirira nabi ni ko yabakuriye ino

ngo ibcire mu misozi miremire, ibarimbure, ibakure mu isi? Shira uburakari bwawe bw'inkazi, wibuze inabi ushaka kugirira ubwoko bwawe. 13 Ibuka Aburahamu na Isaka na Isirayeli... abagaragu bawe, abo wabwiye wirahira uti 'Nzagwiza urubyarwo rwanyu ruhwane n'inyenyeri zo mu ijuru, kandi icyo gihugu mvuze cyose nzagihira urubyarwo rwanyu, kibe umwandu wabo iteka ryose.'" 14 Uwiteka yibuzira inabi yavuze ko agiye kugirira ubwoko bwe.

Mose abahanisha ibihano

15 Mose arahindukira, amanuka uwo musozi afashe mu maboko bya bisate byombi biriho Ibihanya, byanditsweho impande zombi inyuma n'imbere. •Byo bisate byari biremwe n'Imana, no kwandika k'uburyo bwo gukeba kubiriho ari ukw'Imana.

17 Yoswa yumvise amajwi y'abantu basakuza abwirira Mose ati "Urwo rusaku ni urw'intambara iri mu ngando."

18 Aramubwira ati "Iryo jwi si urusaku rw'abasakurishwa no kusha, kandi si ijwi ry'abatashyirwa no kushwa, ahubwo ndumva amajwi y'ababyina."

19 Ageze hafi y'ingando z'amahema abona cya kimasa n'ababyina. Uburakari bwa Mose buragurumana ajugunya ibyo bisate ngo bimuve mu maboko, abimenera muni y'uwo musozi. 20 Yenda icyo kimasa baremye aragitwika, aragisya agihindura ifu, ayiminjira ku mazi anyanywe-sha Abisirayeli. 21 Mose abaza Aroni ati "Aba bantu bakugiriye iki cyatumye ubazanira icyaha gikomeye?"

22 Aroni aramubwira ati "Data buja, uburakari bwawe ntibugurumane, uzi aba bantu yuko berekeje imitima ku bibi. 23 Barambwiye bati 'Tumere imana yo kutujya imbere, kuko wa wundi Mose, umuntu wadukuye mu gihugu cya Egipta tutazi icyo abaye.' 24 Nanjye ndababwirira nti 'Ufite izahabu wese ayiklit'Ure.' Nuko barazimpa nzajugunya mu muriro, havamo iki kimasa."

25 Mose abona ko abantu babaye ibyigenge kuko Aroni yabakundiye ko bigenga, bagahinduka ibitwenge ku banzi babo. 2. Mose ahagarara imbere y'aho babambye amahema aravuga ati "Uri mu

ruhanda rw'Uwiteka wese ansange." Abalewi bose bamuteramrabo. 7 Arababwirira ati "Uwiteka Imana y'Abisirayeli iravuze ngo 'Mwambare inkota zanyu mwese, mugendagende hose aho dushinze amabema, muve ku irembo ryabo rimwe mugere ku rindi, umuntu wese yice mwene se na mugenzi we n'umuturanyi we.'" 8 Abalewi babigenza uko Mose yabategetse, kuri uwo muni hagwa abantu nk'ibihumbi bitatu. 29 Mose arababwirira ati "Mwiyereze Uwiteka uyu muni, kuko umuntu wese yarwanije umuhungu we na mwene se, ngo Uwiteka ababe umugisha uyu muni."

30 Bukeye bwabwo Mose abwira abantu ati "Mwakoze icyaha gikomeye, none ndazamuka nsange Uwiteka, abari ndabona uko mbitwarira." 31 Mose asubira abo Uwiteka ari aramubwira ati "Nyamuneka nyumvira! Ubwo bwoko bwakoze icyaha gikomeye koko, bwiremeye imana y'izahabu. 32 Ariko wakwemera kubababwirira icyaha cyabo, ibyaba byiza byaba byiza ariko nutabyemera, mpanagura unkure mu gitabo cyawe wanditse."

33 Uwiteka abwira Mose ati "Uncumuyeho wese ni we nzabanagura mukure mu gitabo cyanjye. 34 None genda ujyane abantu abo nakubwiraga, dore marayika wanjye arakujya imbere, ariko ku muni wo guhora nzababura icyaha cyabo."

35 Uwiteka atera ubwo bwoko ibyago, kuko baremesheje cya kimasa Aroni yaremye.

Ihema ry'Imana rikurwa mu Bisirayeli

33 Uwiteka abwira Mose ati "Genda uvane ino n'abantu wakuye mu gihugu cya Egipta, ubajyane mu gihugu narabiye Aburahamu na Isaka na Yakobo nti 'Nzagihira urubyarwo rwawe.' Nanjye ndatuma marayika akujye imbere, kandi nzirukanamo. Abanyakanani n'Abamori, n'Ababeti n'Abaferizi, n'Ababivi n'Abayebusi, 3 mujye mu gihugu cy'amata n'ubuki. Kuho ntazaba hagati muri mwe mujyayo, kuko muri ubwo bwoko butagonda ijosi, ntabarimbura.' mu nzira."

4 Abantu bumvise iryo jambo ribi barababara cyane, ntihagira uwambara iby'umurimbo. Uwiteka abwira Mose ati "Bwirira Abisirayeli uti 'Muri ubwoko

butagonda ijosi, nagendera hagati muri mwe n'akanya gato nabarimbura. Nuko mwiambure iby'umurimbo byanyu, kugira ngo menye uko mbagenza.'" 6 Abisirayeli biyambura iby'umurimbo byabo, batangirira ku musozi Horebu no mu rundi rugendo rwabo rwose.

7 Mose ajyana ihema, arishinga hirya y'ingando z'amabema yabo ababitaruye, ariya ihema ry'ibonaniro. Uwashakaga Uwiteka wese yavaga mu ngando akajya ku ihema ry'ibonaniro ryari hirya yabo. 8 Kandi uko Mose yavaga mu ngando akajya muri iryo hema, abantu bose barahagurukaga, umuntu wese agabagara mu murungu w'ihema rye, bakamukurikiza amaso bakageza abo yinjirira muri iryo hema. 9 Mose yamara kurinjiramo, ya nkangi y'igicu ikamanuka, igahagarara mu murungu w'ihema, Uwiteka akavugana na Mose. 10 Abantu bose bakabona icyo nkangi y'igicu ihagaze mu murungu w'iryo hema bagabaguruka, umuntu wese akikubita hasi mu murungu w'ihema rye. 11 Uwiteka akavugana na Mose barebana nk'uko umuntu avugana n'incuti ye. Mose agasubira mu ngando, ariko urnufasha we w'umusore, Yoswa mwene Nuni ntawe muri iryo hema.

Mose yinginga Uwiteka kujyana n'Abisirayeli, yerekwa ubwiza bwe

12 Mose abwira Uwiteka ati "Dore ujya untegeka uti 'Jyana ubu bwoko', ntumenyeshe uwo udutumanye. Ariko waravuze uti 'Nkuzi izina kandi wangiriyeho umugisha.' 13 Nuko niba nkugiriyeho umugisha koko, nyereka imigambi yawe kugira ngo nkumenye, mbone uko ndushabo kukugirirabo umugisha, kandi wibuke yuko ubu bwoko ari ubwawe."

14 Aramubwira ati "Ubwanjye nza-jyana nawe nkuruhure."

15 Mose aramubwira ati "Ubwawe nutajyana natwe ntudukure ino. 16 Ikizamenyekanya yuko jye n'ubwoko bwawe twakugiriyeho umugisha ni iki? Si uko ujyana natwe, bigatuma jye n'ubwoko bwawe dutandukanywa n'amahanga yo-se yo mu isi?"

17 Uwiteka abwira Mose ati "N'icyo uvuze icyo ndagikora, kuko wangiriyeho umugisha nkaumenya izina."

32.1: Ibyak 7.40 32.4: 1 Abami 12.28; Ibyak 7.41 32.6: 1 Kor 10.7 32.11-14: Kub 14.13-19

32.13: Itang 22.16-17; 17.8

Lzishyira ... ikimasa: cyangwa, araziya, aziremesha igishushanyo cy'ikimasa, akibarishije imparo.

32.32: Zab69.29; Ibyah3.5 33.1: Itang 12.7; 26.3; 28.13

18 Aramubwira ati "Nyereka ubwiza bwawe burabagirana."

19 Uwiteka aramubwira ati "Ubwanjye nzanyuza kugira neza. kwanjye kose irubere yawe, nzivugira mu izina imbere yawe ko ndi Uwiteka, kandi nzagirira ubuntu uwo nzagirira ubuntu, kandi nzababarira uwo nzababarira." 2°Kandi ati "Ntiwaraba mu maso hanjye kuko umuntu atandeba mu maso ngo abeho." 21Kandi Uwiteka ati "Hariho ahanu. bugufi bwanjye, nawe uzabagarare ku rutare, 22kandi ubwiza; bwanjye bukikunuraho, nzagushyira mu busate bw'igitare, ngutwikirizē ikiganza, cyanjye ngeze aho majira kunyuraho, 23naze ngutwikurureho ikiganza cyanjye urebe mu mugongo hanjye, ariko mu maso hanjye ntlhaboneka."

Uwiteka aha Mose ibindi bisate by'amabuye biriho amategeko

(Guteg 10.1-5)

34 Uwiteka abwira Mose ati "Wibarize ibisate by'amabuye bibiri bisa n'ibya mbere, nanjye ndandika kuri ibyo bisate amagambo yari ku bya mbere wamennye. 2Ejo mu gitondo uzabe witaguye, uzamuke umusozi wa Sinayi mu gitondo umpagararire imbere ku mutwe wawo. 3Ntihazagire uwo muzamukana, nti hazaboneke umuntu. kuri uwo musozi wose, imikumbi n'arnashyo bye kurisha imbere yawo." 4Mose abaza ibisate by'amabuye bibiri bisa n'ibya mbere, azinduka. kare mu gitondo azamuka umusozi wa Sinayi uko Uwiteka yamutegetse, afashe mu maboko bya bisate by'amabuye byombi.

5 Uwiteka amanukira muri cya gicu ahagararanyo na we, yivuga mu izina ko ari Uwiteka. 6Uwiteka, anyura irubere ye arivuga ati "Uwiteka, Uwiteka, Imana y'ibambē n'imabazi, itinda kurakara ifite kugira neza. kwishyira n'umurava mwinshi, 7igumanira abantu, imabazi. ikageza ku buzuwira babo b'ibihē igihumbi, ibababarira gukiranirwa n'ibicumuro n'ibiyaha. Ntitsindishiriza. na. hatu abo gutsindwa, ihora abana gukiranirwa kwa ba se ikageza ku buzuwira, n'abuzukuruza n'ubuvivi."

33.19: Rom 9.15 34.6-7: Kuva 20.5-6; Kub 14.18: Guteg 5.9-10: 7.9-10; 34.10-28: Kuva 23.14-19; Guteg 7.1-5; 16.1-17 34.13: Guteg 16.21

34.17: Kuva 20.4; Lewi 19.4; Guteg 5.8; 27.15 34.18: Kuva 12.14-20; Lewi 23.6-8: Kub 28.16-25

34.19: Kuva 13.2 34.20: Kuva 13.13

hinkingi ... bubatse: cyangwa, ibishushanyo byaho hyabajwe mu mabuye.

8 Mose yihuta gucurika umutwe yu, namye yikubita hasi. • Aramubwira ati "Mwari, ubwo none nkugiriyeho umugisha gendera hagati. muri twe Mwami, kuko ari ubwoko butaganda ijosi. Ubabarire gukiranirwa kwacu n'ibiyaha byacu, utwemere udhindure umwandu wawe."

10 Uwiteka aravuga ati "Dore ndasezerana isezerano: nzakorera ibitangaza imbere y'ubwoko bwawe bwose, bitigeze gukorwa mu isi yose cyangwa mu ishyanaga ryose. Abantu bose bakugose bazabona icyo Uwiteka akora, kuho nzagukoresha ibiteye ubwoba. 11Ujye witondera icyo ngutegeka uyu. muni: dore nzirukana Abamori n'Abanyakaniini, n'Abaheti n'Abafarizi, n'Abahivi n'Abayebusi baguhunge. 12Wirinde ntuzasezerane isezerano na bene igihugu, ujyamo, rye kuha nk'umutego hagati. muri mwe, 13ahubwo muzasenyeye ibicaniro byabo, mutembagaze inkingi z'amabuye bubatse, muteme mutsinda ibishushanyo bya Ashera babaje. 14Kuko udakwiriye kugira indi mana yose usenga, kuko Uwiteka witwa Ufuba, ari Imana ifuba.

15 "Wirinde gusezerana isezerano na bene igihugu, kugira ngo ubwo bazatambira ibigirwamana basambana, hatazagira ukururika. ukarya ku ntonorano, ye, 16kandi ugashyirira abahungu, bawe abakobwa babo, kugira ngo ubwo abo bakobwa bazatambira ibigirwamana byabo, batazoshya abahungu bawe kubirakira.

17 "Ntukiremere ibigirwamana biyagijwe.

18 "Ujye uziritza iminsi mikuru, y'imitsira itasembuwe. Mu minsi irindwi ujye urya imitsima itasembuwe uko nagutegetse, mu gihe cyategetse cyo mu kwezi Abibu, kuho ari ko waviriyemo muri Egipta.

19 "Uburiza bwose ni ubwanjye, ubw'ingabo bwo mu matungo yawe yose, mu mashyamba no mu mikumbi. 20Uburiza bw'indogobe uzabucunguze umwana w'intama, nudashaka kuyicungura, uzayivune ijosi. Impfura z'abahungu bawe zose uzazicungure."

"Ntihakagire umuntu, uza ubusa irubere nanjye.

21 "Mu minsi itandatu, ujye ukora, ariko ku wa karindwi ujye uruhuka, no mu ihinga no mu isarura ujye uwuruhukaho.

22 HKandi ujye uziririza umunsi mukuru ukurikira amasabato arindwi, uwumuganura w'isarura ry'ingano, kandi ujye uziririza umunsi mukuru w'isarura rya byose wo ku iherezo ry'umwaka.

23 "Uko umwaka utashye, abagabo bo muri mwe bese bajye baboneka imbere y'Umwami Uwiteka Imana y'Abisirayeli, ibihe bitatu. 24 Kuho nzakwirukanira amahanga akaguhunga, nkagiira ingabano zawe, kandi nta wuzifuza igihugu cyawe, nujya ujya kuboneka imbere y'Uwiteka Imana yawe ibihe bitatu, uko umwaka utashye.

25 "Ntugaturane amaraso y'igitambo ntambiwe n'umutsima wasembuwe, kandi igitambo cyo ku mpnisi mukuru wa Pasika cye kurara.

26 "Umuganura, w'ibibanje kwera mu butaka bwawe, ujye uwuzana mu nzu, y'Uwiteka Imana yawe.

"Ntugatekeshye umwana w'ihene amahenehene ya nyina."

27 Uwiteka abwira Mose ati "Iyandikire ayo magambo, kuko isezerano nsezeranye nawe n'Abisirayeli, rihagaze kuri ayo magambo." 2. Amaranayo n'Uwiteka iminsi mirongo ine n'amajoro mirongo ine, atarya umutsima atanywa amazi. Uwiteka yandika kuri bya bisate by'amabuye amagambo y'isezerano. Ni yo ya mategeko uko ari icumi.

Mu maso ha Mose harabagirana

29 Mose amanuka umusozi Sinayi afashe mu maboko ibyo bisate byombi biriho Ibihanya, nuko amanutse uwo musozi ntiyamenya yuko mu maso he harabagiranihijwe n'Uwo bavuganye. 30 Aroni n'Abisirayeli bese barebye Mose babona mu maso he harabagirana, batinya kumwigira hafi. 31 Mose arabahamagaza, Aroni n'abatware b'iteraniryo ryabo basubira aho ari, Mose ababwira amagambo. 32 Nyuma Abisirayeli bese bamwigira hafi, abategeka ibyo Uwiteka yamubwiriye byose ku musozi wa Sinayi. 33 Mose amaze kuvugana na bo, atwikira rya maso he. 34 Kandi uko Mose yajyaga imbere

y'Uwiteka kuvugana na we, yikuragaho icyo gitwikirizo akageza aho asohokera, agasohoka akabwira Abisirayeli ibyo yategetse. 35 Abisirayeli bakareba mu maso ha Mose bakabona harabagirana, Mose agasubizaho cya gitwikirizo, akageza aho yongerera kuvugana n'Uwiteka.

Amaturo yo kuremesha Ihema ry'Imana

35 Mose ateranya iteraniryo ry'Abisirayeli ryose arabwira ati "Ibi ni byo Uwiteka yategetse ko mukora; 2 mu minsi itandatu imirimo ijye ikorwa, ariko uwa karindwi ujye ubabera umunsi wera, isabato yo kuruhuka yerejwe Uwiteka, ugira umurimo wose awukoraho azicwe. 3 Ntimugacane umurimo w'ubuturo bwanyu bwose ku muni w'isabato."

4 Mose abwira iteraniryo ry'Abisirayeli ryose ati "Iki ni cyo Uwiteka yategetse ngo; 'Mwakire amaturo Uwiteka aturwa na bene wanyu, umuntu wese wemeza n'umutima we azane ituro atura Uwiteka, ry'izababu n'ifeza n'umuringa, 6n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhamba, n'ubw'ibitari byiza n'ubw'ubwoya bw'ihene, 7n'impu z'amasekurume y'intama zizigishijwe inzigo itukura, n'impu z'inyamaswa zitwa tahashi n'in3baho z'ibiti byitwa imishita, n'amavuta y'amatabaza n'imibavu yo kuvangwa n'amavuta ya elayo yo guslga, n'ayo kuvangwa igahinduka umubavu mwiza wo k6sa, 9n'amabuye yitwa shohamu n'andi mabuye yo gukwikirwa, ngo ahundwe ku mwambaro witwa efodi no ku wo ku gituzo.

10 "Umuhanga wese wo muri mwe aze areme ibyo Uwiteka yategetse byose; 11 ubuturo n'ihema ryo kubasakara n'ibyo gusakara iryo hema, n'ibikwasi byabwo n'imibaho zabwo, n'imbumbe zabwo n'inkingi zabwo n'in3yobo' yo kuzishingamo, 12n'isanduku yera n'imijisho yayo, n'intebe y'ihongerero n'umwenda wo gukingiriza ahera cyane, 13n'ameza n'irinjisho yayo n'ibintu, byayo byose, n'in3itsin3a yo kurnurikwa, 14n'igitereko cy'amatabaza yo kumurika n'ibintu, byacyo, n'amatabaza, yacyo n'amavuta yo kumurikisha, 15n'igicaniro cyo koserezaho in3ibavu n'in3ijisho

34.21: Kuva 20.9-10; 23.12; 31.15; 35.2; Lewi 23.3; Guleg 5.13-14

34.22: Lewi 23.15-21, 39-43; Kub28.26-31 34.25: Kuva 12.10 34.26: Guteg 14.21; 26.2

34.29-35: 2 Kor 3.7-16 35.2: Kuva 20.8-11; 23.12; 31.15; 34.21; Lewi 23.3; Guleg 15.12-14

35.4-9: Kuva 25.1-9 35.10-19: Kuva 39.32-43

yacyo, n'amavuta yo gusiga n'umubavu mwiza, n'umwenda wo gukinga umuryango w'ubwo buturo, n'igicaniro cyo koserezaho ibitambo, kiribo igisobekere cyacyo cy'umuringa, n'imijisho yacyo n'ibintu byacyo byose, n'igikarabiro n'igitereko cyacyo, n'imyenda ikizwe y'urugo rw'ubwo buturo, n'inkingi zayo n'irnyobo yo kuzishingamo, n'umwenda wo gukinga irembo ry'urwo rugo, n'imbamba z'ubwo buturo n'iz'urugo rwabwo n'imigozi yazo, n'imyambaro y'imirimo yera yo gukoreshereza ahera: ni yo myambaro yejewe yo kwambarwa na Aroni umutambyi n'iyabana be, yo gukoresha umurimo w'ubutambyi."

20 Iteraniro ry'Abisirayeli ryose riragenda, riva imbere ya Mose. 21 Haza umuntu wese utewe umwete n'umutima we, uwemejwe na wo wese. bazana amaturo batura Uwitaka yo kuremesha rya hema ry'ibohaniro, n'ayo gukoresha imirimo yaryo yose n'ayo kuremesha ya myenda yejewe. 22 Haza abagabo, n'abagore, abemejwe n'imitima yabo bese, bazana impeta zo ku mazuru n'izo ku matwi, n'izishyiraho ikimenyetso n'inigi, byose ari izahabu, bizanwa n'umuntu wese utaza Uwitaka ituru ry'izahabu. 23 Kandi umuntu wese wari ufite ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza n'ubwoya bw'ibene, n'impu z'amasekurumwe y'intama zizigishijwe inzigo itukura, n'impu z'inyamaswa zitwa taha-shi, arabizana. 24 Umuntu wese wari ufite icyo atura cy'ifeza cyangwa icy'umuringa, arakizana agitura Uwitaka, kandi umuntu wese wari ufite imbaho z'umushita zavamo ikibizwa cyo gukoresha umurimo wose w'ubuturo, arabizana. 25 Abahanga b'abagore bese barakaraga bazana ibyo bakaraze: ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba n'ubw'ibitare byiza. 26 Kandi abagore bese batewe umwete n'ubuhanga bwabo, bakaraga ubwoya bw'ibene. 27 Abatware bazana amabuye yitwa shohamu n'andi mabuye yo gukwikirwa, ngo ahundwe kuri efodi no kuri wa mwambaro wo ku gituzo. 28 Bazana n'imibavu n'amavuta ya elayo, babizanjira ya matabaza na ya mavuta ya gusiga, na wa mubavu w'ikivange mwiza. 2. Absirayeli bazana amaturo ava mu

rukundo bayatura Uwitaka, aturwa n'umugabo wese n'umugore wese wemejwe n'umutima we, kuzana ibyo kuremesha ibyo Imana yategetse Mose kurema byose.

30 Mose abwira Absirayeli ati "Dore Uwitaka yahamagaye mu izina Besaleli mwene Uri ya Huri, wo mu muryango wa Yuda, 31 amwuzuzwa Umwuka w'Imana ngo agire ubwenge bwo guhimba n'ubwo gutora, n'ubuhanga n'ubukorikori bwose 32 byo guhimba imirimo y'ubuhanga, no gucira izahabu n'ifeza n'imiringa, 33 no gukeba amabuye yo gukwikirwa, no kubaza no kugira ubukorikori n'ubuhanga bwose. 34 Kandi yamushyize mu mutima kwigisha abandi, we na Oholiyabu mwene Ahisamaki, wo mu muryango wa Dani. 35 Abo yujuje imitima yabo ubuhanga bwo gukora ubukorikori bwose, bw'umukebyi w'amabuye n'ubw'umukozi w'umunyabwenge, n'ubwo kudoda amabara y'imikara ya kabayonga, n'ay'imibengeri n'ay'imihemba n'ay'ibitare byiza, n'ubwo kubohesha imyenda ubudodo bw'igiterane cy'izo izigo, n'ubw'abakoresha ubuhanga bwose n'ubw'abahimba imirimo myiza yose."

36 "Besaleli... na Oholiyabu bakoranye n'umuhanga wese Uwitaka yashyizemo ubuhanga n'ubwenge, bwo kurema ibikoreshwa imirimo y'ubwo buturo bwera byose, barema ibyo Uwitaka yategetse byose."

Ibintu by'ihema bikorwa

2 Mose ahamagara Besaleli... na Oholiyabu n'umuhanga wese Uwitaka yashyize ubuhanga mu mutima we, umuntu wese watewe umwete n'umutima we ngo aze gukora uwo murimo. 3 Mose abaha amaturo yose Absirayeli... baturaye kurema ibikoreshwa imirimo y'ubwo buturo bwera, ngo babiburemeshe. Kandi bakomeza kujya bamuzanira andi maturu ava mu rukundo, ibitondo byose. 4 Abo bahanga bese baremaga ibyo kuremesha ubwo buturo bwera byose, bava ku mirimo yabo bakoraga 5 babwirira Mose bati "Abantu batuye byinshi bisaze cyane ibyo kuremesha ibyo Uwitaka yadutegetse kurema."

6 Mose ateguka aya magambo, bategeka ko bayamamaza mu mahema yabo hose, ngo "Ntibongere kugira umugabo cyangwa

umugore urema ikindi cyo guturira kuremesha ubuturo bwera." Uko ni ko babujije abantu guturira. 7 Kuko ibyo bari bafite byamaraga kuremesha byose, bigasaga.

8 Abahanga bese bo mu bakoraga uwo murimo barema ubwo buturo, babusakaza imyenda cumi bayibohesheje ubudodo bw'ibitare byiza buboheranije, n'ubw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, bayibohamo ibishushanyo by'ahakerubi, abahanga aba ari bo babiboha. 9 Ububure bw'umwenda wese buba mikono makumyabiri n'umunani, ubugari bwawo buba mikono ine, imyenda yose iba urugero rumwe. 10 Imyenda itanu bayikombata ukwayo, 11 Kandi badoda imikondo y'udutambaro tw'imikara ya kabayonga ku musozo w'umwenda... uhaha igikombate kimwe, badoda yindi nka yo ku musozo w'umwenda... uhaha ikindi gikombate. 12 Badoda imikondo mirongo itanu ku mwenda umwe, n'indi mirongo itanu bayidoda... ku musozo w'umwenda uhaha ikindi gikombate, iyo mikondo irekerana. 13 Bacura ibikwasi by'izahabu mirongo itanu babifatanisha ibyo bikombate, ubwo buturo buba bumwe.

14 Kandi babaha imyenda yo gusakara y'ubwoya bw'ibene, iba ihema risakara ubwo buturo, babaha imyenda cumi n'umwe. 15 Ububure bw'umwenda wese buba mikono mirongo itatu, ubugari bwawo buba mikono ine, iyo myenda uko ari cumi n'umwe iba urugero rumwe. 16 Bakombata... imyenda itanu ukwayo, n'iyindi itandatu bayikombata ukwayo. 17 Badoda imikondo mirongo itanu ku musozo w'umwenda uhaha igikombate kimwe, n'indi mirongo itanu bayidoda ku musozo w'umwenda uhaha ikindi gikombate. 18 Bacura ibikwasi by'imiringa mirongo itanu byo gufatanisha iryo hema, ngo ribe rimwe. 19 Kandi baciranya igisakara iryo hema mu mpu z'amasekurume y'intama zizigishijwe inzigo itukura, bakirenzaho igicirane cy'impu z'inyamaswa zitwa tahashi.

20 Kandi babaza imbaho z'imiganda y'ubwo buturo mu mushita, barazishinga. 21 Ububure bw'urubaho rwose buba mikono cumi, ubugari bwawo buba mikono umwe n'igice. 22 Kandi ku rubaho rwose haba inkarwe ebyiri zifatanye,

aba ari ko bazibaza ku mbaho z'ubwo buturo zose. 23 Babaza imbaho z'imiganda yabwo, iz'urubaho rw'uburyo ziba makumyabiri. 24 Kandi bacura imyobo mirongo ine mu ifeza, yo kuba hasi y'izo mbaho uko ari makumyabiri, imyobo ibiri yo kuba hasi y'urubaho rumwe, ngo ishingwemo inkarwe zarwo zombi, bityo bityo. 25 Kandi babaza imbaho makumyabiri z'urundi ruhande rw'ubwo buturo rw'ibumoso, 26 bazicurira imyobo mirongo ine mu ifeza, imyobo ibiri yo kuba hasi y'urubaho rumwe, bityo bityo. 27 Kandi babaza imbaho esheshatu zo mu mwinjiri w'ubwo buturo, iburengerazuba. 28 Kandi babaza imbaho ebyiri z'impu furuka zabwo zo mu mwinjiri. 29 Hasi ziba zivuyemo nk'ebiri, kandi ziba imyishyikire zigera ku mpeta ya mbere, aba ari ko bazigira ku mpuruka zombi. 30 Nuko izo mbaho ziba umunani, imyobo y'ifeza zishingwamo iba cumi n'itandatu, imyobo ibiri iba hasi y'urubaho rwose.

31 Kandi babaza imbume mu mushita, imbume eshanu zo ku mbaho z'imiganda y'urubaho rumwe rw'ubwo buturo, 32' izindi eshanu zo ku mbaho z'imiganda y'urubaho rwabwo, n'izindi eshanu zo mu mwinjiri wabwo, iburengerazuba. 33 Imbume yo hagati y'izindi iringanije imbaho, bayibaza ari umwishyikire. 34 Kandi izo mbaho baziyagirizaho izahabu, bacura impeta mu izahabu zo kuzishyiraho ngo zisesekwemo izo mbume, imbume na zo baziyagirizaho izahabu.

35 Kandi umwenda ukuringira bawubohesha ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije, bawubohamo ibishushanyo by'ahakerubi, abahanga b'ibyo aba ari bo babiboha. 36 Bawubariza inkongi enye mu mushita... baziyagirizaho izahabu, inkonzo zo kuri zo ziba iz'izahabu. Batekera izo nkingi ifeza, zivamo imyobo "ine yo kuzishingamo. 37 Kandi umwenda wo gukinga umuryango w'iryo Hema, bawuremesha ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije, abahanga b'ibyo aba ari bo bawudodaho amabara. 38 Babaza inkongi zawo uko ari eshanu bazishyiraho inkonzo zazo, imitwe yazo n'imitambiko yo kuri zo bazi-

yagirizaho izahabu, imyobo zishingwamo uko ari itanu, iba iy'imiringa.

Isanduku yera n'iby'ahera bindi (Kuva 25.10-30)

37 Besaleli abaza isanduku yera mu mushita, uburebure bwayo bw'umurambararo buba mikono ibiri n'igice, ubugari bwayo buba nrukono umwe n'igice, uburebure bwayo bw'igihagararo buba mukono umwe n'igice. 2Aiyagirizaho izahabu nziza imbere n'inyuma, ayigotesha umuguno w'izahabu. 3Ayitekerera izahabu zivamo ibifunga bine, abishyira ku nkokora. zayo zo hefpo uko ari enye, ibifunga bibiri biba mu rubavu rumwe, ibindi bibiri biba mu rundi. 4Abiiza imijisho mu mushita ayiyagirizaho izahabu. 5Ashyira iyo mijisho mu bifunga byo mu mbavu z'iyoy sanduku, ngo bajye bayiremerwa. •Kandi acura **intebe y'ihongerero mu izahabu nziza**, uburebure bwayo buba mikono ibiri n'igice, ubugari bwayo buba mukono umwe n'igice. 7Kandi arema abakerubi babiri **mu izahabu, abarema mu izahabu icuzwe**, abarema mu mitwe yombi y'iyoy ntebe y'ihongerero. 8Arema igishushanyo **cy'umukerubi, kimwe mu mitwe umwe** n'ikindi mu wundi, abicurana n'intebe y'ihongerero mu mitwe yayo yombi. 9Ibyo bishushanyo by'abakerubi bitanda amabaha yabyo hejuru, ngo biyakingirishye iyo ntebe y'ihongerero, birekerana bireba iyo ntebe y'ihongerero.

10Kandi abiiza atiteza amwe mu mushita, uburebure bwayo bw'umurambararo buba mikono ibiri, ubugari bwayo buba mukono umwe, uburebure bw'igihagararo buba mukono umwe n'igice. 11Ayayagirizaho izahabu nziza, ayagotesha umuguno w'izahabu. 12Ayabiiiriza igikomeza amaguru. kiyagose, ubugari bwacyo buba igice cya mukono, akigotesha umuguno w'izahabu. 13Ayatekerera izahabu zivamo ibifunga bine, abishyira ku nkokora uko ari enye ziri ku maguru, yayo uko ari ane. 14Ibyo bifunga biba hafi y'igikomeza amaguru, biba ibyo gushyirwamo imijisho yo kuremerewe azeza. 15Abiiza imijisho mu mushita ayiyagirizaho izahabu, ngo abe ari yo ijya iremerewe ayo meza. 16Acura **ibintu** byo kuba kuri yo: amasahani n'udukombe byo kuri yo, n'imperozo n'ibikombe

byo kuri yo byo gusukisha amaturo y'ibyokunywa, abicura mu izahabu nziza.

Igitereko cy'amatabaza (Kuva 25.31-40)

17Kandi arema igitereko cy'amatabaza mu izahabu nziza, akirema mu izahabu icuzwe, indiba yacyo n'umubumbe wacyo, kandi ibikombe n'ibubumbumbye n'uburabyo byo kuri cyo, bicuranwa na cyo.

18Kandi gishamiika amashami atandatu, amashami atatu y'icyo gitereko **ashamika mu rubavu rumwe, n'ayandi atatu mu rundi**. 19Ishami rimwe rigira ibikombe bitatu bisa n'uburabyo bw'indozi, cyose gifatanye n'ikibumbabumbye n'ururabyo, n'iryo ku rundi rubavu rigira ibikombe bitatu bisa n'uburabyo bw'indozi, cyose gifatanye n'ikibumbabumbye n'ururabyo. Amashami yose uko ari atandatu ashamitse kuri icyo gitereko, aba ari ko ariera. 20Umubumbe wacyo ugira ibikombe bine bisa n'uburabyo bw'indozi, n'ibubumbabumbye n'uburabyo bifatanye na byo. 21Ikibumbabumbye kiba muni y'amashami abiri acuranywe na cyo, n'ikindi kiba muni yandi mashami abiri acuranywe na cyo, uko amashami ashamitse kuri icyo gitereko ari atandatu. 22Ibubumbabumbye byacyo n'amashami yacyo acuranwa na cyo, cyose gicurirwa hamwe mu izahabu **nziza**. 23Acura **amatabaza yacyo arindwi** n'icyuma cyacyo cyo gukuraho ibishirira, n'udusahani two kubishyiraho. Ibyo byose abicura mu izahabu nziza. 24Icyo gitereko n'ibintu byacyo byose, abirema mu italanto y'izahabu nziza.

Igicaniro cyo koserezaho imibavu (Kuva 30.1-5; 22-38)

25Kandi ahaza igicaniro cyo koserezaho imibavu mu mushita, uburebure bwacyo bw'umurambararo buba mukono umwe, n'ubugari bwacyo buba mukono umwe, kingana impande zose. Uburebure bw'igihagararo buba mikono ibiri, akibazanya n'amahembe yacyo. 2Akiyagirizaho izahabu nziza hejuru yacyo, no mu mbavu zacyo impande zose no ku mahembe yacyo, kandi akigotesha umuguno w'izahabu. 27Agicurira ibifunga bibiri mu izahabu, abishyira muni y'umuguno wacyo ku mbavu zacyo zombi, biba ibyo

gusekwamo imijisho ikiremerewe. 28Iyo mijisho ayibaza mu mushita, ayiyagirizaho izahabu.

29Arema amavuta yera yo gusTga n'umubavu mwiza w'ikivange, nk'uko abahanga bawinjiza.

Igicaniro cyo koserezaho ibitambo (Kuva 27.1-8; 30.18)

38 Kandi abaza igicaniro cyo koserezaho ibitambo mu mushita, uburebure bwacyo bw'umurambararo buba mikono itanu, n'ubugari bwacyo buba mikono itanu, kingana impande zose, uburebure bw'igihagararo buba mikono itatu. 2Mu nkokora zacyo uko ari enye abazaho amahembe, ayabazanya na cyo akiyagirizaho. imiringa. 3Kandi acura ibintu byacyo byose; ibibindi n'ibintu byo kuyozza ivu, n'inzabya n'ibyo kwaruzza inyama n'ibyo gushyiramo umuriro w'amakara. Ibintu byacyo byose **abicura mu miringa, 4Agicurira mu miringa igisobekerane nk'urushundura**, agishyira muni y'umuguno ugose icyo **gicaniro, gihera hasi kiringaniza igicaniro**. 5Ateka imiringa ivamo ibifunga bine, abishyira ku nkokora z'icyo gisobekerane cy'umuringa uko ari enye, ngo bisesekwemo imijisho. 6Abaza iyo mijisho mu mushita ayiyagirizaho imiringa. 7Ayiseseka muri ibyo bifunga byo mu mbavu z'igicaniro ngo bajye bayikiremerewe, akibaza mu mbaho kiba umurangara mu nda.

8Kandi acura igikarabiro mu miringa, n'igitereko cyacyo agicura mu miringa, **abicura mu miringa y'indorerwamo** z'abagore bateraniraga gnkorerera ku murango w'ihema ry'ibonaniro.

Iby'urugo **rw'ubuturo** bwera (Kuva 27.9-19)

9Kandi akora urugo rw'ubwo buturo: iburyo ruba imyenda ikinzwe iboheshejwe ubudodo bw'ibitare byiza buboheranije, **umuhururu warwo uba mikono ijana**. 10Inkingi zayo ziba makumyabiri, n'imyobo yo kuzishingamo iba makumyabiri, **bicurwa mu miringa. Inkonz**o zo kuri izo nkingi n'imitambiko yo kuri zo bicurwa mu ifeza. 11No mu ruhanda rw'ubumoso, umuhururu w'urugo uba mikono ijana, inkingi z'imyenda yarwo ziba makumyabiri, n'imyobo yo kuzishingamo iba makumyabiri, bicurwa mu

miringa. Inkonzozo zo kuri izo nkingi n'imitambiko yo kuri zo bicurwa mu ifeza. 12Mu ruhanda rw'uburengerazuba urugo ruba imyenda ikinzwe, ubugari **bwarwo buba mikono mironzo itanu**, inkingi zayo ziba icumi, n'imyobo yo kuzishingamo iba icumi. Inkonzozo zo kuri izo nkingi n'imitambiko yo kuri zo **bicurwa mu ifeza**. 13Mu ruhanda rw'uburasirazuba, ubugari bw'urwo rugo buba mikono mironzo itanu. 14Mu ruhanda rw'irembo ruhwe, ubugari bw'imyenda **ikinzwe buba mikono cumi n'itanu**. Inkingi zayo ziba eshatu, n'imyobo yo kuzishingamo iba itatu, 1500 mu rundi ruhanda rwaryo aba ari ko bimera: mu **mpande z'irembo z'urwo rugo zombi**, ubugari bw'imyenda ikinzwe buba mikono cumi n'itanu cumi n'itanu. Inkingi zayo ziba eshatu eshatu, n'imyobo yo kuzishingamo iba itatu itatu. 16Imyenda ikinzwe y'urwo rugo y'impande zose yari iboheshejwe ubudodo bw'ibitare byiza buboheranije. 17Imyobo yo gushingamo inkingi zarwo yari icuzwe mu miringa, **inkonzozo zo kuri zo n'imitambiko** yo kuri zo byari bicuzwe mu ifeza, imitwe y'izo nkingi yari iyagirijweho ifeza. Inkingi zose z'urwo rugo zari zifite imitambiko y'ifeza yo kuzifatanya. 18Rembo ry'urwo rugo ryugarirwa n'imyenda yaremwe n'abahanga bo kudoda amabara, bayiremesheje ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhamba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije. Ubugari bwayo buba mikono makumyabiri, uburebure bw'igihagararo buba mikono itanu bureshya n'ubw'iyindi myenda ikinzwe y'urwo rugo. 19Inkingi zayo ziba enye n'imyobo yo kuzishingamo iba ine, **bicurwa mu miringa; inkonzozo zo kuri zo zicurwa mu ifeza, imitwe y'izo nkingi** iyagirizwaho ifeza, imitambiko yo kuri zo **icurwa mu ifeza**. 20Imambo z'ubwo buturo n'iz'urugo rubugose impande zose **zicurwa mu miringa**.

21Uyu ni wo mubare w'ibyaturirwe ubwo buturo, ubuturo bw'Ibihama n'ibyo babiremesheje nk'uko Mose yategetse ko bibarwa. Abalewi aba ari bo babibara babarishwa na tamari, mwene Aroni umutambiyi.

22Besaleli mwene Uri ya Huri, wo mu murango wa Yuda, arema ibyo Uwitete ategete Mose byose. 23Afatany

na Oholiyabu mwene Ahisamaki wo mu murungu wa Dani, umukebyi w'amabuye n'umuhanga wo guhumba, n'umudozi w'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba n'ubw'ibitare byiza.

24 Izahabu zose baremesheje ibyare-mewe ubuturó bwera byose, izahabu za ya maturo, zari italanto i makumyabiri: n'icyenda na shekeli magana arindwi na mirongo itatu, zizegwe kuri shekeli y'ahera. 25 Ifeza z'ababazwe bo mu iteraniro zari italanto ijana, na shekeli igihumbi na magana arindwi na mirongo irindwi n'eshanu, zizegwe kuri shekeli y'ahera. 2. Ni zo maturo y'abagabo uduhumbi dutandatu n'ibihumbi bitatu na magana atanu na mirongo itanu. Umugabo wese ugiye mu babazwe, umaze imyaka makumyabiri, avutse cyangwa isaga atura beka imwe. Ni yo gice cya kabiri cya shekeli igezwe kuri shekeli y'ahera. 27 Izo talanto z'ifeza uko ari ijana, zari izo gutekwa ngo zivemo imyobo yo gushingamo, inkingi z'ihema ryera, n'iza wa mwenda ukungiriza ahera cyane. Imyobo ijana iba muri izo talanto uko ari ijana, umwobo wose uva mu italanto imwe. 28 **Za shekeli na zo** uko ari igihumbi na magana arindwi na mirongo irindwi n'eshanu, azicuramo inkonzo zo ku nkingi n'imitambiko, yo kuri zo, kandi aziyagiriza ku mitwe yazo. 29 Kandi imiringa y'amaturu yari italanto mirongo irindwi, na shekeli ibihumbi bibiri na magana ane. 30 **Na yo ayicuramo** imyobo yo gushingamo inkingi za wa mwenda wo gukinga umurungu w'ihema ry'ibonaniro, ayicuramo na cya gicaniro cy'umuringa n'igisobekerane cyacyo cy'umuringa, n'ibintu byacyo byose, 31 n'imyobo yo gushingamo inkingi z'urugo z'impande zose, n'iyi gushingamo izitembo ryarwo, n'imambo z'ubwo buturo zose n'iz'urugo rwahwo rubogose impande zose.

Imyambaro y'abatambyi
(Kuva 28.1-43)

39 Bwa budodo bw'umukara wa kabayonga n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, babubohesha imyambaro y'imitimo yera yo gukoreshereza Ahera, babubohesha imyambaro yejewe yo

kwambarwa na Aroni, uko Uwiteka yategetse Mose.

2 Besaleli aremeshe efodi imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza. buboheranije. 3 Izahabu bazicuramo ibihwahwari babikebamo imikwege, bayiteza amabara ku mikara ya kabayonga, no ku mihengeri no ku mihemba, no ku bitare byiza byo muri efodi, abahanga b'ibyo aba ari bo babikora. 4 Babohera efodi imishumi yo ku ntugu yo kuyifatanya, ifatanya imitwe yayo yombi. 5 Umushumi uboshywe n'abahanga uyiraho wo kuyikenyeza ubohwa nka yo birabohamwa. Bawuresha imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije uko Uwiteka yategetse Mose.

6 Batunganya ya mabuye yitwa shohamu bayakwikira mu izahabu yo kuyakomeza, yandikishijweho gukeba amazina y'abana ba Isirayeli, nk'uko bakaba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso. 7 Besaleli ayashyiriza kuri ya mishumi ya efodi yo ku ntugu, ngo abere Abisirayeli amabuye yo kwibukwa, uko Uwiteka yategetse Mose.

8 Kandi aboha wa mwambaro wo ku gituzi, abahanga b'ibyo barawuboha, uko efodi yaboshywe aba ari ko bawuboha. Bawuresha imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije. 9 Ungana impande zose kandi bawurema inkubirane: uburebure bwawo buba igice cya mukono, n'ubugari bwawo buba igice cya mukono ari inkubirane. 10 Bawuhundamo amabuye y'impushya enye: habanza uruhushya rw'amabuye yitwa odemu na pitida na bareketi, 11 urwa kabiri ni urw'ayitwa nofekina na safiro na yahalomu, 12 urwa gatafu ni urw'ayitwa leshemu. na shevo na akilama, 13 urwa kane ni urw'ayitwa tarushishi na shohamu na yasipi, akwikirwa mu izahabu iyakomeza. 14 Ayo mabuye anganya umubare n'amazina y'abana ba Isirayeli, aba cumi n'abiri nk'uko amazina yabo ari. Aba ay'imiryango uko ari cumi n'ibiri, izina

ry'umuryango ryandikishwa gukeba ku ibuye bityo bityo, nk'uko bakeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso. 15 Kandi bacurira uwo mwambaro wo ku gituzi imikufi y'izahabu nziza y'imboherane, isa n'imigozi. 16 Kandi bacura mu izahabu udufunga tubiri n'impeta ebyiri, bahunza izo mpeta zombi ku mitwe y'uwo mwambaro yombi. 17 Bahoterera iyo mikufi yombi y'izahabu y'imboherane muri izo mpeta zombi, zo ku mitwe yombi y'uwo mwambaro wo ku gituzi. 18 Ndi mitwe yombi y'iyi mikufi y'imboherane yombi bayihoterera muri twa dufunga twombi, baduhunda kuri ya mishumi ya efodi yo ku ntugu, mu ruhande rw'imbere. 19 Kandi bacura impeta ebyiri mu izahabu, bazihunda ku mitwe yombi y'uwo mwambaro wo ku gituzi ku musozo wawo, mu ruhande ruhera kuri efodi iri imbere yawo. 20 Bacura izindi mpeta ebyiri mu izahabu, bazihunda ku mishumi yombi ya efodi yo ku ntugu imbere, ahagana hasi hafi y'aho ifatanira na efodi, haruguru ya wa mushumi waboshywe: n'abahanga ukenyeza efodi. 21 Kandi uwo mwambaro wo ku gituzi, bawufatanisha ku mpeta zo kuri efodi agashumi kaboheshejwe ubudodo bw'umukara wa kabayonga gacye mu mpeta zo kuri wo, kugira ngo ube kuri wa mushumi wa efodi waboshywe n'abahanga, uwo mwambaro wo ku gituzi we gupfundurwa kuri efodi, uko Uwiteka yategetse Mose.

22 Kandi ikanzu iriho efodi Besaleli ayibohesha ubudodo bw'umukara wa kabayonga busa, 23 igira umwenge wo gucishamo umutwe hagati yayo usa n'uw'ikoti ry'icyuma, ugotwa n'urnusozo uboshywe kugira ngo idasaduka. 24 Ku musozo wayo wo hefpo badodaho ibisa n'imbutu z'amakomamanga, biboheshejwe ubudodo buboheranije bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba. 25 Bacura imidende mu izahabu nziza, bayihunda hagati y'ayo makomamanga ku musozo w'iyi kanzu wo hefpo, ngo iwugote impande zose, iyarobekwamo. 26 Umudende w'izahabu urobekwa hagati y'amakomamanga abiri bityo bityo, bigota umusozo wo hefpo w'iyi kanzu impande zose, kugira ngo byambarwe n'ukora umurimo w'ubutambyi uko Uwiteka yategetse Mose.

27 Kandi babohera Aroni n'abana be amakanzu abanza ku mubiri y'ibitare byiza, 28 n'igitambaro cy'ibitare byiza cyo kuzingirwa mu mutwe, n'ingofero. **nziza z'ibitare byiza, n'amakabutura y'ibitare byiza by'ubudodo buboheranije,** 29 kandi baremesha umushumi ubudodo bw'ibitare byiza buboheranije n'ubw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, abahanga b'ibyo bawudodaho amabara uko Uwiteka yategetse Mose.

30 Kandi bacura mu izahabu nziza **igisate, ari cyo gisingo cyera. Maze** nk'uko bakeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso, bacyandikishaho gukeba uru rwandiko ngo "YEREJWE UWITEKA." 31 Bagipfundikaho agashumi kaboheshejwe umukara wa kabayonga, ko kugifatanya hejuru ya cya gitambaro cyo kuzingirwa mu mutwe, uko Uwiteka yategetse Mose.

Umurimo wo kiibaka urarangira
(Kuva 35.10-19)

32 Uko ni ko umurimo wose wo kurema ubwo buturo bw'ihema ry'ibonaniro warangiye. Abisirayeli bakora byose uko Uwiteka yategetse Mose, aba ari ko bakora.

33 Bazanira Mose ubwo buturo, ihema n'ibintu byaryo byose: ibikwasi byaryo n'imbaho zaryo n'imbumbwe zaryo, n'inkingi zaryo n'imyobo yo kuzishingamo, 34 n'igisakara cyaciranijwe mu mpu z'amasekurume y'intama zizigishijwe inzigo itukura, n'icyaciranijwe mu mpu z'innyamaswa zitwa tahashi, u'umwenda wo gukingiriza Ahera cyane, 35 n'isanduku y'Ibihama n'imijisho yayo n'intebe y'ihongerero. 36 n'ameza n'ibintu byayo byose n'imitsima yo kumurikwa, 37 n'igitereko cy'amatabaza cy'izahabu nziza, n'amatabaza yacyo yo gushyirwa ahayo, n'ibintu byacyo byose n'mavuta yo kumurikisha, 38 n'igicaniro cy'izahabu n'amavuta yo gusTga n'umubavu mwiza, n'umwenda wo gukinga umurungu w'iryi Hema, 39 n'igicaniro cy'umuringa u'igisobekerane cyacyo cy'umuringa, n'imijisho yacyo n'ibintu byacyo byose, n'igikarabiro n'igitereko cyacyo, 40 n'imyenda ikinzwe y'urugo rw'ubwo buturo, n'inkingi zarwo n'imyobo yo kuzishingamo, n'umwenda wo gukinga irembo ry'urwo rugo n'imigozi yarwo, n'imambo

38.25-26: Kuva30,11-16 38.26: Mat 17.24
i italanto imwe ni shekeli ibihumbi bitanu, kandi reba 25.39.

